

COMENIUS

Zbornik projektov večstranska šolska partnerstva

2009-2011

COMENIUS

Zbornik projektov večstranska šolska partnerstva

Izdal: Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja
Zbrala in uredila: Katjuša Radinovič
Lektoriranje: Petra Tomše
Oblikovanje: Studio 3S
Elektronska publikacija, december 2012

2009-2011

Kazalo

COMENIUS VEČSTRANSKA ŠOLSKA PARTNERSTVA 2009–2011	5
COMENIUS DVOSTRANSKA ŠOLSKA PARTNERSTVA 2009–2011	115

Comenius večstranska šolska partnerstva 2009–2011

Pričujoči zbornik Comenius šolskih partnerstev ponuja pregled projektov, ki so bili odobreni v razpisnem letu 2009 in so se zaključili v letu 2011. V zbornik so vključeni projekti, katerih koordinatorji so se prijazno odzvali povabilu nacionalne agencije in pripravili prispevek.

Comenius šolska partnerstva so namenjena krepitevi evropske razsežnosti izobraževanja s spodbujanjem skupnih aktivnosti sodelovanja med šolami v Evropi. Projekti dajejo učencem in učiteljem priložnost, da sodelujejo pri eni ali več temah, ki so v skupnem interesu partnerjev.

Šolska partnerstva pomagajo učencem in učiteljem pridobiti in izboljšati spretnosti ne le na tematskem ali predmetnem področju, na katerega se osredotoča projekt, ampak tudi glede timskega dela, socialnih odnosov, načrtovanja in izvajanja projektnih aktivnosti ter uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije.

V dvanajstih letih slovenskega sodelovanja v programih Socrates in Leonardo (2000–2006) ter Vseživljenjsko učenje (2007–2013) je bilo potrjenih že več kot osemsto šolskih partnerstev, pri katerih je mogoče zaznavati številne pozitivne učinke tako na učence/dijake in učitelje kot tudi na same organizacije in lokalno okolje.

Zbornik zajema celotni spekter šolskega izobraževanja – od vrtcev in osnovnih do srednjih šol in je dokaz, da so slovenske šolske organizacije zelo inovativne in motivirane za mednarodno projektno sodelovanje. Projekti, opisani v zborniku, predstavljajo raznolikost tem, ki so bile obravnavane v projektih Comenius šolska partnerstva.

V upanju, da vam opisani primeri porodijo nove ideje in zamisli za lastne projekte, vam želimo prijetno branje.

Katjuša Radinovič,
koordinatorica akcije Comenius šolska partnerstva

COMENIUS VEČSTRANSKA ŠOLSKA PARTNERSTVA 2009–2011

Organizacija	Naslov projekta
Center za korekcijo sluha in govora Portorož	365 Happy days
ESIC Kranj – Gimnazija	Préparation et présentation d'un spectacle théâtral et musical plurilingue avec la participation de plusieurs pays de l'union européenne
Gimnazija Nova Gorica	Euro-Vision-School-Contest- A competition of EU schools
Gimnazija Ormož	Taste, Attend, Share, Touch, Experience
Gimnazija Poljane	Super Supper - You are what you eat
Gimnazija Šentvid	Icarus
Gimnazija Vič	Habitos alimenticos y de ocio de los jorenes en Europa
I. gimnazija v Celju	A ticket to EU culture
Izobraževalni center Piramida Maribor, Srednja šola za prehrano in živilstvo	European food habits
OŠ Bičevje	Bare Necessities of Life
OŠ borcev za severno mejo	Culture Pot: Europe!
OŠ Braslovče	ABC book of young Europeans
OŠ Brežice	School and Economy
OŠ Dob	Green School Project
OŠ dr. Ljudevita Pivka	Join the Planet with friends
OŠ Drska	Water, water, everywhere, nor any drop to drink
OŠ F. S. Finžgarja Lesce	Europe – diversity of faces, hearts and colours
OŠ Gustava Šiliha	European appointment around the tables
OŠ Horjul	Colour of magic
OŠ I Murska Sobota	European Puzzle
OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici	Make Your Toys, Save Your World
OŠ Janka Kersnika Brdo	Healthy ever after
OŠ Kanal	Environmental protection and long lasting development
OŠ Komenda Moste	Live Europe – feel Europe
OŠ Kozje	Ecological farming and nutrition
OŠ Kungota	Traditional cuisine
OŠ Matije Valjavca Preddvor	Be a young Architect and Artist

Organizacija	Naslov projekta
OŠ Medvode	The Bridge
OŠ Milana Šuštaršiča	Climate change – Can we control it?
OŠ Mirna Peč	EU and I
OŠ Orehek Kranj	NAT-WORK outdoor education for primary schools in Europe
OŠ Oskarja Kovačiča Škofije	Today creative – healthy tomorrow
OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice	Aquamenius
OŠ Prežihovega Voranca Bistrica	Wechselwirkung zwischen Mensch und Umwelt
OŠ Rodica	I hear and I forget. I see and I remember. I do and I understand.
OŠ Starše	Use it Wise, Use it Twice
OŠ Šmarjeta	Our tale heroes are meeting in Europe
OŠ Videm	European Babel Towel – what about the tolerance?
OŠ Voličina	Young Europeans looking for sense and orientation
OŠ Vranksko Tabor	Let's meet in a rainbow
OŠ Zadobrova	Treasures of the mountains
OŠ Žetale	A healthier world – Improving our environmental and healthier, active lifestyles
Poslovno-komercialna šola Celje	Let's promote and share the beauty of our regions
Prva OŠ Slovenj Gradec	Our geniuses, our culture
Srednja ekonomska in trgovska šola Nova Gorica	Pilgrims, knights and swindlers – daily life ...
Srednja prometna šola Maribor	Sustainable puzzle
Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina	Diversity in Europe – a common voice for a sustainable development
ŠC Slovenj Gradec, Srednja gostinsko turistična in lesarska šola	Building the future on the foundations of the past
ŠC Slovenj Gradec, Srednja zdravstvena šola	Pride and prejudice – overcoming stereotypes
Vrtec Jelka	The Earth – our common home
Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona	From the waste basket
Vrtec Nova Gorica	When I grow up I want to live on this planet
Zavod sv. Stanislava, Škofijska klasična gimnazija	Le rideau de fer, de ci-delà, de fil en aiguille
Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana	Special schools for special students

Naslov projekta:	<i>365 Happy days – Working together to improve behaviour</i> <i>365 Happy days – V sodelovanju za izboljšanje vedenja</i>
Tema projekta:	Delo z učenci s posebnimi potrebami; Vzgoja za strpnost, izboljšanje vedenja; Dejavnost udeležba pri oblikovanju vzgojnih načrtov
Naziv institucije in kraj:	Center za korekcijo sluha in govora Portorož
Kontaktna oseba projekta:	mag. Marko Strle
Elektronski naslov kontaktne osebe:	marko.strle@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Belgija
Države partnerice:	Nemčija, Velika Britanija, Belgija, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	32
Starost vključenih učencev/dijakov:	14–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.cksg.si

Vsebina projekta:

Projekt je bil v svojem temeljnem poslanstvu namenjen učencem in dijakom od 12 do 18 leta. Skupni imenovalec vsem udeležencem je bil sledenje osnovnim človekovim pravicam in (ne samo) evropskim vrednotam razvijanja strpnosti, spoštovanja drugačnosti, sprejemanja kulturnih razlik, razvijanja enakih možnosti za vse. V svoji vsebini se je cilj dotikal iskanja načinov, kako zmanjšati nasilništvo med vrstniki, še posebno v šoli, ter spodbujati povezovanje med vrstniki na čim bolj pozitiven, sprejemljiv način.

Projekt je bil priložnost za analizo vzgojno-izobraževalnih sistemov in pristopov, ki jih v posameznih projektih državah razvijajo na področju preprečevanja nasilja v šolah, in izmenjavi primerov dobre prakse ter vzgojnih načrtov, ki jih pripravljajo v posameznih partnerskih šolah.

Učitelji so lahko izmenjali različne, a v veliko pogledih enake pristope k reševanju porajajočih se oblik nasilja v šoli, med vrstniki, med učenci in učitelji ...

Izhajajoč iz poudarjanja boljšega razumevanja medosebnih odnosov, spoznavanja možnih pristopov, ki nam pomagajo prebroditi konfliktno situacijo, so pridobili tako učenci kot učitelji. Slednji z izboljšanjem svojih strokovnih zmožnosti in tako tudi lastnega načina poučevanja. Učenci pa so lahko izkusili, kako pomembno je vzpostavljanje dolgoročnejsih vezi z drugimi, ki se še zlasti uspešno stkejo prek umetnosti, športa, glasbe, iger, korespondence, in sicer med sošolci, vrstniki doma in celo vrstniki iz drugih evropskih držav.

Cilji projekta:

V začetku je projekt nosil naslov *Zmanjševanje nasilja v šoli*, a smo ga hitro spremenili in dopolnili z bolj pozitivistično noto ter zapisali 365 *HAPPY DAYS – Working together to improve behaviour*. V naslovu se skrivajo ključni cilji, ki smo jih zasledovali. Ključno je sodelovanje, ki prinaša možnost spremenjenega vedenja v bolj pozitivno smer, in sicer v šoli kot tudi drugje. S tako naravnostjo bi lahko imeli 365 manj ali sploh nekonfliktnih dni.

Učenci in učitelji smo bili zavezani, da bomo stanje nekonfliktnosti dosegali ne z negativno energijo, obrekovanjem, kreganjem, verbalno, psihično, telesno ali kakšno drugo vrsto agresije, temveč bomo sledili nadzorovanju lastnega odzivanja tudi v situacijah, ko se počutimo neprijetno izzvane, ter vlagali v opolnomočenje našega umirjenega, strpnega vedenja ter oblikovanja ravno takega ožjega in širšega okolja sobivanja.

Končni izdelki projekta:

Kaj vse so lahko dosegli udeleženci projekta? Veliko. Podkrepljena je lastna vrednost udeležencev, ki so se lahko dokazali na drugačen način prek številnih medijev. Ne samo prek mobilnosti, ki predstavljajo pomemben končni izdelek in dosežek, ampak tudi z udeležbo v dejavnostih, ki smo jih organizirali v vseh partnerskih šolah.

Sodelovanje pri t. i. potujoči umetniški razstavi s končnim srečanjem, kjer smo združili vse nastale izdelke in vsem poslali sporočila o nenasilju kot najboljši izbiri v našem sobivanju.

Med vmesnimi rezultati na vmesnih srečanjih pa so bili akterji cirkuške prireditve za več sto obiskovalcev, raziskovali in predstavljali so številne povezovalne družabne igre, ki so jih lahko igrali tudi s pomočjo virtualnosti. Sodelovali so pri dopisovanju z novimi prijatelji ter se predstavili na še eni vmesni projektni postaji, in sicer na t. i. dnevu Rdečih dlani ter prireditvi »Open Hands Festival«.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Za doseg tovrstnih ciljev smo si izmenjali dosedanja znanja ter strategije, ki jih razvijamo v posameznih šolah. V pomoč so nam bili že oblikovani dokumenti, ki jih pripravljajo posamezne šole. Več šol že pripravlja vzgojne načrte, kjer opredeljujejo načine in metode preprečevanja nasilja v šolah, preusmerjanja učenčevega razmišljanja v refleksije o lastnem vedenju, skupnem iskanju rešitev za premagovanje neustreznih oblik vedenja ter vključevanje vseh pomembnih deležnikov v primere preprečevanja ali razreševanja nasilnih situacij.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Izseki izjav/opisov po zadnji zaključni mobilnosti v Belgiji.

V Belgiji smo bivali pet dni. Prvi dan smo si ogledali znamenitosti mesta. Ostale dni smo se družili z učenci iz drugih držav. V delavnicah sem igral na afriške bobne in tiskal na platnene vrečke.

Všeč mi je bil pogled na mesto z vrha nekega muzeja. Bilo je prečudovito! Veliko smo se fotografirali.

Všeč mi je bil živalski vrt. Tudi v disku je bilo zanimivo, noro doživetje! Dvakrat se mi je celo zgodilo, da bi me skoraj povozil kolesar.
EDI, 8. razred

Vesela sem, da sem premagala strah, ko sem odšla v tujino za toliko dni, in to brez staršev. Vesela sem, ker sem sploh lahko šla v Belgijo. Želim si, da bi še kdaj lahko doživela kaj podobnega.
KATJA, 7. razred

Naslednji dan smo odšli v šolo Saint Josef. Razdelili smo se v skupine, saj smo imeli možnost iti v različne delavnice. Šel sem v delavnico z afriškimi bobni (Djambo). Bil sem odličen, saj sem bil na nastopu glavna spremljava. Učitelj igranja na bobne me je pohvalil. Po nastopu smo imeli kosilo. Ponovno smo odšli v mesto. Po sprehodu smo imeli nekaj prostega časa, nato smo se zbrali in se odpravili v restavracijo na večerjo. Tam mi je bilo zelo lepo. Po večerji smo se v hotelu spet vsi zbrali in se igrali neko igrico. Tako je bilo vsak večer. Po igrici smo se odpravili spat, saj smo bili vsi utrujeni.

Naslednji dan je bil prost. Imeli smo ogled mesta. Naša vodička je bila Slovenka. Po ogledu znamenitosti mesta smo imeli nekaj prostega časa.

Drugi dan smo se spet odpravili v šolo. Imeli smo delavnice tiskanja. Tiskali smo na kartončke in celo na vrečke! Zvečer smo imeli skupno večerjo. Po večerji smo imeli zelo dober žur. Le-ta je bil vsem nam najbolj zanimiv. Veliko je bilo tudi fotografiranja.

Zadnji dan je bil poslovilni dan. Lepo smo se poslovili in odšli proti domu. Prispeli smo živi in zdravi in vse se je srečno končalo. To potovanje se mi bo za vedno vtisnilo v spomin.

MUHAMMED, 8. razred

Naslov projekta:	<i>Préparation et présentation d'un spectacle théâtral et musical plurilingue avec la participation de plusieurs pays de l'union européenne</i> Večjezično gledališče
Tema projekta:	Marseille skozi stoletja – priprava gledališko-glasbenega spektakla v več jezikih
Naziv institucije in kraj:	ESIC Kranj, Gimnazija Kranj
Kontaktna oseba projekta:	Marija Vreček Sajovic, mag.
Elektronski naslov kontaktne osebe:	marija.vreck@gmail.com
Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Slovenija, Španija, Madžarska
Število izvedenih mobilnosti:	44
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.esic.si

Vsebina projekta:

K projektu nas je pravzaprav povabil francoski koordinator, gospod Guy Perfumo, ki se na gimnaziji v pobratenem mestu La Ciotat poleg poučevanja tujih jezikov ukvarja še z gledališko delavnico. Nastala je ideja o skupni predstavi v več jezikih. K sodelovanju sta bili povabljeni še gimnaziji iz Szentesa na Madžarskem in La Pobla LLarga iz Španije. Štiri šole partnerice smo tako izbrale dijake, ki so se dve leti, nekaj s samostojnim delom na matičnih šolah, nekaj pa na obiskih pri partnerskih šolah, pripravljali na večjezični spektakel o zgodovini Marseilla. Tema je bila izbrana s strani šole koordinatorice iz Francije, ker bo mesto Marseille leta 2013 postalo kulturna prestolnica Evrope in ker je pri projektu tesno sodeloval tudi zgodovinar s partnerske šole, ki zelo dobro pozna nastanek in razvoj mesta in je v večji meri prispeval tudi scenarij za predstavo. Glavni namen projekta je bil seveda druženje vrstnikov, dijakov, ki so lahko komunicirali v različnih jezikih, čeprav je bil delovni jezik francoščina, odkrivali so civilizacijo držav partneric, predvsem pa so pridobili veliko znanja s področja zgodovine mesta Marseill in Francije nasploh. Vsekakor pa so se dijaki večinoma prvič dobro seznanili tudi z delom v gledališču oz. na odru, živahno je bilo dogajanje v zakulisju, na vajah in na predstavah. Pri projektu je delno sodeloval tudi profesionalni režiser iz gledališča Toursky v Marseillu.

Cilji projekta:

Cilji projekta so bili komunikacija v tujem jeziku (poudarek je bil na francoščini), spoznavanje francoske zgodovinske in kulturne dediščine, spoznavanje španske in madžarske civilizacije, senzibilizacija z gledališčem, učenje jezika prek gledališča, nastopanje na odru, timsko delo.

Končni izdelki projekta:

Glavni rezultat projekta je bila seveda premiera večjezične predstave »Marseille 2013« 9. maja 2011 v gledališču Toursky v Marseilleu, več ponovitev v mestu La Ciotat in delne uprizoritve na Madžarskem in v Španiji. Kot rezultat projekta lahko štejemo tudi izkušnje dijakov v gledališču, nova poznanstva v tujini in veliko lepih vtisov z obiskov na partnerskih šolah, kjer so dijaki spoznavali tudi različne šolske sisteme.

Poleg tega pa je nastalo veliko slikovnega gradiva in razstava fotografij z obiskov na partnerskih šolah, ki smo jo postavili v matični šoli ESIC KRANJ na Kidričevi 65.

Ogled Marseillea pred začetkom projekta

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Posamezne prizore iz predstave bomo lahko uporabili pri pouku zgodovine in francoščine kot medpredmetno povezavo, slikovno gradivo bo služilo kot pripomoček pri učenju bodisi geografije, zgodovine, umetnosti in tujega jezika. Jezikovno znanje, ki so si ga izbrani dijaki prisvojili v teh dveh letih, jim bo izredno koristil tudi pri nadaljnjem šolanju. Zelo pomembno nadaljevanje projekta pa je seveda tudi vključevanje dijakov v projekt Individualna mobilnost. V šolskem letu 2011/12 tako pošiljamo dve dijakinji na trimesečno šolanje na partnersko šolo v La Ciotat.

Ker je bil sam projekt medijsko zelo odmeven, je s tem pridobila tudi šola, saj to pomeni zanjo dobro promocijo in večje zanimanje za vpis.

Ker pa je šola koordinatorica iz pobratenega mesta La Ciotat, ki goji tesne vezi s Kranjem že prek petdeset let, je bil projekt dobro sprejet in odmeven tudi s strani MO Kranj, ki nam je nudila podporo pri gostovanju partnerskih šol v Kranju. Vse skupaj pa seveda pomeni nadaljevanje plodnega sodelovanja med obema občinama.

Prizor s predstave: Marseille skozi stoletja

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Kot koordinatorica projekta s strani naše šole lahko rečem, da sem se med potekom projekta zelo zabavala in tudi veliko naučila.

Najprej pri učenju posameznih prizorov, ki smo jih naštudirali na matični šoli in pri katerih nam je pomagal nekdanji dijak šole, ki je končal Londonsko kraljevo akademijo in je eden najbolj obetavnih mladih slovenskih gledaliških ustvarjalcev, potem pa seveda tudi na obiskih pri partnerskih šolah, kjer so potekale skupinske vaje in učenje skupinskih prizorov. Obenem pa sem bila navdušena nad komunikacijo med mladimi udeleženci projekta, ki je bila resnično spontana, sproščena in multijezična. Vsekakor se mi zdijo tovrstni projekti bogata izkušnja tako za mlade kot tudi za njihove mentorje, dobra osnova za učenje samostojnosti in odgovornosti za prihodnost, predvsem pa dobra priložnost za učenje jezika in navezovanja stikov s tujimi vrstniki.

Skupinska slika vseh udeležencev projekta pred Mestno hišo
v mestu La Poble LLarga v Španiji

Naslov projekta:	<i>Euro-vision-school-contest</i> (a competition of european schools) Evro-vizijsko tekmovanje šol (šolskih sistemov)
Tema projekta:	Primerjava šolskih sistemov v Turčiji, Franciji, Nemčiji in Sloveniji
Naziv institucije in kraj:	Gimnazija Nova Gorica
Kontaktna oseba projekta:	Ines Vižin
Elektronski naslov kontaktne osebe:	ines.vizin@gmail.com
Država koordinatorica:	Nemčija
Države partnerice:	Francija, Slovenija, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	33 (23 dijaki, 10 učitelji)
Starost vključenih učencev/dijakov:	16–19 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.grabbe-gymnasium.de/cms_hp/news/?Projekte:Comenius-Projekt:2011

Vsebina projekta:

Z izbiro naslova projekta *Euro-Vision-School-Contest* ali Tekmovanje evropskih šol smo želeli poudariti evropsko medkulturno zavest.

Koncept projekta je vseboval primerjavo šolskih sistemov in okoliša sodelujočih partnerskih šol. Zato nas je po eni strani zanimala notranja organizacija šole, po drugi strani pa smo želeli dobiti vpogled na zunanji vidik šole.

Glavne teme raziskovanja so bile:

- izobraževalni sistem sodelujočih šol,
- notranji ustroj partnerskih šol,
- partnerske šole, kot jih vidi okolica.

Pri primerjavi notranjega ustroja šole nas je zanimalo naslednje:

- specifičnost šolskih sistemov sodelujočih držav,
- avtonomija šole,
- enakost možnosti za vse dijakke,
- enakost spolov,
- vsebine predmetov,
- socialno okolje šol,
- interakcija z invalidi, tujci, različnimi kulturami,
- pomembnost življenjske stvarnosti za šolsko življenje,
- pomembnost mature za poklic,
- sodelovanje dijakov in staršev pri s šolo povezanih dejavnostih.

Pri delu, ki obravnava zunanji vidik šole, pa nas je zanimalo:

- enakost možnosti,
- socialna mobilnost,
- pomen mature za profesionalni razvoj,
- kaj podjetja in univerze pričakujejo od diplomantov,
- sodelovanje šol z zunanjimi partnerji.

Znotraj primerjave, ki smo jo izpeljali na osnovi zgoraj navedenih konceptov, so dijaki delali v nacionalnih, pa tudi – ob podpori IKT-orodij – v mednarodnih timih in izdelali vrsto končnih izdelkov.

Cilji projekta:

- spoznavanje in primerjanje šolskih sistemov partnerskih držav,
- izboljšanje medosebnega spoštovanja,
- krepitev občutljivosti in strpnosti do različnih življenjskih slogov in kultur,
- krepitev evropske zavesti.

Končni izdelki projekta:

Kot rezultat skupnega dela smo v prvem letu projekta:

- oblikovali in izvedli skupno anketo na vseh partnerskih šolah – vprašanja v anketi so zajemala vse zgoraj navedene vidike in koncepte;
- ob rezultatih ankete so dijaki pisali literarna dela in ustvarjali umetniška dela, s katerimi so ponazorili svoj pogled na rezultate ankete – izdelke smo ob koncu projekta vključili v končno skupno publikacijo;
- izdelali scenarij in posneli skupni film, ki je prikazoval zgoraj navedene vidike šole v sodelujočih državah.

V drugem letu projekta:

- so se dijaki na osnovi filma in rezultatov ankete likovno in literarno izražali in izdelali likovna in literarna dela za skupno publikacijo;
- dijaki so razmišljali o idealni šoli in šoli prihodnosti in ta razmišljanja izrazili skozi umetniška dela;
- skupno oblikovali publikacije *Our Mutual Ideal School – A Concept Book* or *'A Book of Ideas'*.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Projekt je zelo in predvsem pozitivno vplival na učni načrt in program, saj smo morali vsebine ustrezno vnesti v naše obstoječe programe. Vsebine smo vključili pri pouku francoščine, predvsem pa pri specialnih predmetih v evropskih oddelkih: Slovenija v svetu, Kultura in civilizacija, Družbene vloge slovenščine, Književnost in prevodi. Predvsem v 3. in 4. letniku smo skoraj ves program pri predmetu Kultura in civilizacija oblikovali okrog projekta. Skozi projekt smo tako uresničevali novosti posodobitvenih programov gimnazij: fleksibilno izvajanje pouka, medpredmetno in timsko poučevanje in kroskurikularno povezovanje.

Dodana vrednost projekta se vidi predvsem v izboljšanju klime na šoli, saj smo imeli pri izvajanju projektne dejavnosti veliko podporo s strani vodstva šole in kolegov. Veliko smo se naučili o organizaciji takšnih dogodkov in se povezali s skupnim ciljem. Velike spremembe se kažejo tudi na področju poučevanja tujega jezika, saj se pri tovrstnih projektih vključuje veliko IK-tehnologije, učenje jezika postane avtentično, dijaki uvidijo smisel za učenje tujega jezika, izboljšajo se njihove komunikacijske sposobnosti. Vse to vpliva na večjo motivacijo in posledično boljše razredno klimo.

Izmenjava dijakov Gimnazije Nova Gorica z vrstniki Gimnazije Grabbe iz Detmolda, Nemčija

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Dijaki smo med izmenjavo v Franciji, druženjem s francoskimi dijaki v Sloveniji in komunikacijo prek spleta zelo izboljšali znanje francoščine. Postali smo bolj samozavestni, saj smo jezik lahko uporabili v praksi. Pri komunikaciji z vrstniki iz Nemčije in Turčije pa smo urili rabo angleščine. Druženje in komunikacija z vrstniki iz Turčije, Francije in Nemčije nam je pomagalo pri odpravljanju stereotipov. Postali smo strpnejši in bolj razgledani, saj smo se iz druženj veliko naučili o kulturi sodelujočih držav. Prav tako smo stkali nove prijateljske vezi. Naučili smo se pisati scenarij, snemalno knjigo, pravilno snemati, montirati film, oblikovati časopis. Poleg tega pa nam je projekt nudil veliko možnosti za kreativno izražanje.

Srečanje profesorjev francoske, turške in slovenske gimnazije v Malatyi, Turčija

Obisk slovenskih, nemških in turških dijakov v evropskem parlamentu v Strasbourgu

Naslov projekta:	<i>Super Supper – You Are What You Eat</i> Super Supper – Si, kar ješ
Tema projekta:	Promocija zdravega življenjskega sloga
Naziv institucije in kraj:	Gimnazija Poljane Ljubljana
Kontaktna oseba projekta:	Tina Pintar
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tina.pintar@gimnazija-poljane.com
Država koordinatorica:	Italija
Države partnerice:	Belgija, Španija, Madžarska
Število izvedenih mobilnosti:	63
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	Spletna stran projekta: http://www.supersupper.shp.hu/ Spletna stran šole: http://www.gimnazija-poljane.com/S40700/Comenius Spletni dnevnik projekta na Gimnaziji Poljane: http://vecerja.wordpress.com

Vsebina projekta:

V projektu z naslovom *Super Supper* se je združilo pet srednjih šol iz Slovenije, Italije, Španije, Belgije in z Madžarske, da bi med najstniki promovirale zdrav življenjski slog. Projekt *Super Supper* sodi med Comenius šolska partnerstva, ki jih sofinancira EU.

Jesti skupaj pomeni živeti skupaj in se tako spoznati v sproščenem okolju. Vedno večjo pozornost moramo nameniti »dobri hrani«, saj so se prehrabne navade v družbi spremenile. Projekt *Super Supper* želi poudariti pomen »dobre hrane«, ki je zdrava, okolju prijazna in ekonomična.

V prvem letu projekta smo izbrali tipično jed posamezne države. Vsak partner je izbrano jed tudi pripravil in o tem posnel kratek video. Dijaki so recept tipične jedi prevedli v angleški jezik. Nato so izračunali kalorično vrednost, ugotovili kemično sestavo jedi in pripravili t. i. »ekološki odtis« izbrane jedi. Posebej so bili pozorni na gensko spremenjeno sadje in zelenjavo. Dijaki so pripravili drobno kuharsko knjigo s slovarjem besed, ki se uporabljajo pri pripravi hrane. Sestavili smo tudi anketo, s katero smo poskusili ugotoviti, kakšne so gibalne in prehrabne navade anketiranih dijakov vseh petih šol.

Drugo leto projekta je bilo namenjeno ugotovitvi, ali je izbrana tipična jed posamezne države zdrava. Dijaki vsake šole so pripravili kratko zaporedje gibalnih vaj, ki naj bi poskrbele za naše boljše vsakodnevno počutje, in jih z video kamero tudi posneli. Mala kuharska knjiga projekta je bila dokončana in prav tako uradna spletna stran. Med zaključno prireditvijo smo pripravili pokušino izbranih jedi, organizirali mini fitnes klub in vse dobljene rezultate predstavili na javnem mestu.

Projekt *Super Supper* ima svojo uradno spletno stran (<http://www.supersupper.shp.hu/>), izvajanje projekta na Gimnaziji Poljane pa je zapisano na spletnem dnevniku (<http://vecerja.wordpress.com>).

Cilji projekta:

- spoznati pomembnost zdrave prehrane;
- biti pozoren na slog življenja, ki vključuje gibanje;
- uporabiti znanstveno in tehnično znanje in spretnosti v praksi (MA, KE, BI, FI);
- biti pozoren na pomembnost ekološko pridelane hrane v naši prehrani;
- izboljšati jezikovne kompetence;
- razvijati informacijske spretnosti;
- razvijati organizacijske spretnosti in skupinsko delo;
- spoznati kulturo partnerskih šol;
- razvijati kakovost poučevanja skozi mednarodno sodelovanje in šolske izmenjave.

Končni izdelki projekta:

Partnerji projekta smo skupaj ustvarili osem izdelkov: tri brošure, dva video filma, anketo in analizo ankete in uradno spletna stran projekta.

1. BROŠURE, ZLOŽENKE

a) *Super Supper – recepti (SuperSupper-recipes)*

Brošura vsebuje recepte različnih držav s fotografijami, kalorijami in mini slovarjem besed: pica (Italija), golaž (Madžarska), polnjene paprike z osličem in rakci (Španija) in pečena s kislim zeljem, kuhanim ali pečenim krompirjem (Slovenija).

b) *Super Supper – končna zgibanka (SuperSupper-finalBrochure)*

Zgibanka vsebuje opis projekta, povzetke raziskave o gensko spremenjeni hrani, radioaktivnih elementih, ki se uporabljajo pri konzerviranju hrane, rezultate ankete in fotografije delavnic.

c) *Kemija v Comenius projektu – zloženska in plakat*

Zloženska: Kemija-Zlozenka-slo; KEMIJA-Zlozenka-Geel

Plakat: Kemija-Plakat-SLO; Kemija-Plakat-EN

V zloženci so objavljene fotografije in tabele, ki se nanašajo na šolske poskuse, s katerimi smo ugotavljali prisotnost težkih kovin v krompirju.

2. VIDEO POSNETKI

a) *Super Supper – Si, kar ješ*

DVD vsebuje pet video posnetkov, ki prikazujejo, kako se pripravijo tipične jedi vseh petih partnerskih šol:

- pica (Italija) – <http://www.youtube.com/watch?v=oiI12zfHY4>,
- golaž (Madžarska) – <http://www.youtube.com/watch?v=E3yNTshowF0>,
- polnjene paprike z osličem in rakci (Španija) – <http://www.youtube.com/watch?v=5mkWdaQqNM4>,
- pomfri z golažem (Belgija) – <http://www.youtube.com/watch?v=Z4GxX-qVlro>,
- pečena s kislim zeljem in kuhanim ali pečenim krompirjem (Slovenija) – <http://www.youtube.com/watch?v=hiEr7OrZr5E>.

b) *Šport za jedce – video posnetek*

DVD vsebuje pet video posnetkov, ki so jih naredili dijaki vseh partnerskih šol. Prikazujejo različne telesne vaje za boljše počutje (Slovenija), sodobne in tradicionalne športne igre (Madžarska in Španija), testiranje telesnih sposobnosti (Belgija) in pogovor o zaužitih kalorijah (Italija). Namen video posnetkov je namig gledalcem, kako se znebiti odvečnih kilogramov.

- Belgija: <http://www.youtube.com/watch?v=iuI28YqSkYY>
- Madžarska: http://www.youtube.com/watch?v=YFkvkX_pr8Q
- Italija: <http://www.youtube.com/watch?v=UuLHY2EWKzk>
- Slovenija: <http://www.youtube.com/watch?v=YxUmQ-rh10Y>
- Španija: <http://www.youtube.com/watch?v=mopi6KFDDeE>

3. ANKETA IN ANALIZA ANKETE

a) *Vprašalnik o prehrabnih in gibalnih navadah* (Anketa-SuperSupper-SLO)

Ta vprašalnik je bil namenjen dijakom, da so razmislili o svojih prehrabnih in gibalnih navadah.

b) *Predstavitev rezultatov vprašalnika* (PPT-REPORT-Questionnaire for blog)

V PowerPointu so predstavljeni rezultati vprašalnika, ki ga je izpolnilo tristo dijakov vsake šole partnerstva. Predstavitev rezultatov (kot grafi) je na voljo v PDF-različici in le v angleščini.

Plakat kemije (slika in PDF), avtorica plakata Metka Lampret

4. SPLETNA STRAN

http://www.supersupper.shp.hu/hpc/web.php?azonosito=supersupper&dalkod=super_supper_Fppf

Uradna spletna stran projekta predstavi vse šole partnerstva, izmenjave, delovne sestanke, recepte, poizvedovanja o gensko spremenjeni hrani, radioaktivnih elementih, ki se uporabljajo pri konzerviranju živil.

Profesorji in dijaki Gimnazije Poljane smo v okviru EU projekta Comenius z naslovom Super Supper izvedli/naredili še 26 drugih izdelkov. Več na spletni strani <http://vecerja.wordpress.com/2011/07/27/ostali-izdelki-projekta/>.

Vaje za sprostitve

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Učitelji projekta so pokazali izjemno motiviranost pri opravljanju zadanih nalog in bili pri tem zelo kreativni. Pripravili so odlične delavnice, ki odmevajo tudi v strokovni slovenski in tuji javnosti (posebej naj izpostavimo kemijo). Delavnice so bile v Ljubljani izvedene v angleškem jeziku, kar pomeni, da so vsi učitelji projekta izboljšali svoje jezikovne in komunikacijske kompetence. Učitelji so pri izvajanju projekta uporabljali IKT enako pogosto kot pri vsakdanjem poučevanju. Izjemo predstavlja učiteljica kemije, ki se je naučila uporabljati zahtevnejšo aparaturo za potrebe kemijske analize. Vsi smo se naučili natančno načrtovati delo tako, da smo vsebino projekta čim bolj vključili v običajno učno snov. Poznavanje sodelujočih partnerjev se je še poglobilo, saj je bil to naš drugi skupni projekt.

Projekt je vključeval učitelje in dijake, ostalih zaposlenih na šoli pa ne. Šola kot institucija se je strinjala in podpirala izvajanje projekta. Program projekta smo vključili v mednarodne izmenjave dijakov, ki so že del šolskega kurikula, zato večjih sprememb v organizaciji pouka ni bilo. Učitelji, ki smo sodelovali pri projektu, smo se tesneje povezali in intenzivneje sodelovali kot pred tem.

Starši so bili intenzivno vključeni v projekt v času mednarodnih izmenjav, saj so gostujoče dijake sprejeli v svoje domove in jim predstavili življenje v Sloveniji.

Pri izvedbi nekaterih delavnic smo se povezali z lokalnimi institucijami, predvsem z Inštitutom za varovanje zdravja, ki je preveril verodostojnost rezultatov, ki smo jih dobili v šolskem laboratoriju. Za potrebe kemijske analize smo se povezali s podjetjem, da nam je posodilo aparaturo, s katero smo lahko izvedli kemijsko analizo (ugotavljanje težkih kovin v krompirju). Zloženska z rezultati te kemijske delavnice je postala del gradiva splošnoizobraževalne knjižnice (javne knjižnice).

Pri predstavitvi ekološko pridelane hrane smo se povezali z eko proizvajalci živil.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Izmenjava mi je bila zelo všeč, ker sem lahko spoznala drugačno kulturo in običaje. Sodelovanje s Španci mi je bilo v veselje, presenetilo pa me je, da so bili Španci sprva tako zelo zadržani.

Maja

Všeč mi je bilo spoznavati ljudi iste starosti, a različne kulture. Mislim, da je bilo dobro, da smo govorili v tujem jeziku, ki se ga učimo v šoli. Presenetilo me je, da je želelo toliko Špancev govoriti angleško.

Neža

Delavnica o biološko pridelani hrani na Gimnaziji Poljane

Vsebina projekta:

Naslov projekta:	<i>COMENIUS – ICARUS: Innovation and Creativity as Research Objects Used in Schools</i> Inovacija in ustvarjalnost kot predmet raziskovanja in šolske rabe –COMENIUS projekt vseživljenjskega učenja
Tema projekta:	Preučiti inovacije partnerske države, izbrati eno od petih predlaganih in poročati na skupni konferenci maja 2010 na Gimnaziji Šentvid (2009/10) V multilateralnem partnerstvu odgovoriti na vprašanja: »Kaj novega lahko prispevate? Kakšne so omejitve vašega 'bodočega sveta'? Kako bi lahko izboljšali šolanje in študij?« (2010/11)
Naziv institucije in kraj:	Gimnazija Šentvid, Ljubljana
Kontaktna oseba projekta:	Manica Perdan Ocepek, prof.
Elektronski naslov kontaktne osebe:	manica.perdan-ocepek@sentvid.org
Država koordinatorica:	Nizozemska
Države partnerice:	Madžarska, Nizozemska, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija/Katalonija
Število izvedenih mobilnosti:	48
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.udenscollege.nl/Internationalisation/ http://www.sentvid.org/Comenius

Jeseni 2009 smo se koordinatorji najprej srečali na portugalski šoli Escola Secundária com 3 Ciclo Daniel Sampaio, Sobreda in se dogovorili glede dejavnosti projekta v šolskem letu 2009/10. Vsaka partnerska šola je izbrala pet inovacij, največkrat tehnoloških, in jih posredovala partnerski šoli: tako smo slovenske inovacije (kratek opis inovacije) posredovali nizozemskim partnerjem, oni so svoje poslali madžarskim, naši dijaki pa so proučevali portugalske ... Portugalski dijaki so o vseh inovacijah pripravili kviz in ga objavili na spletu. Na Gimnaziji Šentvid smo izbrali dvajset dijakov, ki so želeli sodelovati. Ti so z mentorjem Goranom Mitrovičem, profesorjem fizike, preučili vseh pet inovacij, zlasti z informacijami s spleta, pripravili predstavitve in glasovali za tisto, ki so jo potem pripravili za skupno srečanje vseh partnerskih šol 28. maja 2010 na Gimnaziji Šentvid. Vsi dijaki, ki so sodelovali v projektu, so bili obenem gostitelji sodelujočim dijakom partnerskih šol. Na konferenci – srečanju v Ljubljani maja 2010 – je bilo dvajset dijakov, po štirje z vsake sodelujoče partnerske šole, in osemnajst profesorjev, ravnateljev in koordinatorjev. V uvodnem delu se je predstavila vsaka šola s svojimi dejavnostmi in dosežki. V nadaljevanju pa so dijaki predstavili izbrano inovacijo in utemeljili, zakaj se jim je zdela pomembna in kako je, glede na uporabo, znana v svetu. Dijaki so sodelovali tudi pri skupni uri medsebojnega spoznavanja in povezovanja z Jolando Nered Jerala, profesorico angleščine. V popoldanskem času so mešane skupine dijakov partnerskih šol sodelovale v ustvarjalnih delavnicah. V eni izmed njih so pod mentorstvom Snežane Sotlar, profesorice umetnosti, in Josiane Ried, kulturne animatorke, likovno ustvarjali grb projekta ICARUS. Naslednji dan so si vsi dijaki in sodelujoči profesorji vodeno (darilo župana) ogledali Ljubljano in obiskali Bled.

Jeseni 2010 pa smo se koordinatorji projekta ICARUS zbrali v L'Hospitaletu de Llobregat v Barceloni na IES Bellvitge in začrtali cilje in dejavnosti projekta v šolskem letu 2010/11. Dijaki so si na spletnem dnevniku izmenjavali mnenja o temah, ki so se dotikale že omenjenih naslovnih vprašanj. Tako so se katalonski dijaki posvetili temi z naslovom En svet – različni jeziki, o vlogi socialnih omrežij v procesu učenja so se spraševali portugalski dijaki, madžarski dijaki so polemizirali, ali bo računalnik nadomestil učitelja, itd. Štirje dijaki Gimnazije Šentvid so pod mentorstvom prof. Jane Ratkai preučevali različne šolske sisteme in predlagali izboljšave in svoje videnje izobraževanja v slovenski gimnaziji

leta 2020. Na zaključnem srečanju aprila smo se dijaki, koordinatorji, ravnatelji in profesorji-mentorji zbrali v Budimpešti na Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium in na Gimnázium L'. Stúra, Trenčín, Slovaška, torej sta bili obe državi partnerici gostiteljici srečanja. Dijaki so pripravili okrogle mize po načelu evropskega parlamenta, zapisali svoje skupne ugotovitve kot teze in jih »pritrdili na vrata«. Vsem udeležencem je vsaka partnerska šola predstavila, kako so se v drugem projektnem letu ukvarjali z vprašanji, ki so si jih zastavili, in svoje ideje za »boljši, novi svet«.

Vsako srečanje koordinatorjev in obe zaključni srečanja partnerskih šol v Ljubljani, Budimpešti in Trenčínu je pomenilo tudi vključevanje v kulturni utrip mesta, spoznavanje lokalne skupnosti in sodelovanje z njo: Jacques Straten, mednarodni koordinator Udens Collegea, Nizozemska, in Manel C. Guitart, koordinator katalonske šole IES Bellvitge, sta dala intervju za lokalno televizijo, sodelovala je županja L'Hospitaleta in župan Ljubljane Zoran Jankovič. Obenem je zaradi sodelovanja dijakov – priseljencev v partnerske države sodelovanje v projektu za vse udeležence pomenilo tudi uveljavljanje vrednot spoštovanja rasne, verske, spolne in državljanske enakosti.

Sodelavci projekta na Gimnaziji Šentvid smo presodili, da lahko v okviru razpoložljivih sredstev izpeljemo tudi dvostranske izmenjave. Tako smo v vsakem letu projekta namenili po teden dni za izmenjavo z dijaki in profesorji Udens Collegea, Nizozemska. Dijaki so spoznavali kulturne, krajske, zgodovinske, etnološke značilnosti obeh partnerskih držav, pa tudi dosežke tehniške dediščine. Slovaški in slovenski dijaki pa so v času izmenjave v majhni skupini preučili značilnosti gorskega sveta obeh držav, jih predstavili na Gimnaziji Šentvid svojim sošolcem, obiskali Bohinj, korita Mostnice in slap Savica in pod vodstvom prof. Irene Kumaše Kovač pripravili fotografsko razstavo o obeh gorskih ekskurzijah na Slovaškem in v Sloveniji. Če omenimo še finančno plat, lahko rečemo, da smo s skrbnim gospodarjenjem lahko izvedli oseminštirideset mobilnosti.

Cilji projekta:

Naslov projekta je bil izbran in je poudaril inovativnost in ustvarjalnost zato, ker je Evropski parlament leto 2009 razglasil kot leto inovacij. Cilji projekta pa so v veliki meri sledili razvijanju kompetenc znanja, ki jih je kot ključne izbral parlament leta 2006. Projekt je poudaril razvijanje zlasti navedenih kompetenc:

- sporazumevanje v tujem jeziku,
- digitalna pismenost,
- kulturna zavest in izražanje,
- socialne in državljanske kompetence,
- učenje učenja.

V izbranih ciljnih lahko zaznamo skupno željo vseh partnerjev slediti evropskim priporočilom.

Cilji so bili:

- spodbujati sodelovanje med dijaki in profesorji partnerskih šol;
- razširiti spoznanja in znanje udeležencev o kulturni, etnični, etični, rasni raznolikosti partnerskih šol in držav, tako da se dejansko (»v živo«) srečajo, ne da vzpostavljajo stike le po spletu;
- izboljšati znanje angleščine kot delovnega jezika in spoznavati tudi druge jezike;
- znati uporabljati digitalne tehnologije kot vir informacij, kot komunikacijsko sredstvo in kot sredstvo za pripravo različnih predstavitev;
- spodbujati dijake, da bi uporabljali raziskovalno sodelovalni pristop;
- osvestiti dijake o tematski označenosti leta projekta (2009 – ustvarjalnost in inovativnost);
- izboljšati sodelovanje med učitelji, spoznavati različne šolske sisteme, sodelovati z učitelji različnih šol s pomočjo IKT.

Končni izdelki projekta:

- Srečanja sodelujočih dijakov, učiteljev in partnerskih šol: Ljubljana – maj 2010, Budimpešta, Trenčin – april 2011.
- CD s predstavitvami šol in projektov na srečanju maja 2010.
- Izdelki delavnic mešanih skupin, ki so jih s seboj domov odnesli tisti partnerji, ki so delavnico
- vodili; na Gimnaziji Šentvid so v arhivu ostali izdelki umetniško-oblikovne delavnice.
- Poročilo o dosežkih projekta v Šolskih razgledih (Manica Perdan Ocepek), junij 2010.
- ICARUS spletna stran na strani Udens Collegea in Gimnazije Šentvid.
- Spletno mesto za izmenjavo mnenj v šolskem letu 2010/11 na spletni strani Udens Collegea.
- Spletni dnevnik dijakov Udens Collegea in Gimnazije Šentvid o vtisih z bilateralnih izmenjav.
- Fotografska razstava in predstavitev projekta Slovaške in slovenske gore v aprilu 2011.
- Stalna razstava projekta v vitrini Gimnazije Šentvid.

Otvoritev konference v Ljubljani, velika predavalnica GŠ, udeleženci iz šestih držav – Madžarske, Nizozemske, Portugalske, Slovaške, Španije/Katalonije – in gostiteljice Slovenije

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Na Gimnaziji Šentvid so starši uvideli pomen projekta in izmenjav. Zaradi pravil CMEPIUS-a nismo mogli kandidirati za projekt 2011–2013, zato so starši izmenjavo podprli iz Sklada sveta staršev. Uspešno sodelovanje v dvoletnih projektih in v izmenjavi nam je prineslo novo povabilo mednarodnih koordinatorjev Udens Collegea, da skupaj zasnujemo drugačen način izmenjave, ki bo temeljil na projektno sodelovalnem delu dijakov. Razpis je objavljen na spletni strani šole www.sentvid.org.

Slovenska ekipa na ladji po Donavi v Budimpešti – Kakšna naj bo šola 2020?

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Počaščen sem, da sem lahko sodeloval v COMENIUS projektu, spoznal čudovite ljudi in začutil duha drugih držav.

Tim Souček, poročevalec na obeh konferencah, maturant 2012

Izmenjava z nizozemskimi dijaki je bila odlična, pomagala mi je zgraditi samozaupanje pri sporazumevanju v angleščini. Hkrati sem lahko v polnosti zaživela teden dni kot prava Nizozemka. Neposreden stik z ljudmi resnično pomaga pri spoznavanju kulture, saj doda osebno noto.

Pia Gaber, sodelovala v izmenjavi z nizozemskimi dijaki, maturantka 2012

Vsi dijaki – udeleženci pred GŠ

Naslov projekta:	<i>European Food Habits</i> Evropske prehranske navade
Tema projekta:	Kulturni in kmetijsko proizvodni pomen ter značilnosti hrane
Naziv institucije in kraj:	IC Piramida Maribor
Kontaktna oseba projekta:	Vesna Poštuvan
Elektronski naslov kontaktne osebe:	vesna.postuvan@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Norveška, Slovenija, Francija
Število izvedenih mobilnosti:	27
Starost vključenih učencev/dijakov:	16–21 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.eurofood-comenius-2009-2010.org/page84.html

Vsebina projekta:

Kaj ješ ti in kaj jaz? Kje kaj zraste, se ulovi, speče, vzredi, zori? Kako pridelujemo, predelujemo in uživamo hrano ... so skupni poklicni imenovalci sodelujočih partnerskih šol.

Malo kmetijsko šolo, na pol poti med Oslom in Nordkapom, smo obiskali najprej. V januarju 2010, v ledenem mrazu, smo imeli tam prvo srečanje koordinatorjev. Kljub temi čez skoraj ves dan smo videli veliko. Udeleženci iz bolj južnih krajev smo presenečeno opazovali, kaj vse raste v njihovih rastlinjakih in kako se pripravi »flatbrot«, kako pri -25 stopinjah Celzija vzrejajo živali. Zamislili smo se ob spoznanju, da imajo ob jezerih in v gozdovih vsi ljudje na voljo brezplačna čista zavetišča, iz katerih nihče ne ukrade nobene žlice, lončka.

Nato so sledile mobilnosti dijakov in ob tem vse priprave. Dvakrat smo bili gostitelji – prvič za dijakinje z Norveške in drugič za dijake iz Francije. Si predstavljate, da nekoga preseneti polje koruze? Norveška dekleta je, saj koruza tako severno ne raste. Ob degustaciji bučnega olja pa so dejale, da pri njih tako temno olje uporabljajo le za traktorje. Pa so poskusile in je bilo zanimivo.

Za Francoze lahko potrdimo, da so gurmani. Bolj je bilo nenavadno, raje so poskusili in tudi nas (na)učili, da česar ne poznaš, še ni treba odkloniti.

Raznolikost Francije so naši dijaki spoznavali na šoli v okolici Toulousea. Bivanje v internatu in pri družinah, ogledi znamenitosti, ure pouka ... so stkali prijateljske vezi in ustvarili nepozabne spomine. Da jedo Francozi žabe, smo vedeli, da pa imajo ob hrani prave obrede, ko se zbere in pomenkuje družina, ne. To seveda ni vse, kar smo spoznali. Zato pokukajte na našo stran in spoznajte, kaj vse se je dogajalo.

Cilji projekta:

- spoznavanje proizvodnje hrane in dobre proizvodne prakse v različnih državah,
- spoznavanje značilnih in tudi zaščitene jedi v sodelujočih državah,
- ugotavljanje razlik v kulturi prehranjevanja,
- odkrivanje zgodovinskih, geografskih, ekonomskih, socialnih značilnosti različnih dežel in s tem omogočiti boljšo medsebojno spoznavanje in razumevanje,
- naša želja je bila tudi okrepiti znanje angleščine.

Končni izdelki projekta:

Dijaki so pripravili predstavitve in razstave o mobilnostih, narejena je skupna spletna stran, izvedene so bile predstavitve dežel, degustacije značilnih jedi in kulture med partnerskimi šolami, izdana je skupna revija s članki, opisi in vtisi, ki so jih dobili udeleženci v času trajanja projekta.

Na geometrijskem središču Norveške

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Projekt je »okužil«¹ dijake z željo po spoznavanju tujih dežel, drugačnih načinov dela, bivanja, drugih navad, drugačnih jedi ... Strah pred rabo tujega jezika in bivanja v tujini je skopnel. Želja, da si ta planet delimo v slogi, spoštovanju in sožitju, pa se je okrepila in presešla le v projektu neposredno sodelujoče dijake.

Poskrbeli smo tudi za promocijo in širili naša spoznanja v stikih z drugimi ljudmi.

Pri iskanju odgovorov, kako živi čebelica Maja in njene družine v Franciji ...

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Zame je bilo presenetljivo, da družina preživlja večere skupaj. Ravno tako pa je bilo presenečenje, da so kljub obilici zaužite hrane, še vedno tako vitki.

Metka po vikendu pri družini (podobno pa so razmišljali še mnogi drugi naši dijaki)

Okuse in še kaj smo predstavili v tujini (Francija 2010) ...

Naslov projekta:	<i>School and Economy</i> Šola in gospodarstvo
Tema projekta:	Kako pripraviti mlade za delo
Naziv institucije in kraj:	OŠ Brežice
Kontaktna oseba projekta:	Nevenka Sreš
Elektronski naslov kontaktne osebe:	nevenka.sres@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Avstrija
Države partnerice:	Avstrija, Češka, Nemčija, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	24
Starost vključenih učencev/dijakov:	12–16 let
Trajanje projekta:	2009–2011

Vsebina projekta:

Osnovna ideja projekta *Šola in gospodarstvo* je bila, da vzpostavimo sodelovanje z gospodarstvom v okolju in z institucijami kot partnerji v projektu. Rezultati bi morali biti naslednji:

- Šola, starši-učitelji-učenci, morajo čim bolj spoznati drug drugega.
- Spoznati učence, učitelje in starše z različnimi možnostmi zaposlovanja.
- Poiskati možnosti zaposlitve.
- Spodbuditi prihodnje projekte, v katerih bo šola bolj vključena.
- Povečati in spodbuditi diskusijo o možnostih, da šola postane enakovreden partner gospodarstvu.

Z vsemi temi aktivnostmi bi v prakso vnesli povečano sodelovanje s šolo kot partnerjem in lokalnim gospodarstvom. Končni produkti delovanja pa bi nas vključili kot partnerje na vseh področjih lokalnega delovanja.

Cilji projekta:

Šolsko partnerstvo je v letih 2009/2010/2011 doseglo naslednje cilje:

- izboljšanje skupnega dela med šolami in lokalnim gospodarstvom;
- pripravljenost na pogovor o šolski izobrazbi na eni strani in potrebah gospodarstva na drugi strani;
- Vpogled v šolski in delovni vsakdan;
- ugotovitev, da šola ne more vsega nuditi;
- seznanjanje učencev z zahtevami podjetij;
- poglobljena izobrazba na področju poklicnega usmerjanja učencev;
- prikaz IKT stanja na področju osnovnega znanja učencev;
- informacije in predstavitev rezultatov ankete šolske politike.

Končni izdelki projekta:

Nastali so naslednji izdelki:

- Poglobljena poklicna usmerjenost in intenzivni službeni in predstavitveni trening za učence partnerskih šol.
- Intenzivno informiranje staršev prek sodelavcev lokalnih gospodarskih obratov in NGO.
- Izdelava zgibanke Kaj naj bi vedel vajenec: letak za šoloobvezne učence, ki končajo s šolanjem – prevodi v nemščino, slovenščino in češčino.
- Izdelava zgibanke Kaj pričakuje gospodarstvo danes od učencev, ki končajo s šolanjem: letak za *Drop-oute* in maturante – prevodi v nemščino, slovenščino in češčino.
- Izdelava vprašalnika z namenom preverjanja potreb gospodarskih obratov za šoloobvezne učence, ki končajo s šolanjem, v povezavi z učnimi načrti obiskanih šol – prevodi v nemščino, slovenščino in češčino.
- Rezultati anket so trenutno predloženi na: *Nordrhein-Westfalen*, Trgovinska zbornica *Detmold*.
- Obrati in BHS iz celote Avstrije, avstrijsko obrtniško združenje, 2010 Dunaj.

Strip: Kako poiskati službo?

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Partnerstvo nam je pokazalo, da načeloma sodelovanje šol z gospodarskimi obrati ni pravilo, temveč so šolski partnerji v svoji regiji prišli do tesnih kontaktov in projektov šele zaradi projekta. S tem smo za prihodnje projekte uspeli pridobiti partnerje iz gospodarskih vrst.

Šole na ta način pridobijo za svoje učence in učence veliko boljše izhodišča na področju poklicnega usmerjanja v procesu iskanja dela. Podjetjem je naš projekt prispeval nova spoznanja o ciljnih splošnega znanja učencev in administrativnem poteku šolskega vsakdana. Tesno sodelovanje se je osredotočilo na osnovne zahteve obrtnikov do učencev, ki zaključijo s šolanjem. Te zahteve so: prijaznost, točnost, zanesljivost in motivacija. Iz tega so nastale zgibanke, primerne za 8./9. oz. 12./13. šolsko stopnjo kot pripomoček za informiranje in pouk, ki so naletele na veliko odobravnje. Prek rezultatov vrednotenja vprašalnika smo lahko zaključili, katere izboljšave deficitov terja gospodarstvo v osnovnem znanju šolarjev, ki zaključijo s šolanjem. V kolikor bi kritiko na sedanje danosti želeli vzeti resno, bi to prisililo v ukrepanje ne samo šole, temveč tudi ministrstvo. Še posebno je bilo zanimivo, da se izjave anketiranja v Nordrhein-Westfalnu večji del ujemajo z rezultati anketiranja v Avstriji. Kot posebno zanimive se pojavljajo različne zahteve do šoloobveznih učencev, ki zaključijo s šolanjem, med zahtevami delovnih obratov in želenim znanjem, na nadaljevalnih šolah. Avstrijski rezultat ankete ni pokazal nobenih začilnih razlik med mestnim in vaškim okoljem, kakor tudi ne med učenci z migracijskim ozadjem in tistimi brez migracijskega ozadja. S tem se vsiljuje dejstvo, da je gospodarskim obratom za vajeniško izobrazbo na voljo le šolska klientela, katerih dosežki v zaključnem razredu so povprečni oziroma pomanjkljivi. Trgovina, storitve in obrt sestavljajo osnovo gospodarske prosperitete. Osredotočanje izobrazbene politike Evrope na univerzitetno izobrazbo pa postavlja šolanje v Evropi kot politično vprašljivo. Vse več je višje ali visoko izobraženih ljudi, ki ne kažejo interesa za dela z zahtevano nižjo izobrazbo. Bolj ali manj podobni rezultati so se pokazali tudi med slovenskimi anketiranci.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Učenci in učitelji so v mobilnosti veliko pridobili. V prvem letu projekta so pri nas v Brežicah bivali učenci in učitelji partnerskih šol. Delo smo naravnali tako, da smo najprej spoznali učne sisteme, primerjali šolske sisteme in se spoznali z delovanjem Zavoda za zaposlovanje pri nas. Spoznali smo tudi lokalne gospodarstvenike ter v pogovoru z njimi izvedeli, kakšne so zahteve delodajalcev glede izobrazbe novega kadra. Vse mobilnosti, izvedene v okviru projekta, so tako učencem kot učiteljem veliko doprinesle. Spoznali so zgodovino držav, šolske sisteme, spleti prijateljstva in našli podobnosti ter razlike med vsemi partnerji.

Nevenka Sreš, vodja projekta

Srečanje v Brežicah, maj 2010

Predstavitve zaključka projekta na Dunaju, maj 2011

Naslov projekta:	<i>Water, water, everywhere, nor any drop to drink</i> Voda, voda vsepovsod, pa niti kapljice ni za popit
Tema projekta:	Voda
Naziv institucije in kraj:	OŠ Drska, Novo mesto
Kontaktna oseba projekta:	Tina Šenica
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tina.senica@gmail.com
Država koordinatorica:	Španija
Države partnerice:	Danska, Nemčija, Anglija, Slovaška, Italija, Belgija, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	29
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–14 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://comeniusvoda.wikispaces.com/

Vsebina projekta:

V dvoletni projekt smo se vključili skupaj s sedmimi evropskimi šolami. Dejavnosti smo izvajali po predvidenem programu, bili pa smo kreativni in dovzetni za nove ideje. Sodelovanje smo usklajevali prek sodobne tehnologije (elektronska pošta, Skype) ter z obiski na vseh šolah v projektu. Izmenjavali smo si izkušnje in izdelke otrok. Iz blaga smo izdelali maskoto projekta – kapljico 'Droppy', ki je ob vsaki izmenjavi potovala na gostujočo šolo in krasila vitrino.

Seznam izvedenih dejavnosti je bil zelo raznolik. Tema 'voda' je pokrivala vsa predmetna področja in zajemala vse starosti učencev. Najprej smo si ogledali njen pomen v literaturi, verstvih ter raziskovali pomen vode v okolju. Učenci so pisali pesmi in spise o varovanju vodnih virov ter umetniško ustvarjali na temo 'voda vsepovsod'. Nadarjeni učenci so se posvetili vodni lepoticici – reki Krki. Učenci so poiskali pregovore o vodi in jih zbrali v lično izdelane knjižice. Tudi pustni čas je bil obarvan z vodnimi bitji, učenci so bili zelo kreativni. V drugem polletju smo izvedli številne poskuse z vodo, raziskali vodni krog ter si ogledali onesnaženost reke Krke.

V drugem šolskem letu smo raziskovali vpliv vode na okolje. K sodelovanju smo pozvali lokalne prebivalce. Le-ti so nam predstavili ribištvo ob Krki, potapljanje, slikanje mlinov ter mostov ob Krki in drugo. Pisma z željami po ohranitvi čiste vode smo poslali vodovarstvenim organizacijam. Izdelali smo koledarje z vodnimi motivi. Učenci so raziskovali pomen vode tudi v okviru dnevov dejavnosti. Projekt smo zaključili z raziskovanjem vpliva vode na zdravje in prosti čas.

Cilji projekta:

- poučiti otroke o vodnem krogu v naravi,
- spoznati njeno kemično sestavo, lastnosti in rabo,
- spoznati vodne vire,
- poznati vrednost vode v vseh oblikah življenja na Zemlji,
- spoznati rabo vode skozi čas in v vsakdanjem življenju,
- spoznati vodo v povezavi z vero in običaji,
- resno razmisliti o onesnaževanju vode, njeni prekomerni rabi in o novih načinih varovanja vode,
- postati občutljiv glede varovanja vodnih virov,
- ustvariti kritično mišljenje in pozitiven odnos do okolja.

Splošni cilji:

- razvijati sposobnosti raziskovanja, zbiranja podatkov ter njihovo obdelavo,
- vrednotiti in predstaviti dejstva in informacije,
- spoznati različne organizacije ter ljudi, ki delajo na tej temi,
- zblížati različne evropske države,
- spoznati kulturo in običaje v povezavi z vodo v ostalih evropskih šolah.

Naši učenci plešejo plese tujih dežel – španski flamenko.

Končni izdelki projekta:

- pesmi, spisi in umetniška ustvarjanja na temo voda in ohranjanje vode;
- PowerPoint predstavitve in seminarske naloge o reki Krki po ogledu reke Krke ter njenih značilnosti za nadarjene učence;
- knjižice s pregovori o vodi, opremljene s slikovnim gradivom;
- izdelava novoletnih voščilnic z vodnimi motivi za partnerske šole;
- prireditev ob kulturnem dnevu na temo vode ter delavnice;
- pustne maske z vodno tematiko;
- spoznavanje kroženja vode in vodnega kroga ter likovni izdelki na to temo;
- raziskovanje vode iz reke Krke (onesnaženost, flora in favna);
- poskusi z vodo za vse starosti ter plakati na to temo;
- izdelava origami lokvanjev in okrasitev šolskih prostorov z njimi;
- izdelava koledarjev z vodno tematiko za partnerske šole ob izmenjavi;
- eko dan na temo ribištvo, potapljanje in zgodovina življenja ob reki Krki;
- risbe kapljic za vse učilnice;
- izdelava kapljic iz blaga, oblečenih v zastave sodelujočih držav;
- izdelava magnetov v obliki vodnih kapljic;
- seminarske naloge in plakati o onesnaževanju vode;
- PowerPoint predstavitve o športnih dejavnostih, povezanih z vodo na naši šoli;
- izdelava oblačil za nacionalne plese partnerskih držav, prikazane ob izmenjavi v Sloveniji.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Evalvacija projekta je potekala sproti in na koncu obeh šolskih let. Temelj je bilo praktično delo, raziskovanje lokalnih vodnih virov ter navezovanje na lokalno skupnost. Izhajali smo iz že znanega in znanje nadgrajevali. Učitelji smo se izkazali pri načrtovanju dejavnosti in pri izvedbi. Izvirnih idej, ki so temeljile na naši kulturi in lokalnem bogastvu, nam ni zmanjkalo. Čeprav smo projekt začeli z rahlo bojznijo, kako nam bo uspelo izpeljati vse zadane cilje ob rednem pouku, je bil strah odveč. Z dobrim usklajevanjem smo se kljub obilici dodatnega dela uspeli držati dogovorjenih rokov ter se z izdelki več kot odlično izkazali. Veliko smo se naučili tudi ob vsakem obisku v tujini. Spoznali smo, da so tuje šole slabše opremljene, da pa pri učencih razvijajo večjo odgovornost do dela, večjo samostojnost. Tudi osnovni pristopi poučevanja in pravna podlaga se precej razlikujejo od naše. Naši učitelji so se s strahom podali v tujino, saj se jim je zdelo, da jezika komunikacije, angleščine, ne obvladajo dovolj dobro. Vedno znova so se vračali samozavestni, tako glede svojih jezikovnih znanj kot tudi glede vloženega dela v projekt in rezultatov. Spoznali smo, da smo se kot šola odprli, preseglili določene stereotipe ter zaključili projekt z velikim zadovoljstvom.

Analiziranje vode iz reke Krke

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

V maju 2010 sva se dva učenca in tri učiteljice odpravili v nemško partnersko šolo v mestu Perleberg. Učenca sva bila nagrajena za svoje delo v projektu. Na sodelujoči šoli smo bili lepo sprejeti, pripravili so nam zanimiv program. Oglledali smo si njihovo šolo in delo v njej. Naslednje dni smo se priključili učencem, ki so izvajali poskuse z vodo. Odšli smo na ogled mesta ter s kajaki po reki Stepenitz. Skupaj z učitelji smo se udeležili piknika ob reki. Oglledali smo si vas štorkeľ ter ob povratku tudi Berlin. Izmenjava je bila zanimiva in enkratna izkušnja. Spoznal sem veliko tujih učencev in ugotovil, da slovenski otroci odlično govorimo angleško v primerjavi z ostalimi. V spomin pa se mi je vtisnila tudi stiska pred odhodom, saj do zadnjega trenutka nismo vedeli, ali ne bodo poleti odpovedani zaradi izbruha vulkana na Islandiji. Na srečo se to ni zgodilo.

Vito Žmavčič, učenec 9. razreda

Ladijske line – darila ob izmenjavi (učenci prvega razreda)

Naslov projekta:	<i>Environmental protection and long-lasting development: details of implementation in Europe</i> Okoljevarstvo kot dolgotrajni razvoj v različnih okoljih (delih) Evrope
Tema projekta:	Okoljevarstvo
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Kanal
Kontaktna oseba projekta:	Nives Volk
Elektronski naslov kontaktne osebe:	nives.volk@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Slovenija, Italija, Španija
Število izvedenih mobilnosti:	34
Starost vključenih učencev/dijakov:	vsi učenci šole, aktivnejše učenci tretje triade
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.os-kanal.si/index.php/projekti/comenius

Vsebina projekta:

Tema projekta je dopuščala, da je vsaka izmed šol izbrala temo iz okoljevarstva, ki je bila za posamezno okolje najbolj zanimiva. V prvem letu si je vsaka šola izbrala problem, povezan s temo projekta v svojem okolju, in ugotovitve predstavila partnerskim šolam z namenom, da bi nas vodile k trajnostnemu izboljšanju stanja v lastnih okoljih. Proučevali smo:

- oskrba z vodo in pomen, njeno naravno bogastvo – šola v Kanalu, Slovenija;
- zbiranje in recikliranje odpadkov – šola v Soninnu, Italija;
- prostorsko načrtovanje za mesto Granada – šola v Granadi, Španija;
- kako zgraditi novo energijsko varčno sodobno šolo – šola iz Saint-Aubin de Médoc, Francija.

Učenci vsake partnerske šole so tudi izdelali predstavitev svoje države (klimatske, reliefne, zgodovinske ter gospodarske značilnosti) in si te predstavitve izmenjali ter s tem pridobili in razširili vedenje o partnerskih državah.

V drugem letu projekta smo si področja raziskovanja zamenjali (zbiranje in recikliranje odpadkov – Slovenija, Španija, Francija; oskrba z vodo in pomen, njeno naravno bogastvo – Italija) ter primerjali ugotovitve na posameznem področju.

Ob koncu projekta smo primerjali pridobljene izkušnje in razstavili izdelke na zaključnem srečanju vseh šol v Franciji. Šole smo se v času projekta samostojno odločale o načinu dela med projektom, zato je v projektu nastalo veliko različnih izdelkov (filmi, fotografije, zgibanke, računalniške predstavitve, pesmi, časopis ...). Poskušali smo povezati vse nastale izdelke s kratkim (14 minut) trajajočim filmom, ki povzema delo in dosežke vseh sodelujočih. Šole so bile vključene v projekt z različnim številom učencev in učiteljev (učenci celotne šole ali pa samo posamezni razredi). Vezi sodelovanja med šolami so postale v dveh letih druženja tako močne, da razmišljamo o nadaljnjem sodelovanju.

Cilji projekta:

- raziskovanje geografske, kulturne, ekološke osveščenosti,
- soočanje z ekološkimi težavami v posamezni regiji,
- osveščanje okolja o vrednotah neoporečnosti naravnih dobrin,
- spodbujanje k ohranjanju narave,
- sporazumevanje in komunikacija v različnih jezikih ter z različnimi mediji,
- spoznavanje in primerjava izobraževalnih sistemov v Evropi,
- promocija Slovenije, Soške doline, Kanala in okolice ter OŠ Kanal.

Končni izdelki projekta:

- Predstavitev Slovenije, Kanala z okolico in šole Kanal v slovenščini in angleščini.
- Posterji o vodnih virih, vodnjakih, koritih v našem okolju.
- Zgibanki in zemljevid, ki vodijo našega obiskovalca ob vodnih virih.
- CD s fotografijami, filmi, likovnimi in literarnimi prispevki na temo varstvo okolja.
- Skupna pesem ZEMLJA MOJ PLANET v vseh štirih jezikih (original: *Thord Gummesson: Singing all together*). Besedilo priredbe naši učenci: Neža in Klementina Medvešček.
- Ekološki otok na šoli.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

S projektom smo vsi udeleženci opazili večjo prepoznavnost šole v kraju in širši okolici, večjo motivacijo učencev in učiteljev pri delu med poukom in doma ter intenzivnejše sodelovanje strokovnih delavcev šole z učenci in njihovimi starši ter z lokalnim vodstvom in društvi.

Spoznawali smo druge države, predvsem njihove šolske sisteme, in osveščali dobre in slabe strani našega v primerjavi z drugimi. Dodana vrednost je bila tudi prevzemanje pozitivnih primerov iz prakse drugih okolij. Opazili smo tudi krepitev samopodobe in samozavesti pri sodelujočih učencih in učiteljih.

Druga prednost pa je bila, da smo s projektom pokazali, da je problematika trajnostnega razvoja skupna vsem, saj se vsi ukvarjamo s težavami oskrbe s pitno vodo, zbiranjem in ločevanjem odpadkov ter ohranjanjem zelenih površin. V projektu smo bili ves čas usmerjeni v razvoj ustreznega odnosa človeka do narave. Pri našem delu so učenci razvijali spretnosti pri uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije ter se urili v znanju angleščine in italijanščine.

Zaključno srečanje v Franciji

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Že drugo leto naša šola sodeluje v projektu Comenius, kjer so obravnavane predvsem okoljevarstvene teme. V okviru projekta imamo učenci izmenjave. Jaz sem imela srečo in sem lahko doživela to čudovito izkušnjo. Učenke in učenci, ki smo jih gostili, so povedali, da je bilo vse zares lepo, najbolj pa jih je navdušila Soča. Bila sem zelo vesela, da niso bili razočarani nad našo malo Slovenijo. Odšli so veseli in polni lepih vtisov, jaz pa sem bila ponosna na našo malo državico, saj je bil to še en dokaz, da je Slovenija res biser.

Zaključek projekta je bil od 16. do 20. maja letos v Franciji, natančneje v kraju blizu Bordeauxa. Tam smo se zbrali učenci in učitelji iz vseh štirih držav, in sicer iz Slovenije, Francije, Italije in Španije. Nekaj ur sem preživela tudi v njihovi šoli. Takoj sem opazila razliko pri vedenju in vzgoji učencev, tako pri pouku kot v jedilnici. Iz tega vidika moram reči, da mi je naša šola dosti bolj všeč. Družina, pri kateri sem bivala, je bila zelo prijazna. Starši so zelo dobro govorili angleško, zato je bila komunikacija lažja. Zadnji dan je ob odhodu pritekla tudi kakšna solza in za poslavljanje smo si vzeli kar cele pol ure. Bili smo zelo žalostni, da smo morali oditi. Vsi učenci smo se soglasno strinjali, da so bili štirje dnevi prekratki, a morali smo biti veseli, da smo sploh dobili to priložnost. Pred šolo so nas pričakali starši. Še vedno sem malo pogrešala Francijo, a pogovor »Povsod je lepo, a doma je najlepše«, zagotovo drži.

Anika Božič, 7. a

Izdelava šolskega ekološkega otoka

Poster vodnih virov

Naslov projekta:	<i>Be a Young Architect and Artist</i> Postani mlad arhitekt in umetnik
Tema projekta:	V okviru projekta so učenci spoznavali okolje, življenjske pogoje, načine gradnje in zanimive kraje partnerskih držav; poleg tega so razvijali zavedanje lepote stvaritev v naravi in se hkrati učili spoštovati naravo.
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Matije Valjavca Preddvor
Kontaktna oseba projekta:	Alenka Jurančič
Elektronski naslov kontaktne osebe:	alenka.jurancic@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Slovenija, Francija, Italija, Romunija, Bolgarija, Grčija, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	23
Starost vključenih učencev/dijakov:	12–14 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.comeniusart.republika.pl/ http://www.os-preddvor.si

Vsebina projekta:

V okviru projekta so učenci spoznavali okolje, življenjske pogoje, načine gradnje in zanimive kraje partnerskih držav. Poleg tega so odkrivali lepote stvaritev v naravi in se hkrati učili spoštovati naravo. Spoznavali so različne religije in sakralne objekte partnerskih držav. Razvijali so domišljijo in likovne spretnosti. Razvijali so tudi prostorsko predstavo. Spoznavali so kulturo in zgodovino bližnje okolice in partnerskih držav.

Učenci so imeli možnost pokazati svoje sposobnosti in spretnosti oblikovanja in razvijanja ključnih kompetenc. Tudi učitelji so imeli priložnost razširiti svoje znanje in pridobiti nove izkušnje. Vse dejavnosti so bile izvajane v luči ozaveščanja proevropskega stališča in učenja strpnosti do drugih kultur. Pridobljene spretnosti so pomagale učencem pri pridobivanju umetnostnih, matematičnih, naravoslovnih, informacijskih in humanističnih znanj.

Cilji projekta:

- spoznavati in spoštovati kulture drugih evropskih držav, različnih jezikov, religij, običajev;
- spoznati različne arhitekturne sloge in poiskati razlike in podobnosti med zgradbami, šolami, cerkvami, gradovi;
- razvijati prostorsko predstavo, domišljijo, abstraktno in logično mišljenje;
- pridobivati nove spretnosti pri uporabi IKT;
- razvijati likovne spretnosti;
- napredovati pri rabi angleškega jezika;
- povečati sodelovanje med učenci, učitelji, vsemi zaposlenimi, starši in lokalno skupnostjo;
- spoznati šolske sisteme v različnih državah.

Končni izdelki projekta:

Pripravili smo več izdelkov:

- logo projekta,
- album s fotografijami in opisi značilnih stavb,
- knjižica z opisi in risbami sanjskih stavb,
- zgoščenska s fotografijami maket, kako bi preuredili neurejen del kraja,
- knjižica o gradovih in legendah,
- razstava maket iz odpadnega materiala in knjižica s fotografijami,
- spletna učilnica s kvizom o bivališčih, ki jih naredijo živali,
- video o cerkvah v Preddvoru in okolici,
- maketa iz različnih geometrijskih teles,
- dramska igra *Medved v novem brlogu*,
- predstavitev s fotografijami različnih faz pri gradnji hiše,
- večjezični slovarček izrazov s področja gradbeništva.

Slovenske in italijanske učenke ob izdelani maketi šole v prihodnosti na partnerskem srečanju v Italiji

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

V času projekta se je povečalo sodelovanje med učitelji in tudi med učenci. Učitelji smo napredovali pri organizaciji in vodenju projektne dela. Učitelji in učenci, ki smo se udeleževali mobilnosti, smo napredovali v znanju angleškega jezika, širili poznavanje drugih evropskih kultur, vse to pa prenašali tudi na druge učitelje in učence. Vsi sodelujoči smo napredovali pri uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije. Šola je s projektom pridobila na ugledu med starši in občini.

Po kulturni prireditvi na srečanju v Sloveniji

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Ko sem preživljala čas v Grčiji, sem se naučila precej stvari. Ljudje so vsi zelo prijazni, čustveni in odprti. Ko smo se poslavljali, so družine jokale. Imam občutek, da so družine tam veliko bolj povezane kot pri nas. Ko sem videla, kako je deklica Vera preprosta in prijazna, sem se pri sebi zamislila. Zagotovo se z mojo mamo od mojega prihoda nazaj ne prepiram več toliko, kot sem se prej.

Sara Križa, učenka, iz prispevka Pustolovščina v Grčiji, objavljenega v občinskem glasilu Viharnik 16. 7. 2010

Predstavitve Slovenije na prvem partnerskem srečanju v Franciji

Naslov projekta:	<i>The Bridge</i> Most
Tema projekta:	Gradnja mostov mednarodnega prijateljstva in poznavanja kultur
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Medvode
Kontaktna oseba projekta:	Suzana Oroz
Elektronski naslov kontaktne osebe:	suzana.oroz@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Velika Britanija, Estonija, Nemčija, Italija, Poljska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	49
Starost vključenih učencev/dijakov:	12–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.ejournal.fi/Mildstedt/index.php?action[]=IBrowsing::resetFolderHistory()&output=BrowsingPage()

Vsebina projekta:

Med projektom smo zgradili most med narodi in kulturami. Najprej smo izdelali video in z njim predstavili svojo sovesko in šolo skozi oči otrok. Z izvedbo jezikovnega tečaja smo se naučili nekaj osnovnih besed in fraz vsakega jezika udeleženih držav. Izmenjali smo si recepte nacionalnih jedi in pripravili festival hrane, kjer smo hrano po receptih pripravili in okusili. Ustvarili smo knjigo pravljic – vsaka država je prispevala dve pravljici, pripovedki ali legendi, za ilustracijo le-teh pa smo izvedli likovni natečaj. Naučili smo se tudi po eno pesem vsake države in poznavanje držav utrjevali na kvizih. Tako učitelji kot učenci smo navezali stike in prijateljstva, dokazali, da stereotipi ne držijo in da smo vsi odprti za druženje ter strpni do drugačnih.

Cilji projekta:

- predstavitev in promocija kraja in države,
- vzpostavljanje stikov med učenci in učitelji,
- spodbujanje k učenju tujih jezikov,
- razbijanje stereotipov,
- razvijanje sposobnosti za sprejemanje drugačnih kultur in navad.

Končni izdelki projekta:

- Video - moja soveska skozi oči učencev.
- Knjiga pravljic.
- Video: Jezikovni tečaj.
- Brošura: Slovenska kuhinja.
- Video: rezultat jezikovnega tečaja.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Z učenjem in utrjevanjem tujih jezikov smo si dvignili samozavest in se znebili občutka, da so stiki nemogoči zaradi jezikovnih ovir. K temu je veliko pripomoglo bivanje učencev in včasih tudi učiteljev pri družinah, kjer smo poleg komuniciranja iz prve roke spoznavali tudi kulturo, navade in vsakdanjik ljudi iz drugih okolij. Promovirali smo deželo in svoj kraj. Razvijali smo svoje znanje informacijsko-komunikacijske tehnologije. Spoznavali smo šolske sisteme, metode poučevanja, kurikulum v različnih državah ter ob obisku njihovih šol spoznavali razlike in si izmenjavali ideje.

V Varšavi smo sodelovali na šolski olimpijadi.

V Estoniji na zmrznjenem Baltičkem morju

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Tako dobre priložnosti ne dobiš velikokrat. Izkoristi jo po svojih najboljših močeh.

Danaja in Lara

Nisem vedela, kaj naj pričakujem, a bilo je super.

Katja

Razlika v letih se v Angliji ni poznala.

Vsebina projekta:

Naslov projekta:	<i>Climate change – Can we control it?</i> Podnebne spremembe in kako jih lahko nadzorujemo
Tema projekta:	Z partnerskima šolama iz Madžarske in Češke republike smo najprej preverili poznavanje učencev o podnebnih spremembah in jih nato prek različnih dejavnosti o podnebnih spremembah skušali čim več naučiti ter spodbujati pri njih kritičen in pozitiven odnos do okolja.
Naziv institucije in kraj:	OŠ Milana Šuštaršiča, Ljubljana
Kontaktna oseba projekta:	Franc Renko
Elektronski naslov kontaktne osebe:	franc.renko@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Madžarska
Države partnerice:	Slovenija, Češka republika
Število izvedenih mobilnosti:	Prijavili smo 12 mobilnosti. Izvedli pa smo jih mnogo več, in sicer je bilo izvedenih 45 mobilnosti učencev, v katere sta bila vključena tudi učenca s posebnimi potrebami, ter 13 mobilnosti učiteljev.
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.osmslj.si

Podnebne spremembe so postale svetovni problem, ki zadeva vse nas. Učitelji na partnerskih šolah smo se soočili z dejstvom, da je na nas odgovornost, da izobrazujemo učence o dejavnostih, ki vplivajo na podnebne spremembe. Glavna ideja projekta je bila, da z najrazličnejšimi dejavnostmi pri učencih spodbujamo kritično razmišljanje o podnebnih spremembah in da lahko tudi majhne spremembe v našem vsakdanjem vedenju pomagajo preprečiti emisije toplogrednih plinov, ne da bi s tem vplivali na kakovost našega življenja. Projekt se je vsebinsko navezoval in tudi poglobljaj vsebine iz pouka naravoslovja, geografije, likovne vzgoje, biologije, matematike, fizike, kemije, informacijsko-komunikacijske tehnologije in tehnike ter tehnologije. Delovni jezik je bila angleščina, pri čemer so učenci poglobljali komunikacijo v tujem jeziku. Izvedli smo veliko več mobilnosti, kot smo jih sprva načrtovali. S tem smo omogočili učencem in učiteljem, da imajo več možnosti komunikacije v angleškem jeziku, da spoznavajo navade in običaje v drugih državah, način življenja in njihovo okolje ter geografske značilnosti. Učitelji in učenci so pri tem spoznavali tudi različne šolske sisteme v partnerskih šolah ter organizacijo in delo v šolah. Najpomembnejše pa je, da so učenci navezali stike z vrstniki. Učitelji smo ob koncu projekta tudi preverili pridobljeno znanje učencev s pomočjo vprašalnika in ugotovili, da so se o tej pereči tematiki učenci zelo veliko naučili.

Cilji projekta:

z najrazličnejšimi aktivnostmi in dejavnostmi spodbujati učence, da razvijejo boljše poznavanje razumevanja podnebnih sprememb ter njihov vpliv na okolje in naše življenje;

poiskati odgovore, kako vsakodnevno življenje ljudi vpliva na podnebne spremembe;

ugotoviti, kaj lahko naredimo v šolah in z našim vsakodnevnim ravnanjem v boju proti podnebnim spremembam;

raziskati terminologijo podnebnih sprememb v angleškem jeziku in jeziku držav partneric.

Pri tem je projektno delo na temo podnebnih sprememb zahtevalo aktivno vključevanje vseh sodelujočih učencev in učiteljev, delo z IKT in redno komunikacijo med partnerskimi šolami. S partnerskima šolama smo želeli razvijati razumevanje in prijateljstvo med mladimi učenci in učitelji različnih narodnosti in tako premagovati jezikovne ovire.

Kemijska analiza vode v Bohinjskem jezeru

Končni izdelki projekta:

- Elektronski madžarsko-slovensko-češko-angleški slovar, ki vključuje besedišče na temo podnebnih sprememb.
- Film o posledicah podnebnih sprememb, ki so bile zaznane v vseh treh državah partneric.
- Obisk gospe Maje Belec, ki je učencem 7., 8. in 9. razreda podrobneje predstavila klimatske spremembe z vidika strokovnjaka.
- Igra Premik v glavi, ki so jo pod vodstvom mentorice napisali in uprizorili učenci. Film je kritičen in hkrati humoren, glavna tema je okoljska problematika.
- Knjižica v angleškem jeziku, ki vsebuje opis vseh dejavnosti učencev na taboru v Bohinju, geografske in naravoslovne značilnosti Triglavskega narodnega parka, zgodovino, značilno hrano, turizem, sobivanje v naravnem okolju in kratek slovarček v štirih jezikih.
- Vprašalnik, s katerim smo preverjali učenčev predznanje o vzrokih in posledicah podnebnih sprememb ob pričetku projekta in pridobljeno znanje učencev ob zaključku projekta.
- Organizacija in izvedba tabora v Bohinju od 17. do 23. 4. 2010, na katerem je bilo udeleženi 35 naših učencev, 7 čeških in 6 madžarskih učencev.
- Meritve kakovosti vode Bohinjskega jezera in pitne vode.
- Očiščevalna akcija Očistimo Slovenijo, v katero so bili poleg naših učencev vključeni tudi učenci partnerskih šol.
- Obisk šole v Boskovicah na Češkem in obisk šole v Egerju v Madžarskem.
- Likovne razstave, ki so potekale na vseh treh šolah z likovnimi izdelki učencev na temo podnebnih sprememb.
- Predstavitve vseh treh držav, ki so jih pripravili učenci z elektronskimi prosojnicami.
- Predstavitev podnebnih sprememb, ki so jo pripravili učenci z elektronskimi prosojnicami.
- Izdelava logotipa, maskote in plakata projekta.
- Predstavitve projekta v Portorožu, Pragi in Ljubljani.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Partnerstvo je povečalo odgovornost učencev do okolja, kar je zelo pomembno za vse države v Evropski uniji. Učence smo ozaveščali, jih seznanjali z vzroki in posledicami podnebnih sprememb, učno snov pa smo povezali z vsebinami iz učnega načrta različnih predmetov. Učenci so raziskovali in spoznavali okolje in spremembe v njem. Učitelji smo bili bolj motivirani, ker smo svoje delo vsebinsko, metodološko povezovali z realnim življenjem, pri tem pa smo uporabljali nove pristope in metode dela. Ob tem smo spoznali partnerske šole in države, povečala sta se tolerantnost in razumevanje drugačnosti. Učenci so imeli priložnost, da se aktivno vključijo v projekt ter se učijo ob sodelovanju – sodelovalno učenje. Spoznavali so nove načine pri uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije. Povečala se je motivacija za učenje tujih jezikov, na projektnih sestankih pa so učenci s komunikacijo zgubljali strah pred uporabo tujega jezika. V projekt so bili vključeni in so v njem aktivno sodelovali tudi učenci s posebnimi potrebami. S projektom so bili seznanjeni tudi starši, ki so prek učencev in predstavitev v šoli spoznavali vsebine projekta ter možnosti sodelovanja v okviru Evropske skupnosti. Krepilo se je medkulturno sodelovanje med učitelji, učenci in tudi med posameznimi starši, saj so učenci partnerskih šol nekaj dni gostovali pri slovenskih družinah. Pri učencih, učiteljih in starših pa se je izboljšal tudi odnos do okolja.

Največja dodana vrednost projekta, bolj kot sami vsebinski rezultati, so mednarodne izmenjave. Organiziranje skupnega tabora z vsebinami projekta je zelo zahtevno delo. V vsebinsko in organizacijsko pripravo je treba vložiti veliko truda.

Očiščevalna akcija Očistimo Slovenijo, skupaj s starši učencev in učenci ter učitelji šol partneric

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Menim, da smo s svojimi dejavnostmi preseglji vse zastavljene cilje. Pri vseh dejavnostih v šoli in izven nje smo opazili, da učenci manj onesnažujejo okolje, se medsebojno opozarjajo in odražajo pozitiven odnos do okolja. Povečalo se je zavedanje o pomenu izobraževanja glede okoljskih vsebin tako pri učencih kot pri učiteljih. Učitelji smo bili v večji meri pripravljeni sodelovati v timskem delu, znotraj skupine pa prevzemati odgovornosti za določene naloge. Učitelji smo se aktivno začeli izobraževati s področja tujega jezika – angleščine. Velik vpliv je imelo partnerstvo tudi na družine učencev, ki so gostile učence iz partnerskih šol. Zelo pomembno je v mobilnost vključiti čim več učencev in tudi učiteljev. Včasih je pomembneje od vsebine razumevanje razmer in pogojev, v katerih delujejo tvoji partnerji. Dobro je, da vsaj kakšnega partnerja spoznaš že prej (prek e-twinning sodelovanja ali kakršnega koli drugačnega sodelovanja). Zelo pomembno je v projekt vključiti tudi ravnatelja, ki bi moral prek ministrstva najti tudi način vrednotenja dela učiteljev. Včasih zgolj navdušenje in zavzetost nista dovolj. Opozoriti pa velja, da so nam kar nekaj preglavic povzročala plačila v tujini, saj smo morali s seboj prinesiti veliko gotovine v tujino, ker niso sprejemali nakazil. Šele po plačilu za gotovino si lahko dobil originalni račun.

Učitelji partnerskih šol na skupnem srečanju

Naslov projekta:	<i>European Puzzle</i> Evropska sestavljanica
Tema projekta:	Spoznavanje evropskih držav
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola I Murska Sobota
Kontaktna oseba projekta:	Monika Krančič
Elektronski naslov kontaktne osebe:	monika.krancic@gmail.com
Država koordinatorica:	Latvija
Države partnerice:	Grčija, Češka, Madžarska, Romunija, Poljska, Bolgarija, Portugalska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	32
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www2.arnes.si/~osims2/ www2.arnes.si/~oims

Vsebina projekta:

Osnovna šola I Murska Sobota je bila vključena v dvoletni projekt Comenius mednarodna šolska partnerstva, v katerem je sodelovalo devet držav. Jeseni 2009 smo obiskali Poljsko, januarja 2010 smo bili gostitelji mi, aprila smo obiskali Grčijo, junija Portugalsko, avgusta Latvijo in oktobra 2010 še našo sosedo Madžarsko. Januarja 2011 smo bili v Bolgariji, marca na Češkem in zaključili projekt v Romuniji, kjer smo sodelovali na plesnem festivalu. Države so obiskovali predvsem učenci v spremstvu učiteljev. Učenci so bili v času bivanja v tujini nastanjeni pri družinah, obiski so trajali šest oz. sedem dni, osrednje teme srečanj pa so bile različne. Med posameznimi srečanji smo se pripravljali v šoli in se z izdelki predstavili v tujini. Našo državo in kraj ter šolo smo predstavili na Poljskem, pri nas smo kuhali tradicionalne jedi (prekmurska gibanica), v Grčiji smo se predstavili s tradicionalnimi prekmurskimi plesi in na Portugalskem pokazali, kako se igramo stare družabne igre. Na Madžarskem smo sešili ročnim lutkam prekmursko narodno nošo, v Bolgariji pa smo dokončali prekmursko ižo. Na češkem smo predstavili, kaj se dogaja skozi šolsko leto na naši šoli, v Romuniji pa zaplesali na plesnem festivalu, kjer je sodelovalo 33 skupin iz celotne Romunije. Ker večina šol leži izven velikih mest, smo pripotovali v glavna mesta ter imeli tako možnost, da si jih ogledamo.

Cilji projekta:

- sodelovanje šol iz različnih evropskih držav;
- spoznavanje življenja, kultur, ljudi in običajev posameznih držav;
- motiviranje učencev za učenje tujih jezikov;
- predstaviti sodelovanje šol na osnovi medkulturnega dialoga;
- spoznati pedagoško delo v različnih državah in izmenjati izkušnje;
- uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije za komuniciranje.

Končni izdelki projekta:

- CD/DVD (narodni plesi, tradicionalne igre, predstavitev šole, kraja, države).
- Magazine – zbornik (geografija, zgodovina, hrana, praznovanja in običaji, narodna noša, tradicionalna arhitektura, stara obrt, vtisi).
- Ročna lutka (narodna noša).
- Panonska hiša (maketa).
- Sodelovanje na plesnem festivalu v Romuniji.

Portugalska (prikaz tradicionalnih družabnih iger – gnilo jajce)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Prvič smo sodelovali v mednarodnem projektu, ki je pomemben za našo šolo, lokalno okolje, za nas učitelje, predvsem pa za učence, saj nam nudi spoznavanje tujih dežel, kultur, navezovanje stikov in ohranjanje prijateljskih vezi. Učenci si želijo takšnega dela in vsi, ki so bili neposredno vključeni, so svoje delo opravili več kot odlično. V tujini so se dobro izkazali tako z znanjem tujega jezika kot z vedenjem in odnosom do družin, pri katerih so bili nastanjeni. Na najboljši način smo predstavili sebe in našo šolo ter lokalno okolje. Naše delo je bilo mogoče spremljati v medijih (Vestnik, IDEA TV), na šolski spletni strani, prispevke smo objavili tudi v šolskem glasilu.

Romunija (plesni festival)

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Delo v projektu je bilo raznoliko in zanimivo. Opravljali smo različne naloge, se marsikaj naučili, učenci so radi sodelovali in se na obiskih v tujini pozitivno izkazali. Čeprav je delo koordinatorja pri takšnem projektu zelo odgovorno (odgovornost za učence pri potovanju v tujino) in naporno, sem ga z veseljem opravljala, se veselila vsakega potovanja, čeprav so nas nenehno spremljali neprijetni dogodki (tragična avtomobilska nesreča kolega s Češke, vulkanski pepel, izlitje aluminija na Madžarskem, odpoved učenke zaradi zdravstvenih težav), ki pa smo jih tudi uspešno rešili. Delo, ki sem ga opravila, pomeni zame tako osebno kot poklicno rast in ga bom z veseljem opravljala še kdaj.

Grčija (zasaditev oljke)

Naslov projekta:	<i>I hear and I forget. I see and I remember. I do and I understand. (Confucius)</i> Slišim in pozabim. Vidim in si zapomnim. Naredim in razumem. (Konfucij)
Tema projekta:	Otrokove pravice
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Rodica, Domžale
Kontaktna oseba projekta:	Tjaša Grobin
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tjasa.grobin@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Slovenija, Grčija, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	34
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://comeniusjg.prv.pl/http://www2.arnes.si/~osljro2s/

Vsebina projekta:

Otroke je treba nenehno ozaveščati in izobraževati, da njihove pravice niso nič manjše oziroma manj pomembne kot pravice odraslih ter da imajo vsi otroci enake pravice ne glede na to, kateri rasi pripadajo, ne glede na barvo kože, spol, jezik, veroizpoved, politično ali drugo prepričanje, narodno, etnično ali družbeno poreklo, premoženje, invalidnost, rojstvo ali kakršen koli drug položaj. Prav zaradi tega razloga smo se odločili, da sodelujemo pri projektu Comenius večstranska šolska partnerstva. Osrednja tema projekta so bile namreč otrokove pravice in otroci so bili tudi postavljeni v središče našega projekta.

Šola 21. stoletja mora izoblikovati odprtega in tolerantnega človeka, ki sprejema ostale narode in spoštuje njihovo vero, kulturo in način življenja. Čeprav evropska vzgoja ni šolski predmet, ima interdisciplinarni značaj in združuje znanje različnih akademskih predmetov in veščin.

Projekt se je osredotočil na Konvencijo o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov dne 20. novembra 1989. Učenci in vsi ostali sodelujoči so tako spoznavali in preučevali otrokove pravice in dolžnosti v okviru družine, šole in družbe. Promovirali smo evropsko integracijo in spoznavali kulturo, vero in jezik partnerskih držav. Izmenjali smo si informacije o življenju otrok v različnih delih Evrope. K projektu smo privabili veliko učencev, učiteljev, starše in druge sorodnike otrok in tudi širšo skupnost – sosednjo osnovno šolo za otroke s posebnimi potrebami, predstavnike občine in lokalne ter državne ustanove in društva (npr. Center za mlade Domžale, Center za socialno delo Domžale, Zvezo prijateljev mladine Slovenije, Amnesty International idr). Projektne aktivnosti so nam omogočile zbiranje različnih informacij o uresničevanju načel Konvencije v partnerskih državah in osveščanje o otrokovih pravicah. Vse partnerske šole smo predstavile dejansko stanje zagotavljanja otrokovih pravic v državi. Skupaj z učenci in njihovimi starši smo analizirali tudi delo ustanov, ki skrbijo za uresničevanje otrokovih pravic v vsaki državi, ter jih primerjali med sabo. Na koncu dvoletnega projekta smo izdali skupno publikacijo *Children's Rights in Europe*, ki zajema glavne ugotovitve, izsledke in izdelke našega projektne dela.

Tako učenci kot učitelji in šola smo s pomočjo sodelovanja v mednarodnem projektu Comenius šolska partnerstva ogromno pridobili. Zagotovo smo razvijali strpnost in odprtost do drugih kultur in narodov, spoznali tuje jezike, izmenjali primere dobre prakse s tujimi kolegi, se seznanili z delom na drugih šolah ter dodobra spoznali tuje šolske sisteme. Z vsem tem smo obogatili naše pedagoško delo, promovirali šolo na lokalnem, regionalnem, državnem in mednarodnem nivoju.

Cilji projekta:

- seznanitev učencev, učiteljev in drugih oseb s Konvencijo o otrokovih pravicah (pravice in dolžnosti učencev, pravice otrok v družini, ustanove, ki skrbijo za otrokove pravice),
 - učenci se spoznajo s svojimi vrstniki iz partnerskih šol (dopisovanje prek spletnih orodij in navadne pošte),
 - ugotavljanje dejanskega stanja, kako so zagotovljene otrokove pravice v posameznih državah, ter primerjava z drugimi partnerskimi državami,
 - spoznavanje kulture in okolja partnerskih držav,
 - integracija otrok s posebnimi potrebami,
 - mobilnosti učiteljev in učencev,
 - razvijanje čuta za evropsko pripadnost,
 - izmenjava izkušenj in promocija znanja o drugih kulturah,
 - navajanje učencev na večetnično družbo,
 - premagovanje potencialnih rasnih in ksenofobičnih težav,
 - izboljšanje znanja partnerskih jezikov in angleščine kot glavnega sporazumevalnega jezika med partnerji,
 - raba sodobne komunikacijske tehnologije idr.
- logotip in slogan projekta, ki so ju izdelali učenci na natečaju;
 - spletna stran projekta;
 - elektronske voščilnice;
 - izdelki v delavnicah (animacija s spremljajočo glasbo na DVD-jih, izdelava večjezikovnega slovarja, ki vsebuje osnovne besede, priprava potice, debata učencev v angleščini na temo pravic varovanja okolja, intervjuji in fotografije učencev, ki so nastale med delavnicami);
 - umetniške delavnice (likovne, tehnične, glasbene) z integracijo otrok s posebnimi potrebami;
 - predstavitev šole, kraja in države (video in PowerPoint predstavitev);
 - multimedijske predstavitev pravic in dolžnosti otrok v šoli;
 - predstavitev metod in prilagoditev dela z otroki s posebnimi potrebami na naši šoli in v Sloveniji (zakonodaja);
 - predstavitev šolskih kazni iz sredine prejšnjega stoletja na projektne sestanku v Grčiji;
 - spisi in ilustracije učencev na temo Resničnost ali sanje, ki so nastale za projektne sestanke v Grčiji;
 - izdelki, ki so nastali med kulturnim dnevom v 8. razredih ob dnevu otrokovih pravic in v 3. b razredu ob dnevu človekovih pravic (PowerPoint predstavitev otrokovih pravic v medijih, pesem, spisi, posnetek dramatizacije, ilustracije, strip, mozaik, plakati na temo otrokovih in človekovih pravic);
 - učenci 5. b in 5. c razreda so pri pouku angleščine v tednu, ko obeležujemo mednarodni dan otrokovih pravic, reševali zabavne vaje v angleščini ali si ogledali Unicefove filme, s pomočjo katerih so bolje spoznali svoje pravice;
 - intervjuji z ustanovami, ki skrbijo za uresničevanje otrokovih pravic (npr. Center za socialno delo, Zveza prijateljev mladine Slovenije, društvo Beli obroč idr.);
 - pregled dela ustanov, ki skrbijo za uresničevanje otrokovih pravic in ugotavljanje dejanskega stanja uresničevanja otrokovih pravic v Sloveniji ter primerjava s partnerskimi državami;
 - video posnetek folklornega plesa učencev;

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

- spletni vprašalnik za učence o otrokovih pravicah (z njim smo preverjali, kako dobro so učenci seznanjeni s Konvencijo o otrokovih pravicah, ugotavljali mnenje učencev o določenih zadevah, ki so povezane s šolanjem ali z njihovimi pravicami – npr. zadovoljstvo z učitelji, učnimi pripomočki ter šolskimi kaznimi, preverjali, ali poznajo ustanove, ki skrbijo za uresničevanje otrokovih pravic, ipd.);
- izvedba in analiza vprašalnika za starše o otrokovih pravicah, Konvenciji in odnosu do šole;
- primerjava rezultatov vprašalnikov med partnerskimi državami;
- zaključni zbornik OŠ Rodica (*I hear and I forget, I see and I remember. I do and I understand. – Confucius*), izdan ob koncu projekta, v katerem so predstavljene vse glavne projektne aktivnosti in njihovi rezultati, fotografije idr.;
- skupni končni izdelek vseh partnerjev – publikacija *Children's Rights in Europe*, ki zajema glavne ugotovitve, izsledke in izdelke dvoletnega partnerstva.

- izmenjava učencev in učiteljev, napredek na področju timskega dela, odnosov med ljudmi, načrtovanja in izvajanja projektne aktivnosti in uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- priložnost komuniciranja v tujem jeziku in izboljšanje motivacije za učenje jezikov;
- večje poznavanje in razumevanje raznolikosti evropskih kultur in jezikov, krepitev občutka strpnosti in premagovanje stereotipov;
- skrb za zdravo življenje otrok (športne aktivnosti, uravnotežena prehrana, projekt shema šolskega sadja);
- integracija otrok s posebnimi potrebami (vključeni so bili v projektne aktivnosti – npr. novinarski krožek, kuharska delavnica, hospitacije idr.);
- pomoč mladim pri pridobivanju temeljnih življenjskih spretnosti in kompetenc za osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo;

Robi Kranjec s poljskima učiteljicama na šolskih športnih igrah

- seznanitev z izobraževalnimi sistemi partnerskih držav, spoznavanje posebnosti šolskih sistemov in neposrednega šolskega okolja;
- seznanjanje z nekaterimi organizacijskimi rešitvami, dokumentacijo, predmetnikom, ocenjevanjem v vseh sodelujočih šolah;
- izmenjava primerov dobre prakse (materialov) in obogatitev tradicionalnih metod poučevanja, navezovanje stikov z učitelji iz tujih držav;
- promocija šole in države (po pogovorih s kolegi iz partnerskih držav lahko z gotovostjo trdim, da je tudi naša šola postala v marsičem zgled drugim šolam – očarali so jih naša knjižnica, sistem ureditve šolske prehrane, opremljenost učilnic in sama organizacija dela; navdušeni so tudi nad odprtostjo in prijaznostjo Slovencev, nad našo majhno, a tako raznoliko državo s še vedno precej neokrnjeno naravo);
- nadaljnje sodelovanje s partnerskimi šolami tudi po končanem projektu.

Tradicionalni ples turških učencev

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Projekt je omogočal spoznavanje razlik in podobnosti med različnimi kulturami, verami, življenjskimi navadami, jeziki, šolskimi sistemi ... Na koncu projekta pa z veseljem ugotavljam, da je podobnosti, ki nas družijo, veliko več, kot je med nami razlik.

Kamil Koc, ravnatelj turške šole

Skupinska slika pred Prešernovim spomenikom

Naslov projekta:	<i>Treasures of the mountains</i> Gorski zakladi
Tema projekta:	Ekologija, zdrav življenjski slog, angleški jezik, IKT
Naziv institucije in kraj:	OŠ Zadobrova, Ljubljana - Polje
Kontaktna oseba projekta:	Tomi Brečko
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tomi.brecko@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Španija
Države partnerice:	Španija, Italija, Avstrija, Norveška, Slovenija, Slovaška, Poljska, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	18
Starost vključenih učencev/dijakov:	12–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.treasuresofthemountains.eu/

Vsebina projekta:

Projekt je nagovarjal naše učence k odkrivanju zakladov, skritih v območju evropskih gorstev. Vabil jih je k odkrivanju kulturne dediščine, ki je nastajala od prazgodovine, in jih učil, kako jo prenesti na prihajajoče rodove. Projekt se je v veliki meri posvečal poudarjanju zdravega življenjskega sloga skozi šport. Tako smo se podali na več izletov v hribe, se tam učili preživetvenih tehnik in spoznavali sodobno opremo, na primer GPS-naprave, kompase, zemljevide in ostale gorniške pripomočke. Pozimi smo uživali v zimskih športih na snegu (smučanje, sankanje, zimski pohodi), spomladi in jeseni pa smo opazovali floro in favno hribovitega sveta, odkrivali kolesarke poti in skrili nekaj 'geocachev'. Projekt je združil učence in učitelje iz različnih družbenih okolij, ki jih povezuje ljubezen do narave, hribov, športa ter spoznavanja in ohranjanja kulturne dediščine.

Cilji projekta:

- povečati zanimanje učencev za preživljanje prostega časa v gorah in hkratio ozaveščanje o zdravem življenjskem slogu, ohranjanju okolja;
- poglobiti znanje angleškega jezika;
- poglobiti znanje uporabe IKT-orodij (WEB 2.0);
- predstaviti alternativne oblike učenja (učenje na prostem s pomočjo sodobne tehnologije);
- krepiti medkulturni dialog in strpnost;
- ustvariti dolgotrajna poznanstva in prijateljstva.

Končni izdelki projekta:

- Spletna stran.
- DVD.
- Baza podatkov o pohodnih turah z dodanimi GPS-sledmi in fotografijami na portalu Wikiloc.
- Skupina *Treasuresofthemountains* na Facebooku.
- Spletna učilnica *Treasures of the mountains* na platformi Moodle.
- Spletna igra (kvizi in uganke).
- Namizna igra.

- Baza podatkov, skritih in najdenih objektov na portalu svetovne igre Geocache.
- Logotip projekta.
- Spletni dnevniki sodelujočih.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

- večja prepoznavnost šole in s tem večja pripadnost šoli,
- dvig samopodobe sodelujočih učencev,
- večja povezanost šole s starši in lokalno skupnostjo,
- izkušnje zaposlenih v mednarodnih projektih.

Courmayeur

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Všeč mi je bilo, da smo bili iz različnih držav in da smo se med sabo spoznali. Škoda, da smo bili tam samo pet dni in da smo se z učenci iz drugih držav imeli najboljše šele zadnji večer. Malo mi je bilo hudo, ko smo se morali posloviti od Špancev in Italijanov. Vožnja z letalom je bila super, ker sem se prvič peljala z njim. Prvič sem tudi bordala in šlo mi je še kar dobro. Norveško pogrešam in upam, da se bomo tudi v Avstriji imeli tako dobro.

Innsbruck

Kapadokija

Naslov projekta:	<i>Europe – diversity of faces, hearts and colours</i> Evropa – raznolikost obrazov, src in barv
Tema projekta:	Spoznavanje naravnih, kulturnih, zgodovinskih, geografskih značilnosti partnerskih držav
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce, Lesce
Kontaktna oseba projekta:	Emilija Kavčič
Elektronski naslov kontaktne osebe:	emilija.kavcic@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Bolgarija
Države partnerice:	Bolgarija, Poljska, Romunija, Slovenija, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	31
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	https://sites.google.com/site/5edfhc2009/home http://www.o-lesce.kr.edus.si/lesce/os_lesce.htm

Vsebina projekta:

V projektu smo predstavili različnost kultur in narodov v Evropi. Poudarili smo raznolikost in hkrati prikazali povezanost in podobnosti med posameznimi narodi in njihovo kulturo. Spoznavali smo znamenitosti, naravo in tradicijo v domači regiji ter se učili o državah in regijah, iz katerih so prišli učenci šol partneric v projektu. Tako smo se učili ceniti svojo preteklost in sedanjost ter spoštovati in razumeti preteklost in sedanjost drugih držav ter skupaj razvijali cilje za prihodnost v vseh sodelujočih državah.

Predstavitve posameznih držav partneric so bile razdeljene v pet kategorij – geografske znamenitosti, zgodovina, običaji, tradicionalne jedi in narava.

Za vsako od kategorij so učenci najprej morali raziskati tematiko v domači regiji, nato so spoznali še države partnerice v projektu. Svoje znanje so predstavili v končnih izdelkih, ki so bili zelo raznoliki – od revije do kuharske knjižice z recepti, slovarja besed in slovarja pregovorov, brošure z nasveti za ohranjanje okolja, dveh DVD-jev, zemljevida znamenitosti, albuma ogroženih in zaščiteneživali in rastlin. Večino dejavnosti in končnih izdelkov smo predstavili tudi na spletni strani projekta: <https://sites.google.com/site/5edfhc2009/home>.

Poleg znanja o državah partnericah so učenci pridobili tudi precej znanja o domači regiji, saj so vsako tematiko morali dodobra raziskati in izbrati tisto, kar se jim je pri posamezni temi zdelo najbolj pomembno za njihovo domačo regijo. Tako so spoznavali tudi domače okolje in se učili razlikovati med bolj in manj pomembnimi elementi posamezne teme.

Cilji projekta:

Cilji partnerstva so bili spoznati kulturno identiteto regij posameznih držav partneric. Preučevanje preteklosti ter predstavitve značilnosti, geografskih znamenitosti, običajev in drugega so nam pomagali spoznati, kako so posamezne države partnerice prispevale k evropski kulturni dediščini. Poleg tega smo se v projektu posvečali tudi ohranjanju narave, kar je zelo aktualna težava.

Konkretni cilji projekta so bili: obogatiti znanje o kulturi, jezikih, duhu in naravnih lepotah evropskih narodov; oblikovati zavedanje o raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter vrednosti te raznolikosti; izboljšati znanje angleščine; spodbuditi začetek učenja jezikov držav partneric; razviti nove metode učenja; spodbujati ustvarjalnost in inovativnost; spodbujati sodelovanje učencev s posebnimi potrebami; sodelovati in izkazovati osebno odgovornost za ohranjanje kulturne dediščine; splesti prijateljske vezi med učenci in učitelji partnerskih šol; razumeti enost sveta, v katerem živimo, in našo vlogo pri njenem ohranjanju; spodbujati osebni in poklicni razvoj v prihodnosti; spodbujati socialno integracijo ter čut za evropskost; uporabljati nove komunikacijske tehnologije.

Vse te cilje smo v veliki meri tudi dosegli. Naši učenci so sedaj bolj aktivni, bolj so pripravljeni na sprejemanje novih znanj o drugih kulturah, jezikih, zgodovini itd. So bolj komunikativni. Z veseljem smo ugotovili, da še vedno vzdržujejo prijateljske vezi, nastale tekom projekta, in tako utrjujejo svoje znanje angleščine.

Končni izdelki projekta:

- Koledar 2010, koledar 2011.
- Trimesečnik (Far and near 1, Far and near 2, Far and near 3, Far and near 4, Far and near 5, Far and near 6).
- 25 namigov za ohranjanje narave.
- Zgodba o enem prijateljstvu (DVD).
- Slovar.
- Slovar pregovorov.
- Turistične znamenitosti v partnerskih državah.
- Comenius 2009–2011 (knjiga s slikami in informacijami izbranih komponent iz vsake kategorije).
- Tradicije in običaji (DVD).
- Album ogroženih vrst (album s slikami in informacijami o ogroženih vrstah rastlin in živali v partnerskih državah).
- Slatno potovanje (knjiga receptov izbranih tradicionalnih jedi).
- Predstavitve in slike (CD s predstavitvami in slikami projektnih srečanj in aktivnosti).
- Spletna stran projekta (<https://sites.google.com/site/5edfhc2009/>).

Eko delavnica v Bolgariji

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Z aktivnostmi v projektu so učenci dobili priložnost seznaniti se z državami partnericami, njihovo kulturo, običaji in nekaterimi elementi vsakdanjega življenja. Posledično so postali bolj tolerantni do drugih držav, njihove kulture in običajev. Spoznali so izobraževalni sistem v državah partnericah in pridobili izkušnje na šolskem področju in za življenje. Poleg tega so imeli tudi priložnost videti in spoznati ter ceniti prednosti evropske integracije; medtem ko so spoznavali kulturo držav partneric so se učenci počutili kot pravi Evropejci.

Naslednja pomembna prednost za učence je bilo izboljševanje in utrjevanje njihovega znanja angleščine ter spoznavanje osnov jezikov držav partneric. Večina učencev je angleško govorila dokaj tekoče, kar je bil dober pokazatelj tega, kako pomembno je znati govoriti tuje jezike. Izdelava dveh slovarjev v času trajanja projekta se je pokazala za zelo dobro izkušnjo. Učenci so primerjali jezike držav med seboj in hkrati tudi vadili

angleščino. Aktivnosti v projektu so od učencev zahtevale izboljšanje spretnosti pri skupinskem delu ter reševanju težav.

Učitelji, ki so sodelovali v projektu, so se spoznali z izobraževalnimi sistemi držav partneric ter spoznali nekaj novih tehnik poučevanja. Vzorčne ure in možnost izmenjave pedagoških izkušenj med sestanki držav partneric so bile enkratna priložnost za izboljševanje njihovega znanja. Srečanja učiteljev niso imela le poslovnega značaja, bila so polna iskrenih prijaznosti. To je omogočilo še bolj učinkovito izmenjavo izkušenj. Zaradi dobrega partnerskega sodelovanja je bilo tudi učiteljem omogočeno izboljševanje njihovega znanja angleščine.

Ustanove, ki so sodelovale v projektu, so svoje dosežke v projektu predstavile v lokalnih skupnostih ter tako postale bolj prepoznavne in cenjene šole. Šole, sposobne sprejeti nove izzive, ki jih omogoča integracija v Evropi.

Dobrodošli v Sloveniji

Plesna delavnica v Sloveniji

Izjava enega od udeležencev mobilnosti

(učenec/dijak ali učitelj):

Naša šola je dve leti sodelovala v projektu Comenius, kjer se učenci in učitelji šol iz različnih delov Evrope družijo, se učijo, obiskujejo in spoznavajo. Vsaka šola je enkrat gostila učence in učitelje iz drugih šol. Jaz sem bil na Poljskem in v Bolgariji. Imel sem se izjemno, saj sem spoznal veliko novih ljudi in se z njimi spoprijateljil. Izvedel sem marsikaj o drugih kulturah in znamenitostih drugih držav. Ker so nas gostile družine učencev, smo lahko videli, kako živijo drugod po Evropi. Spoznali smo njihovo vsakdanje življenje in šolanje. Veliko smo se družili z našimi vrstniki iz Evrope in postali prijatelji, zato so bili vsi slovesi polni žalosti, a zaradi čedalje boljše prometne povezanosti, interneta in novih komunikacijskih naprav se lahko pogovarjamo, četudi smo precej kilometrov proč.

Naslov projekta:	<i>Aquamenius</i>
Tema projekta:	Voda v našem življenju
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Poldeta Stražišarja Jesenice
Kontaktna oseba projekta:	Gregor Skumavc, prof. def.
Elektronski naslov kontaktne osebe:	gregor.skumavc@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Belgija
Države partnerice:	Velika Britanija, Avstrija, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	15
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–25 (prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom in posebni program vzgoje in izobraževanja)
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	projekt: http://sites.google.com/site/aquamenius/ šola: http://www.poldestrazisar.si

Vsebina projekta:

Aquamenius šolsko partnerstvo šol za učence s posebnimi potrebami je bilo usmerjeno v ozaveščanje učencev o pomenu vode v naših življenjih. Različne vloge vode so učenci spoznavali prek dodatnih aktivnosti, ki smo jih vpletali v redni pouk pri vseh predmetih in drugih dejavnostih šole, poudarek pa je bil na naravoslovnem in likovnem področju. Vse šole partnerice so izvedle skupne dogovorjene dejavnosti (npr. vodni slovar, predstavitve vodá v svojem bližnjem okolju, enostavne naravoslovne poskuse z ledom in vodo, postavitev akvarija), na intimnejši ravni pa so sodelovali posamezni pari partnerskih razredov (komunikacija prek navadne pošte, po elektronskih poteh, npr. Skype, majhna obdarovanja ipd.).

Cilji projekta:

- razvijati osveščenost o pomenu vode v okolju,
- pridobiti dodatna znanja in izkušnje na področju naravoslovja in družboslovja,
- prek teme o vodi razvijati umetniška, glasbena in ostala ustvarjalna znanja,
- razvijati zavedanje o onesnaževanju vode,
- razvijati IKT-spretnosti učencev in učiteljev,
- spoznati različne oblike izobraževalnih sistemov in praks v drugih državah,
- skrbeti za živo bitje (skrb za akvarij) ter spoznati tuja okolja, države in ljudi.

Končni izdelki projekta:

- Spletna mesta (5): skupno spletno mesto projekta in 4 lokalna spletna mesta.
- Vodni slovar.
- Predstavitve voda v lokalnem okolju.
- Filmi z enostavnimi naravoslovnimi poskusi z vodo.
- *Sporočila v steklenicah.*
- Aquamenius pesem (na melodijo *The yellow submarine*).
- Predstavitve izobraževalnih sistemov držav partneric.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Glavna dodana vrednost za učence je spoznavanje učencev in šol po drugih državah, saj so večkrat omejeni le na svoje mesto bivanja. Tako strokovni delavci kot tudi učenci so prek aktivnosti spoznali pomemben element življenja – vodo – iz zornih kotov, katerim običajno ni namenjeno toliko pozornosti, strokovni delavci pa so v sodelovanju s tujimi učitelji pridobili dober vpogled v različne oblike izobraževalnih praks drugod po Evropi. Na projektnih sestankih smo imeli možnost iz prve roke opazovati pouk učencev s posebnimi potrebami, prakse, ki so uspešne v tujini, vsi pa smo si pridobili prijatelje, s katerimi še danes prek sodobnih poti komuniciranja ohranjamo stike.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Sodelovanje v mednarodnem projektu *Aquamenius* je bila nova in zanimiva izkušnja tako za učitelje, kot tudi za učence. Pri pouku smo prek projekta nadgradili učne vsebine in spoznali nove postopke in pripomočke. Učenci so na ta način širili obzorja, kar je zanje izrednega pomena, še večjo širino smo pridobili učitelji, ki smo se udeležili izmenjav. Največjo prednost vidim v spoznavanju tujih učnih sistemov, organizacije in izvedbe pouka ter pristopov v drugih državah, saj na ta način učitelji strokovno rastemo, kritično presojujamo, uvajamo izboljšave in s tem pripomoremo h kakovostnejšemu izvajanju vzgojno-izobraževalnega procesa.

Bojana Burja, prof. def.

Naslov projekta:	<i>ABC book of young Europeans</i> Knjiga mladih Evropejcev
Tema projekta:	Predstavitve desetih držav in prebivalcev Evropske unije, njihove kulture in tradicije, jezikov, zgodb in legend, narave, vprašanja varnosti, prostega časa in iger ter praznikov
Naziv institucije in kraj:	OŠ Braslovče, Braslovče
Kontaktna oseba projekta:	Sabina Šeško
Elektronski naslov kontaktne osebe:	sabina.sesko@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Turčija, Malta, Francija, Anglija, Irska, Češka, Švedska, Portugalska, Poljska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	24 (13 učiteljev, 12 učencev)
Starost vključenih učencev/dijakov:	8–14 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.osbraslovce.si/

Vsebina projekta:

Ta projekt je bil namenjen vsem otrokom, starim od 5 do 15 let, ki so z našo pomočjo, pomočjo odraslih, izdali knjigo z naslovom *ABC BOOK OF YOUNG EUROPEANS*. V knjigi smo po poglavjih predstavili vseh deset partnerskih držav. Opisali smo države in njihove prebivalce, njihovo kulturo in tradicijo, naravo in letne čase, praznike, ljudske pripovedke in legende, preživljanje prostega časa otrok, pogoste igre, varnost in predstavili pogoste izraze v vseh desetih jezikih. Izdelali smo tudi zelo zanimivo namizno igro.

Otroci so imeli možnost raziskovati in spoznavati svet, komunicirati v angleškem jeziku, sklenili so nova prijateljstva, svojo deželo so predstavili tujcem. Izvajanje projekta je temeljilo na spoznavanju in uporabi različnih materialov, tehnik in umetnostnih dejavnosti ter uporabi različne tehnologije. Pripravljali smo srečanja, izdelovali različne izdelke, ki smo si jih na srečanjih izmenjali, otroci so sodelovali v ustvarjalnih delavnicah, fotografirali, snemali, razstavljali izdelke ...

Otroci so potovali in tako na poseben način okusili Evropo, kar je dobro vplivalo tudi na njihovo samopodobo.

Cilji projekta:

Zabava je nujno potreben dejavnik za otrokovo rast in razvoj njegovih psihomotoričnih funkcij ter spoznavanja in razumevanja okolja. Ta projekt je temeljil na zabavi kot metodi aktualizacije teh stopenj. Otroci so na zabaven in nevsiljiv način raziskovali, spoznavali, pisali, poslušali, govorili, ustvarjali in uporabljali IKT.

Končni izdelki projekta:

- Knjiga.
- Namizna igra.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

V okviru tega projekta smo bili tudi organizatorji ene mednarodne konference. Sodelovala je tudi lokalna skupnost. Še posebno so se potrudile kmečke žene, ki so se predstavile s kulinaričnimi izdelki. Goste pa je izredno navdušil in očaral moški pevski zbor s svojimi pesmimi. Ti so tudi navezali stike s švedskim pevskim zborom. Pričakujemo srečanje obeh zborov v Sloveniji.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Zdi se mi zelo dragocena izkušnja. Zelo sem bila navdušena, ker je srečanje potekalo na šoli in smo lahko začutili njen utrip in prisostvovali pouku. Učenci so se družili s svojimi vrstniki, učitelji pa smo si tudi izmenjali kakšen primer dobre prakse in primerjali šolske sisteme. Bilo je krasno.

Naslov projekta:	<i>Culture pot: Europe!</i> Kulturni lonec: Evropa!
Tema projekta:	Kulturna raznolikost
Naziv institucije in kraj:	OŠ borcev za severno mejo, Maribor
Kontaktna oseba projekta:	Mateja Barbarič
Elektronski naslov kontaktne osebe:	mateja.barbaric@amis.net
Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Italija, Poljska, Španija, Švedska, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	28
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www2.arnes.si/~osmbbor2s/comenius/

Vsebina projekta:

Projekt je povezal pet osnovnih in srednjo šolo iz šestih tujih držav. Učenci iz Italije, s Poljske, iz Slovenije, Španije, s Švedske in iz Turčije so odkrivali različne kulture in pridobivali zavest o raznolikosti skozi šolski sistem, zgodovinske kraje, legende, tradicijo, ki še danes živi med ljudmi, in sicer skozi oblačila in ples, otroške igre in tradicionalno hrano. Na ta način smo vzgajali učence, da bolj cenijo lastno in tujo preteklost, korenine in vrednote. To pa naj bi vodilo k temu, da si še bolj želimo živeti v harmoniji, da smo pripravljeni pozabiti na predsodke, ki bi jih lahko imeli o ljudeh, ki jih ne poznamo, in državah, ki jih še nismo obiskali.

Cilje smo dosegali s pomočjo različnih metod in aktivnosti, kot je npr. spoznavanje kulture in države skozi mobilnosti, iskanje informacij v različnih medijih. Delo v skupinah je vključevalo tudi starše, učitelje in bližnjo okolico ter ne nazadnje tudi učence, ki so odkrivali življenje v tujih deželah ter svoja spoznanja prenašali na sošolce.

Projekt je vključeval tudi učence s posebnimi potrebami. Le-ti so se posebej izkazali pri aktivnostih, ki so vključevale igre, predstavitev tradicije skozi ples in uprizoritev legend ter običajev. S to priložnostjo so se učenci lažje vključevali v šolsko življenje in pridobivali socialne veščine.

Cilji projekta:

- spoznati različna kulturna ozadja in jih predstaviti ljudem različnih regij in kultur;
- odkrivanje poti, kako biti del evropske kulture ter hkrati ohraniti lastno poreklo in tradicionalno bogastvo;
- spoznati tuje jezike kot tudi angleščino in pri tem ne pozabiti na materni jezik;
- dati možnost učencem s posebnimi potrebami, da se vključijo v šolsko življenje.

Končni izdelki projekta:

- Brošura.
- DVD Culture guide.

Predstavitev brošure Historical places of Maribor ob partnerskem srečanju na Švedskem

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Dodano vrednost projektu vsekakor prinaša sodelovanje staršev s šolo, ki gostujočih otrok niso samo sprejeli v svoje družine, temveč so pri projektu tudi aktivno sodelovali. Starši si seveda skupaj z nami želijo še več takšnih projektov. Podporo nam je nudila tudi lokalna oblast.

Srečanje partnerskih šol v Turčiji

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Projekt Comenius je bil ena izmed najboljših stvari, kar sem jih doživela v šoli, saj sem videla veliko novih krajev in se naučila veliko uporabnih stvari. Zdaj vem, da je na Švedskem skoraj tako toplo kot pri nas, le v redkih primerih so zimske temperature tudi do -30 stopinj. Veliko ljudi se je tja preselilo iz drugih držav zaradi vojn in drugih težav, skoraj vsi otroci tudi zelo dobro govorijo angleško, saj je to njihov drugi jezik. Na potovanju sem se naučila veliko novih angleških in tudi švedskih besed.

Ob obisku otrok in učiteljev drugih držav pa sem spoznala tudi veliko novega o jedeh, običajih, kulturi ... vseh držav Comeniusa, pa tudi nekaj novih zanimivih podrobnosti o Sloveniji. Pri takšnem projektu lahko resnično spoznaš, kako smo si ljudje v Evropi hkrati podobni in tudi zelo različni.

Metka Belcl, 8. razred

Predstavitve pusta in pustnih mask ob partnerskem srečanju v Italiji

Projekt Comenius je bil zame zelo lepa in nepozabna izkušnja, saj sem imel priložnost spoznavati nove ljudi, ki prihajajo iz drugačnega okolja kot jaz. Tako sem na zelo različne načine spoznaval neznane kulture. Zelo mi je ustrezalo tudi to, da smo se sporazumevali v angleščini, saj sem lahko na takšen način v resničnem življenju preizkusil svoje znanje jezika. Pri sporazumevanju nisem imel nikoli težav, saj sem se hitro navadil govoriti v angleščini in po nekaj dneh mi je bilo to že čisto enostavno.

Še posebej veliko stikov sem imel z učenci in učitelji s Švedske. Zame je bilo potovanje na Švedsko neponovljiva pustolovščina, na kateri sem izvedel ogromno o njihovem načinu življenja. Zelo zanimivo je življenje z družino, ki živi v svetu, zelo oddaljenem od mene. Všeč mi je bilo, da sem imel možnost poskusiti življenje tudi na način, ki mi ni bil najbolj poznan.

Zelo pa sem bil vesel tudi takrat, ko sem imel možnost svojima gostoma prikazati način življenja pri nas. Z velikim veseljem sem ju sprejel in z njima sem preživel nekaj krasnih dni.

Domen Flakus Bosilj, 8. razred

Naslov projekta:	<i>Once upon a time in Europe</i> Nekoč v Evropi
Tema projekta:	Legende in pravljice
Naziv institucije in kraj:	OŠ Gustava Šiliha Laporje
Kontaktna oseba projekta:	Tina Lešnik
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tinalesnik5@gmail.com
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Poljska, Latvija, Španija, Portugalska, Nizozemska
Število izvedenih mobilnosti:	18
Starost vključenih učencev/dijakov:	14–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://onceineurope.blogspot.com/

Vsebina projekta:

Vsaka kultura pozna veliko zgodb, legend in pravljic. V sklopu projekta *Once upon a time in Europe* smo jih partnerske šole iz Slovenije, s Poljske, Portugalske, iz Latvije, z Nizozemske in iz Španije kar nekaj proučili in ugotavljali, katere so skupne vsem državam partnericam in katere so značilne samo za določeno področje. Skozi branje in proučevanje legend in pravljic smo želeli bolje spoznati in razumeti kulturo, običaje in navade sedmih evropskih držav in ustanoviti majhno mednarodno skupnost šol, v sklopu katere smo si izmenjali primere dobre prakse in se prek našega skupnega dela učili o kulturi, običajih in navadah vseh partnerskih držav.

Cilji projekta:

Projekt spodbuja razumevanje in sprejemanje lastne kulture in hkrati spodbuja odprtost do kultur, navad, tradicij in raznolikosti držav partneric. Krepi skupno evropsko zavest in prispeva k mednarodnemu sodelovanju izobraževalnih organizacij. S projektom smo želeli spodbuditi učence k branju in dvigniti bralno pismenost, stremeli pa smo tudi k temu, da sodelujoči učenci in učitelji izboljšajo določena znanja in spretnosti ter komunicirajo v tujem jeziku. Učencem smo predstavili različne učne strategije in jih naučili poiskati in uporabljati različne vire informacij (knjige, splet, strokovne ekskurzije, zanimivi ljudje, obiski muzejev in galerij ...). Ustvarili smo mednarodno skupnost učiteljev in učencev in s tem učiteljem in učencem iz manjših mest in vasi omogočili neposreden stik z njihovimi vrstniki in kolegi iz drugih evropskih držav.

Končni izdelki projekta:

Jezikovni dan, Slovarček petih jezikov, posnetek pesmi Sveta noč v slovenskem jeziku, strip o slovenskih legendah, gledališka predstava, lutkovna predstava, kotiček Comenius, razstava fotografij, kviz, kulturna prireditev, božične voščilnice, lesene raglje, risbe, dan dejavnosti na temo legend in pravljic, plakati o državah partnericah, prevodi slovenskih legend v angleščino, prevodi legend držav partneric v slovenščino, koledar, spletna stran, ples v maskah na temo legend in pravljic, razstava izdelkov in informacij držav partneric.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Učitelji in učenci razvijajo evropsko širino, učijo se tujih jezikov, učijo se sprejemanja drugačnosti in raznolikosti. Učencem in učiteljem je omogočen neposredni stik s svojimi vrstniki in kolegi iz drugih Evropskih držav, kar jim omogoča prenos informacij, izkušenj in primerov dobre prakse.

Gostili smo Poljake, Portugalce, Špance, Latvijce in Nizozemce ter jih popeljali po Slovenski Bistrici.

Poljsko-slovenski 'rudarji' pred Mežiškim rudnikom.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Vesela sem, da sem se udeležila izmenjave v Latviji. Te možnosti brez projekta Comenius ne bi imela. Doživela sem veliko novega in zanimivega. Zagotovo se bom v podobne projekte vključevala tudi v prihodnje!

Katja Aksentijevič, učenka

Na Portugalskem smo namočili noge v Atlantik!

Naslov projekta:	<i>Colour of magic</i> Čarobne barve
Tema projekta:	Kulturna dediščina, medkulturno izobraževanje
Naziv institucije in kraj:	OŠ Horjul
Kontaktna oseba projekta:	Tadeja Drašler
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tulipan@amis.net
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Poljska, Slovenija, Litva, Grčija, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	18
Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.carobnebarve.blogspot.com

Vsebina projekta:

V projektu *Colour of Magic* ali, kot smo ga poimenovali po slovensko, Čarobne barve, so sodelovale šole petih evropskih držav, ki jih je povezovala želja po spoznavanju kulture in kulturne dediščine, podobnosti in razlik, ki nas bogatijo in omogočijo, da širimo obzorja, se učimo in razvijamo. Raziskali smo partnerske države in jih predstavili na informativni tabli, na kateri smo objavljali novice o poteku projekta. Učenci so se naučili veliko o življenju vrstnikov iz Litve, Grčije, Turčije in s Poljske. Predstavili so svoja življenja, šolanje, hobije in običaje. Ob vseh nalogah so učenci gradili in izpopolnjevali znanje tujih jezikov in uporabe informacijske tehnologije, se izražali na veliko področjih, od literarnega, zgodovinskega, geografskega, umetnostnega, skratka, projekta smo se lotili medpredmetno in timsko.

Pomembno vlogo je predstavljalo razvijanje otroške domišljije in ustvarjalnosti. Otrokom je projekt omogočil vstop v svet čarobnih bitij, škratov, vil, čarovnic in mnogih drugih. O njih so marsikaj izvedeli in si nova spoznanja izmenjali z vrstniki iz partnerskih držav. Posvetili smo se raziskovanju vraž, ljudskih verovanj, običajev, nenavadnih, nadnaravnih in prazničnih dogodkov. Te dogodke je vsak mesec beležila čarobna ura, za katero so od načrta do končnega izdelka poskrbeli učenci sami. Izdelovali smo tudi logotipe projekta, si izmišljevali čarobne besede projekta, pisali recepte za čarobne napoje, pokazali čarovniške trike, pomen števil, horoskope, simbole za srečo. Da bi se česa naučili o preteklosti, so intervjuvali starejše ljudi, v prvi vrsti babice in dedke. Le-ti so jih obogatili s svojim pripovedovanjem. Raziskovali smo ljudske pravljice in pripovedke ter predstavili pravljične junake.

Nad celotnim projektom je bedel škrat, čuvaj knjige, v katero smo zapisovali naša dobra dela, s katerimi smo drugim polepšali dan. Ob praznikih smo se obdarovali in drug drugemu zaželeli srečo, dobro sodelovanje in prijateljstvo.

Vse, česar smo se naučili, smo učitelji predstavili na skupnih srečanjih. Najbolj žive so bile učne ure, ki smo jih pripravljali učitelji posameznih držav na izmenjavah.

Zahvaljujoč sodelovanju v projektu smo učitelji in učenci odkrili čar Comeniusa – prijateljstvo, ki je zapisano v naših srcih in ostaja v njih za vedno.

Cilji projekta:

- razvijanje vedoželjnosti, domišljije, ustvarjalnosti;
- razvijanje dojemljivosti za ožjo in širšo okolico, tudi izven meja matične domovine;
- razvijanje občutljivosti za potrebe starejših in invalidnih;
- spoznavanje lastne in tuje kulture;
- krepitev spoštovanja do kulturne dediščine doma in po svetu;
- povečanje motivacije za učenje tujega jezika, predvsem angleščine, in zavedanje uporabnosti učenja tujih jezikov;
- predstavitev vsakdanjega življenja in spoznavanje življenja vrstnikov iz drugih držav;
- spoznavanje praznovanj v domovini in partnerskih državah;
- učenje tolerance do drugih kultur in učenje sprejemanja in spoštovanja različnosti;
- spodbujanje k razmišljanju o vrednotah, odnosih v družini in sodelovanje med družinskimi člani;
- navajanje uporabe IKT pri pripravi gradiv in predstavitev.

Končni izdelki projekta:

- Skupni CD Colour of Magic.
- Knjižica Božično praznovanje v Sloveniji.
- Knjižica Babica mi je povedala.
- Knjižica Intervju z igralcem Pavlom Ravnohribom.
- Knjižica Pripovedke iz Slovenije.
- Spletna stran www.carobnebarve.blogspot.com.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

V projektu so sodelovali skoraj vsi razredi v šoli, v mobilnostih pa so sodelovali samo učitelji. Starejši učenci so prevajali zgodbe in na ta način nadgrajevali znanje tujega jezika, predvsem angleščine. Pripravil in izvedli so intervjuje z učitelji, ko smo jih gostili na naši šoli. Mlajši učenci so se posvetili raziskovanju držav partneric, raziskovali so zgodovino domačega kraja, njegove posebnosti in jo predstavili vrstnikom. Iskali so slovenske pripovedke, pravljične junake, izdelovali različne izdelke in darila za učence. Celotna šola je dihala s projektom. Druženje z učitelji nas je obogatilo, našli smo nove sogovornike, s katerimi smo lahko izmenjavali izkušnje na področju šolstva ter izkušnje prenesli v naš prostor. Med učitelji, pa tudi med nekaterimi učenci so se spletle prijateljske vezi, ki se še naprej vzdržujejo.

Z objavljanjem prispevkov v lokalnem časopisu, prireditvami za starše in krajanje smo skrbeli za obveščenost širše javnosti. K sodelovanju smo povabili tudi vodstvo lokalne skupnosti. Župan občine Chojnow na Poljskem je izrazil tudi željo, da našemu županu posredujemo namero o sklenitvi partnerstva med občinama Chojnow in Horjul, kar bi lahko še poglobilo naše sodelovanje in omogočilo širšemu krogu ljudi spoznati eno od evropskih držav. Sporočilo smo po vrnitvi s Poljske predali županu. Želimo si, da bi pobuda nekega dne tudi uspela.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Comenius projekt je potekal dve šolski leti. Za učence in učitelje naše šole je pomenil veliko pridobitev znanja na vseh področjih. Razširili smo si obzorja o Poljski, Litvi, Grčiji in Turčiji, obenem pa smo skušali učence in učitelje naštetih držav čim bolj informirati o naši državi. Izmenjavali smo si vtise o izobraževanju, tradiciji, zgodovini in običajih posameznih držav. Nepozabna izkušnja vsakega učitelja je učna ura, ki jo izvede v razredu pred učenci države gostiteljice. Naše priprave na izvedbo učne ure so potekale kar dolgo. Iskali smo ideje, pripravljali material, pisali zgodbe in jih prevajali v angleščino, skupaj z učenci smo izdelovali darilca za učence drugih držav. Učne ure so bile izvedene v angleškem jeziku. Nikoli ne bom pozabila učencev na Poljskem, kako so se zabavali ob učenju naših ljudskih plesov. V Litvi smo predstavili našo klekljano čipko

in v razredu izvedli delavnico na to temo. Navdušenje so izrazili tudi starši učencev, ki so sodelovali v učni uri. V Grčiji so učenci izdelovali laternice iz kartona, v katerih so prižgali čajno svečko. Ko smo učiteljem povedali za naš običaj spuščanja lučk po reki, so sklenili, da bodo to izvedli tudi oni. V Turčiji smo predstavili zgodbo o povodnem možu in Urški. Povsem jih je očarala misel, da je bil povodni mož lahko tudi iz Turčije, in z zanimanjem so spraševali, ali je zgodba resnična.

Vse izkušnje, pozdrave, darilca učencev smo predali našim učencem in s tem prispevali k sprejemanju drugačnosti in medsebojnemu spoštovanju.

Sonja Krvina

Naslov projekta:	<i>Make Your Toys, Save Your World</i> Izdelajmo igrače, rešimo svet
Tema projekta:	Izdelovanje igrač iz recikliranega materiala in ozaveščanje o pomembnosti varovanja narave in življenja
Naziv institucije in kraj:	OŠ Ivana Roba Šempeter pri Gorici
Kontaktna oseba projekta:	Haideja Černe
Elektronski naslov kontaktne osebe:	cerne.haideja@gmail.com
Država koordinatorica:	Turčija
Države partnerice:	Slovenija, Grčija, Madžarska
Število izvedenih mobilnosti:	4
Starost vključenih učencev/dijakov:	7–14 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.carobnebarve.blogspot.com

Vsebina projekta:

Ljudje v vseh državah po svetu proizvajajo na tone odpadnih materialov, in to vsako leto. Že dalj časa vemo, da se večina izmed njih lahko reciklira za ohranitev okolja in sanacijo gospodarstva. Težava ohranitve okolja je postala glavna skrb Evropske unije že pred 50 leti.

Prisotna je tudi danes. Skrb za reševanje okolja ni le skrb določene pokrajine ali države, temveč vseh nas, vse svetovne populacije. Da bi ohranili naše okolje in s tem povečali kakovost življenja, mora biti mlada generacija osveščena in izobražena, kako upravljati z naravnimi viri in kako reciklirati iz različnih odpadnih materialov.

Tako smo začeli naš projekt, ki je vključil otroke iz različnih kultur v skupno izdelovanje igrač iz odpadnih materialov. Prek izdelovanja, doživljanja in opazovanja so se otroci ozaveščali o pomembnosti varovanja narave. Bolje so spoznali pomen čistega okolja in uporabnosti recikliranega materiala. In ne nazadnje – spoznali so sovrstnike iz različnih kultur, si izmenjali ideje, poglede, razmišljanja in izdelke, ki so jih ustvarili pri izvajanju projektnih aktivnosti. Pri spoznavanju kulturne raznolikosti smo odpravili določene predsodke in se naučili spoštovati drug drugega. Pridobljeno znanje in izkušnje bomo uporabili za razvoj novih partnerstev za prihodnje projekte.

Mlini na veter – odpadni les

Pajacki – barvani koščki blaga

Cilji projekta:

- Poglobljanje in razumevanje evropskih kultur prek izmenjav in sodelovanja tako pri učencih kot tudi pri vzgojno-izobraževalnem osebju.
- Razvijanje ustvarjalnosti in sposobnosti ter dvig podjetniškega duha in s tem možnosti zaposlovanj.
- Uvajanje novih, inovativnih tehnik v partnerstvo, ki omogočajo nadaljnje sodelovanje
- tudi po zaključku projekta.
- Spoznavanje pomembnosti recikliranja za ohranjanje narave in življenja.
- Spoznavanje drug drugega prek skupnih aktivnosti in dvigovanje nivoja tolerance pri odnosih med ljudmi.
- Izboljševanje sposobnosti razumevanja v tujem jeziku.
- Spoznavanje uporabe IKT-tehnologije.

Končni izdelki projekta:

Brošura izdelkov učencev naše šole in Evropska brošura izdelkov učencev sodelujočih držav. Kot končni izdelki so nastale različne igrače iz odpadnega materiala.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Prireditev na šoli za širšo javnost ob obisku partnerskih držav na naši šoli, enourna oddaja na LOKALNI TELEVIZIJI o aktivnostih, delu in pomenu projekta za šolo, občino ... Razstave izdelkov učencev, objave v medijih in časopisih, občinskem glasilu ter objava projektne dela v strokovnih revijah Educa, Didakta ...

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Nad projektним delom sem bila navdušena, saj mi je sam projekt omogočil razširjanje znanja na različnih področjih, spoznavanje drugih kultur, jezikov, vzgojno-izobraževalnega procesa sodelujočih šol, ki smo jih obiskali, in ne nazadnje smo vse izkušnje, sodelovanje prenesli na naše učence, s katerimi smo izvajali projektne aktivnosti nekoliko drugače, širše, bolj poglobljeno. Velik pomen pri vsem so imela tudi materialna sredstva, ki smo jih dobili za izvajanje projektne aktivnosti.

učiteljica

Projektno srečanje v Ljubljani

Zaključek dvoletnega sodelovanja v Sloveniji

Naslov projekta:	<i>Traditional cuisine (Winter preparations)</i> Tradicionalna kuhinja (Priprave na zimo)
Tema projekta:	OŠ Kungota, Plintovec, Zgornja Kungota
Naziv institucije in kraj:	Nataša Podgoršek
Kontaktna oseba projekta:	pznatasa@gmail.com
Elektronski naslov kontaktne osebe:	Turčija
Država koordinatorica:	Turčija, Italija, Poljska, Velika Britanija
Države partnerice:	24
Število izvedenih mobilnosti:	12–14 let
Starost vključenih učencev/dijakov:	2009–2011
Trajanje projekta:	http://www2.arnes.si/~osmbkung1s/
Spletna stran projekta/institucije:	www.carobnebarve.blogspot.com

Vsebina projekta:

Septembra 2009 smo se pridružili projektu, ki ga je koordinirala šola iz Ankare (Turčija). V njem je sodelovalo pet šol, poleg naše in že omenjene turške še šola iz Varšave (Poljska), Londona (Velika Britanija) in Torina (Italija). Povedati je treba, da smo tokrat imeli veliko konkurenco med šolami prijaviteljicami, saj je Comenius projekt postal zelo priljubljena oblika mednarodnega sodelovanja. V Sloveniji se vsako leto za projekte prijavi ogromno število šol, nacionalna agencija pa med njimi izbere približno tretjino.

Tema tokratnega projekta je bila Tradicionalna kuhinja (Priprave na zimo). Namen projekta je bil obuditi spomin na nekdanje priprave na zimo, zbrati recepte in pripraviti jedi po njih; spoznati kulturo in gospodarstvo sodelujočih držav; širiti obzorje in zavedanje, da med evropskimi državami obstajajo razlike pa tudi podobnosti; zavedanje pomena evropske ideje; spoznavanje tujih dežel, njihovih navad, običajev, jezika; spoznavanje šolskih sistemov, novih metod dela v šoli; izmenjava kreativnih idej; spoštovanje različnosti in drugačnosti ter cenjenje narodne tradicije; spoznanje pomena praktične rabe angleškega jezika; pridobivanje novih prijateljev; spoznavanje in delo z informacijsko tehnologijo.

Projekt kot tak je bil usmerjen predvsem v kulturno izmenjavo učencev in njihovo mobilnost ter navezavo stikov preko e-pošte in drugih elektronskih oblik komunikacije. Kljub temu je na šoli nastalo kar nekaj zanimivih izdelkov (e-predstavitve, animacije, zbirke receptov na šolski spletni strani, brošure z recepti, fotografije, video predstavitve, zbirka podatkov na CD-ju). V projektu je redno sodelovalo 7 učiteljev in 80 učencev, občasno pa ves kolektiv in celotna predmetna stopnja v Zgornji Kungoti (160 otrok).

Prvo leto je potekalo predvsem kot spoznavanje partnerskih dežel, navezava stikov med učenci šol. V ta namen smo seznanili učence in starše s projektom, izdelali predstavitve in plakate, panoje na šolskih hodnikih. Učenci so spoznavali geografske značilnosti in posebnosti sodelujočih držav, izdelali plakate in predstavitve, ki smo jih objavili na šolski spletni strani. Pri urah angleščine so učenci izdelali razglednice – pozdrave iz Slovenije tujim vrstnikom.

Že oktobra 2009 so trije učenci skupaj z ravnateljem in koordinatorico projekta na naši šoli, Natašo Podgoršek, odpotovali v Ankaru na obisk šole koordinatorice, kjer smo se prvič zbrali vsi sodelujoči, se spoznali in načrtovali delo v projektu. Treba je bilo narediti nekaj manjših sprememb v načrtovanem projektu, saj dve šoli, ki sta z nami prijavili projekt, nista bili izbrani s strani njihovih nacionalnih agencij (šola iz Romunije in iz Španije).

Naslednje srečanje učencev in učiteljev je potekalo maja 2010 v Varšavi. Tam so učenci s pomočjo multimedijskih predstavitev predstavili vsak svojo državo, svoje mesto in šolo, šole so si izmenjale recepte nekaterih tradicionalnih jedi in poskusile nekaj izdelkov. Naši učenci so predstavili tudi pripravo tradicionalnih slovenskih jedi, ki je potekala s prijaznim sodelovanjem turistične kmetije Gaube.

Od 11. do 15. oktobra 2010 smo v Zgornji Kungoti gostili učitelje in učence partnerskih šol iz Ankare, Torina in Varšave. Starši naših otrok so gostoljubno sprejeli v svoje domove kar šestnajst otrok za kar jim gre posebna zahvala. Poleg Zgornje Kungote in bližnje okolice, Maribora in Ptuja smo naše goste popeljali še na ogled Bleda, Postojnske jame in Ljubljane.

Novembra 2010 so učenci na tehniškem dnevu izdelali koledarje, ki smo jih nato poslali tujim partnerjem. Koledarje smo izdelali tudi za šolo.

Februarja 2011 sta se učiteljici angleščine, Romana Vodnik in Nataša Podgoršek, odpravili v London, da spoznata tamkajšnjo partnersko šolo, njihov izobraževalni sistem in način dela. Iz varnostnih razlogov tja niso odpotovali učenci, saj je šola locirana v revnejšem predelu Londona (Totenham) in tam niso mogli zagotoviti varnosti naših otrok.

Aprila 2011 smo na šoli gostili pet učiteljev iz londonske šole; za učence je to bila odlična priložnost, da spregovorijo z naravnimi govorci, kar so z velikim veseljem izkoristili. Takrat smo si na predlog Angležev začeli dopisovati prek elektronske pošte, a žal je z njihove strani ostalo le pri enem dopisu. Kljub našim večkratnim poskusom, da z njimi ostanemo v stiku, se to žal ni uresničilo. So pa nekateri otroci ostali v stiku s svojimi sovrstniki iz tujine, s katerimi so se srečali prek mobilnosti, ki so potekale v okviru projekta.

Maja 2011 je potekalo zaključno srečanje učencev in učiteljev v Torinu. Projekt smo zaključili z izdelavo skupnega CD-ja, na katerem smo zbrali prispevke in fotografije vseh partnerskih šol.

O aktivnostih v sklopu projekta smo sproti obveščali starše in obiskovalce šole, in sicer s predstavitvami učencev na skupnih roditeljskih sestankih ter s panoji, razstavami in seveda tudi prek šolske spletne strani.

Vse mobilnosti so bile dobro organizirane, naši učenci so se pri tujih gostiteljih zelo dobro počutili in obratno, tudi gostitelji so pohvalili naše učence kot zelo prijazne in lepo vzgojene. Tudi starši naših otrok so se izkazali za dobre gostitelje.

Med obiski naših partnerskih šol smo ugotavljali, da je naša šola precej bolj aktivna kot druge partnerske šole in da so v tujini projekt jemali kot nekakšen 'osebni projekt' učitelja/-ice angleškega jezika, večina učiteljev na šolah sploh ni bila seznanjena z njim. V veliko zadovoljstvo nam je bila tudi ugotovitev, da naši učenci veliko bolje obvladajo angleški jezik kot njihovi tuji vrstniki ter da se zlahka znajdejo pri sporazumevanju v tujem jeziku, saj je to pokazatelj, da delamo dobro in da dajemo učencem dobro popotnico za prihodnost.

V februarju 2012 smo se ponovno javili na razpis za projekt Comenius in upamo, da bomo ponovno dobili priložnost sodelovati.

Cilji projekta:

- spoznati tuje kulture in se znebiti morebitnih predsodkov,
- izboljšati znanje angleškega jezika,
- povečati samozavest učencev in učiteljev pri uporabi tujega jezika,
- izboljšati znanje IKT,
- spodbuditi kreativnost (ustvarjanje, zapisovanje receptov, izdelava koledarja ...).

Končni izdelki projekta:

- Šolske spletne strani.
- Skupen CD s fotografijami in prispevki vseh partnerskih šol.
- Koledarji.
- Razglednice.
- Plakati.
- Animacije.
- Video.
- Recepti.

Slika s prvega srečanja partnerskih šol v Ankari novembra 2009

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Učenci (in učitelji) so izboljšali svoje znanje angleškega jezika, spoznali kulturo in tradicijo sodelujočih partnerskih šol, učitelji so primerjali izobraževalne sisteme in izmenjali primere dobre prakse.

Učenci so se z druženjem s svojimi vrstniki znebili predsodkov ter izboljšali znanje o partnerskih šolah. Med učitelji je projekt povečal zavedanje o potrebi po medkulturnem izobraževanju.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Kot učiteljica na eni od izbranih sodelujočih šol v tem mednarodnem projektu sem se skozi sodelovanje na različnih področjih naučila veliko novega. Ne le da mi je delo z učenci in zanimivimi vsebinami bilo v veliko veselje, ampak sem ponovno lahko spoznala, da naši otroci vedo še veliko več, kot pričakujemo od njih, in da imajo še toliko drugih znanj in veščin, za katere nam pri pouku velikokrat zmanjka časa.

V okviru projekta Comenius Traditional cuisine smo z učenci 6. razreda zbirali tradicionalne kuharske recepte, značilne za Slovenijo. Njihova naloga je bila v različnih ustnih, pisnih in elektronskih virih zbrati čim več tovrstnega gradiva, ki smo ga v okviru razrednih ur pregledali, se o njem pogovorili (nekateri učenci so z ostalimi podelili tudi svoje praktično znanje in izkušnje pri pripravi posameznih jedi), nato pa samostojno, v parih ali skupinsko izdelali brošurice z izbranimi recepti. Zapise so opremili tudi z lastnimi ilustracijami. Ob delu so neizmerno uživali, saj, kot so sami povedali, jih priprava hrane zanima, ker vsi radi dobro jedo.

V okviru izbirnega predmeta ŠOLSKO NOVINARSTVO smo z učenci 8. razreda celi dve leti spremljali vse dejavnosti, ki so se kakor koli odvijale v zvezi s tem projektom. Vsakič, ko se je skupina učiteljev in učencev vrnila z obiska katere od šol udeleženk, smo opravili intervjuje z učenci o vtisih in pridobljenih izkušnjah ob obisku. Med drugim smo bili tudi poročevalci s terena, ko se je izbrana skupina učencev 8. in 9. razredov na Turistični kmetiji Gaube lotila kuhanja domačih lokalnih specialitet. Vse svoje prispevke smo redno objavljali na šolski spletni strani in v lokalnem občinskem glasilu OBČINSKI GLAS KUNGOTE. Ob vsakem prispevku so tudi drugi učenci z zanimanjem še dodatno spraševali o podrobnostih s posameznega obiska ali izvedene dejavnosti.

Kot spremljevalka učencem in sodelujoča učiteljica v projektu pa sem v maju 2011 skupaj z ostalimi kolegi obiskala sodelujočo šolo v Torinu, kjer sem spoznala delovanje in način dela te osnovne šole, izmenjala izkušnje s kolegi iz drugih držav in pridobila veliko novih zanimivih informacij s področja šolstva in pedagoškega dela v drugih državah ter ne nazadnje preizkusila veliko tradicionalnih in tipičnih kuharskih specialitet posamezne države, kar je ob zaključku tega projekta v vseh nas pustilo prav poseben pečat. Stkalo se je tudi veliko prijateljstev, tako med otroci kot tudi med nami učitelji, ki jih katerih brez tovrstnih oblik druženja in sodelovanja zagotovo ne bi mogli pridobiti.

Naslov projekta:	<i>Wechselwirkung zwischen Mensch und Umwelt</i> Medsebojni vplivi med človekom in naravo
Tema projekta:	Naravovarstvo in skrb za okolje
Naziv institucije in kraj:	OŠ Prežihovega Voranca Bistrica
Kontaktna oseba projekta:	Teo Pucko
Elektronski naslov kontaktne osebe:	teo.pucko@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Slovaška
Države partnerice:	Nemčija, Avstrija, Poljska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	24
Starost vključenih učencev/dijakov:	11–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www2.arnes.si/~opvbisticams/projekti/comenius/comenius.html

Vsebina projekta:

Živimo v času, ko sredstvo vse bolj opravičuje cilj, tudi če to pomeni ogrožanje našega okolja in ogrožanje sebe. Vendar narava ne potrebuje človeka, človek potrebuje naravo. Tako smo sodelujoči iz partnerskih šol skozi različne aktivnosti spoznavali naše okolje, primerjali okolja in težave, našli skupne težave, jih analizirali ter predlagali skupne rešitve. Ugotovili smo, da je ravno človek tisti, ki najbolj obremenjuje okolje in preredko skrbi zanj.

Skozi trajanje projekta so učenci raziskovali glavno temo, *Medsebojni vplivi med človekom in okoljem*, s štirimi podtemami (po eno na pol leta).

Glavno temo smo razdelili na naslednje podteme:

- Zavedno doživljati in oblikovati okolje;
- Voda, simbol za čistost, svežino in življenje;
- Gozdovi – pljuča Zemlje;
- Človek, produkt in producent okolja.

Pri vsaki podtemi so se učenci in učitelji partnerskih šol lotili skupnih nalog ter izvedli različne aktivnosti, rezultat katerih so končni izdelki. Naloge in aktivnosti so bile naravnane v smislu vseživljenjskega učenja učencev in so vključevale nove metode učenja in poučevanja, različne socialne oblike, kot so delo v parih in skupinsko delo. Po koncu vsake podteme so bila organizirana projektna srečanja.

Cilji projekta:

Projekt je bil posvečen raziskovanju medsebojnega vpliva med človekom in okoljem, kar je pomenilo razvijanje okoljevarstva, skrb za okolje, raziskovanje svoje kulturne dediščine in lastne kulture ter spoznavanje tuje kulture in razmer drugod po Evropi. Hkrati smo želeli, da učenci spoznajo, da je skrb za okolje nad državno ravno in je pomembna za celotno Evropo. Cilj je bil razvijati pozitiven odnos do narave pri otrocih, tako da bi spremenili dnevne navade. Prav tako smo želeli razvijati znanje prek meja učnih načrtov, raziskovati vodo, spoznati rastline in živali in spoznati posledice človekovega ravnanja na celotnem območju Evrope. Pri tem smo želeli učence motivirati za učenje tujih jezikov, za uporabo IKT in prevzemanje odgovornosti, tudi za lastno zdravje.

Končni izdelki projekta:

- Predstavitev našega okolja, kjer so učenci pripravili PowerPoint predstavitev in zbrali propagandni material (zemljevid, knjige), s katerim smo predstavili našo šolo, kraj, pokrajino in državo.
- Foto album: Ureditev šole, kjer smo prikazali, kako so učenci in ostali delavci preuredili in polepšali notranjost in okolico šole. Izdelali smo digitalni foto album s fotografijami 'prej in pozneje' ter album delili z ostalimi šolami v projektu. Okolico bomo tako lažje vključevali v pouk.
- Predstavitev ob *dnevu Evrope*, na kateri so predstavniki vseh partnerskih držav predstavili svojo pokrajino in državo na stojnicah, kjer smo med drugim predstavili tradicionalne izdelke in tradicionalno hrano. Nato smo v kulturnem programu predstavili še ples in pesmi.
- Totem iz 'odpadkov', ki smo ga izdelali iz odpadkov, ki smo jih ločevali in jih tako ponovno uporabili. Na naši šoli so učenci izdelali štorkljo.
- Film o modni reviji, na kateri so učenci predstavili oblačila, izdelana iz odpadnih materialov.
- Model čistilne naprave, ki so ga učenci izdelali na srečanju v Avstriji.
- Foto album – drevesa v različnih letnih časih, ob katerem so učenci zbrali fotografije dreves v različnih letnih časih in se o njih pogovorili. Izdelali smo koledarje v nemščini, izbrali najboljšega in ga nato uporabljali v učilnicah.
- Film o očiščevalni akciji.

- Mednarodna konferenca učencev, kjer so predstavili svoje prispevke na temo okoljevarstva na konferenci in nato odgovarjali na vprašanja ter podali dodatne razlage.
- Galerija slik *Z naravo v naravi*, izdelanih iz naravnih materialov, ki so jih učenci nabrali v gozdu in drugje v naravi.
- Živali našega okolja v različnih jezikih smo predstavili na plakatu, na katerem so učenci izdelali zemljevid širše šolske okolice in na njem slikovno označili živali in rastline.
- Herbarij v različnih jezikih.
- Dan jabolk, ko so učenci pekli in kuhali tradicionalne regionalne jedi, raziskali pomembnost jabolka, pisali pesmi in prevajali. Pripravili smo tudi razstavo.
- Mednarodna olimpijada, na kateri so učenci tekmovali v narodnostno mešanih skupinah v različnih regionalno obarvanih disciplinah.
- Digitalni album srečanj.

Izdelovanje herbarija

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Šola se vedno trudi dobro sodelovati s starši, sodelovanje pa se je s projektom še poglobilo. Ko so nam starši zaupali svoje otroke za več dni in bili nato pripravljene sprejeti goste, je bil to dokaz, kako dobro je sodelovanje. Staršem smo redno predstavljali projekt, oni pa so nas vedno podpirali.

Lokalno skupnost smo vključili v samo izvedbo aktivnosti. Na koncu se je zelo veliko ljudi iz lokalne skupnosti udeležilo prireditve ob koncu projekta.

Skozi projekt smo se povezali ali poglobili povezave z nekaterimi društvi iz okolice (Pomelaj, Kamešnica, Gasilsko društvo) in zelo dobro sodelovali z Občino Črenšovci. V projektu smo se povezali tudi z Medičarstvom Celec, ki nam je predstavilo eno izmed tradicionalnih obriti Prekmurja.

Tudi šola je skozi projekt veliko pridobila. Učitelji so razvijali sodelovanje znotraj aktiva, spoznali so šolske sisteme znotraj Evropske unije in pridobili mnogo dobrih izkušenj in novih idej za poučevanje.

Največ so pridobili učenci, ki so poleg razvijanja jezikovnih zmožnosti spoznavali tudi druge kulture in se tako razvijali v boljše Evropejce. Seveda je bil ključnega pomena tudi ekološki in naravovarstveni vidik.

Zbrani na zaključni prireditvi v Srednji Bistrici

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Udeležila sem se delovnega srečanja v Bratislavi na Slovaškem. Kot pred drugimi delovnimi srečanji smo že pred samim srečanjem v tujini morali mnogo dela opraviti doma. Tako smo izvedli očiščevalno akcijo in nato o njej izdelali še film. Ta film je bil en izmed izdelkov, ki so nam pomagali na mednarodni konferenci.

V Bratislavi smo si ogledali znamenitosti mesta. Najbolj me je očaralo staro mesto okoli Donave. Vključili smo se tudi v pouk in začeli izdelovati herbarije v več jezikih.

Na sredini delovnega tedna smo izvedli mednarodno konferenco o okoljevarstvu, predzadnji dan smo ustvarjali slike iz naravnega materiala, ki smo ga nabrali v gozdovih in drugje v naravi.

Od vsega mi bo najbolj v spominu ostala Dominikina družina, pri kateri sem preživela tisti teden. Čeprav je bila komunikacija sprva dokaj težka, smo kmalu ugotovili, da si slovenščina in slovaščina sploh nista tako različni, veliko podobnosti pa smo našli tudi med obema kulturama.

L. F., učenka 8. razreda

Stojnica ob dnevu Evrope v Nemčiji

Naslov projekta:	<i>European Babel Tower – what about the tolerance?</i> Evropski babilonski stolp – kaj pa strpnost?
Tema projekta:	Spoznavanje kulturne dediščine evropskih narodov, učenje o posledicah nestrpnosti v medkulturni družbi, človekove pravice ter boj proti nestrpnosti
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Videm, Videm pri Ptuj
Kontaktna oseba projekta:	Petra Fošnarič
Elektronski naslov kontaktne osebe:	petra.fosnarc@gmail.com
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Slovenija, Španija, Portugalska, Ciper, Italija (Monopoli), Italija (Capo d'Orlando – Sicilija)
Število izvedenih mobilnosti:	27
Starost vključenih učencev/dijakov:	11–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://osvidem-comenius.blogspot.com/ http://www.solavidem.si/

Vsebina projekta:

Dvoletni projekt *Evropski babilonski stolp - kaj pa strpnost* se je loteval pojma strpnosti v sodobni Evropi. Analizirali smo različne dejavnike, ki vplivajo na strpnost oziroma nestrpnost v družbi, kot je evropska skupnost. Začetna točka projekta je bilo učenje o medkulturnih razlikah. Skozi dejavnosti kot so organizacija dnevov dejavnosti, na katerih smo spoznavali države partnerskih šol (običaje, prehrano, glasbo, kulturne znamenitosti), pripravo in izmenjavo kulturnih vodičev, učenja tujih jezikov, predstavitev ljudskih pesmi vsake partnerske šole oziroma države, srečanj s predstavniki različnih verstev in manjšin, različnih delavnic, videokonferenc ter sedem srečanj učencev in učiteljev partnerskih šol so učenci spoznavali medkulturne razlike in njihov vpliv na sodobno Evropo.

Pomemben del projekta je predstavljalo tudi učenje o posledicah nestrpnosti, kot so vojne, terorizem. Učenci so se seznanili tudi z osnovnimi človekovimi pravicami in s pravicami otrok ter spoznali, kako so te kršene v času vojne.

Predstavniki učencev so se sestali v Strasbourgu in obiskali Evropski parlament ter tako поблиže spoznali naloge in pomen te evropske institucije. Na osnovi njihovih spoznanj so spisali pismo o strpnosti ter hkrati pričeli z medkulturnim dialogom.

Tekom partnerstva so pedagoški delavci spoznavali podobnosti in razlike med organizacijo šolskega dela na posameznih partnerskih šolah ter nekatere izmed učnih metod oziroma dejavnosti, ki smo jih spoznali med obiski šol, vpeljali v svoj pouk. Dialog med učenci partnerskih šol smo spodbudili tudi s pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije, predvsem skozi uporabo spletne skupnosti, kot je Facebook, ki je mladim današnjega časa zelo blizu.

Cilji projekta:

- začeti sodelovanje med učitelji in učenci partnerskih šol ter izmenjati izkušnje;
- spoznavati organizacijo šolskega dela in učnih metod na partnerskih šolah med obiski oziroma srečanji ter vnašati videne primere dobre prakse v svoje pedagoške delo;
- sodelovati v projektu z drugimi lokalnimi organizacijami;
- spoznavati težavo nestrpnosti v naši družbi;
- vzbuditi zanimanje učencev za življenje njihovih vrstnikov drugod po Evropi, iskati podobnosti in razlike v vsakdanjem življenju, kulturi in tradiciji;
- spodbujati sprejemanje fizičnih, verskih in rasnih razlik ter odpravljati nespreejemanje ksenofobičnih pogledov in reševanje konfliktov s silo;
- vzbujati zanimanje za evropske zadeve in težave ter spodbujati občutek odgovornosti za prihodnost Evrope;
- poiskati pomembne zgodovinske trenutke, ki so vplivali na razvoj naroda;
- spoznati nekaj pomembnih dokumentov mednarodnega prava, predvsem Deklaracije človekovih pravic;
- učencem pokazati pomembnost znanja tujega jezika ter jim nuditi čim več priložnosti za rabo tujega jezika;
- učence naučiti uporabljati informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (videokonference, predstavitve ipd.);
- vključevati in spodbujati šolo in lokalno skupnost v projektno delo.

Končni izdelki projekta:

- Evropski kulturni vodič (Evropski kulturni vodič se sestoji iz kulturnih vodičev posameznih držav; predstavljeni so različni kulturni elementi posameznih držav, od običajev, tradicionalnih obrti, jezika, glasbe, značilnih jedi, zgodovine, umetnosti, pomembnih avtorjev itd.).
- Evropski dan (dan dejavnosti za učence; učenci so se udeležili različnih delavnic – priprava evropskih jedi, spoznavanje geografije, flore in favne evropskih držav, glasbena delavnica, tehniška delavnica, učenje italijanščine, španščine in portugalske in prireditev z modno revijo).
- Vojni dnevnik (različni izdelki učencev – poročila, radijska igra, pesmi, fotozgodba, kratek film, ki so jih ustvarili po obisku krajev, povezanih z vojno, branju literature, ogledu zgodovinskih filmov in dokumentarcev).
- Facebook skupina Comenius Project – The Babel Tower - What about Tolerance? (mesto za učitelje in učence, vključene v projekt, kjer je potekala redna komunikacija, izmenjava mnenj, fotografij, itd., spletna stran: <http://www.facebook.com/group.php?gid=153142103162&v=wall>).
- Spletni dnevniki (trije spletni dnevniki o projektu, ki so jih ustvarile slovenska, španska in portugalska šola, in vsebujejo opise, poročila in fotografije. Spletne strani: <http://osvidem-comenius.blogspot.com/>, <http://galacomenius.blogspot.com/>, <http://comenius8a.blogspot.com/>).
- Tekmovanje v poznavanju človekovih pravic in nestrpnosti (učenci so sodelovali v šolskih tekmovanjih v poznavanju in razumevanju človekovih in otrokovih pravic).
- Obisk Strasbourga in Evropskega parlamenta (zmagovalci šolskih tekmovanj v poznavanju človekovih pravic so za nagrado obiskali Strasbourg in Evropski parlament, kjer so imeli poleg ogleda zasedanja tudi predstavitev in čas za vprašanja; sestali so se tudi z evropskimi poslanci iz svojih držav).
- Srečanja učiteljev in učencev partnerskih šol (organizirali in izvedli smo sedem srečanj – vsaka partnerica eno; na srečanjih smo izvajali različne dejavnosti, spoznavali kulturo držav gostiteljic, vsakdanje življenje učencev in ostalih, šolske sisteme in organizacijo dela na šolah).

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

- Evropska pesmarica/koncert (učenci so se naučili in zapeli nekaj najbolj znanih ljudskih pesmi. Te so predstavili na javni prireditvi (koncerti za starše, lokalno skupnost ter na kulturnem programu ob srečanjih partneric). Petje učencev smo tudi posneli in izmenjali izdelke.
- Pismo o strpnosti, svobodi in miru (pismo oz. deklaracija, ki so jo napisali in podpisali učenci, ki so aktivno sodelovali v projektu; v pismu prisegajo, da bodo z znanjem, pridobljenim v projektu, skrbeli za promocijo strpnosti in spoštovali pravice vsakega posameznika).

Delovni sestanek sodelujočih učiteljev iz sedmih partnerskih držav

Program Comenius nam je omogočil, da so učenci spoznavali življenje svojih vrstnikov v drugih državah, ter nam omogočil obilo priložnosti za mednarodne stike. Že sama vsebinska zastavitev tega projekta je narokovala ogromno sodelovanja med predstavniki šestih evropskih držav in je imela tako imenovano dodano evropsko vrednost. S pridobljenimi informacijami, z izmenjavo informacij in izkušenj na srečanjih partnerskih šol ter v stikih prek spleta so udeleženci projekta (učenci in učitelji) postali bolj odprti do drugih. Učenci se zavedajo, kaj so stereotipi, in s tem sodelovanjem smo morebitne obstoječe predsodke uspešno odpravljali. Skozi raziskovanje svoje kulturne dediščine z namenom predstavitve partnerskim šolam se je povečal tudi občutek lastne vrednosti in nacionalne identitete.

Učenci, ki so najbolj aktivno sodelovali v projektu, so napredovali v znanju angleškega jezika. To partnerstvo jim je dalo veliko priložnosti za resnično komunikacijo v tujem jeziku.

Med delovnimi obiski so pedagoški delavci šole izkoristili priložnost in si ogledali, kakšne metode poučevanja se poslužujejo njihovi kolegi v drugih državah Evropske unije in kako je organizirano šolsko delo. Z izmenjavo izkušenj so ti učitelji najbolj zanimive metode dela z mladimi lahko uvedli tudi v svoje delo.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

V letih 2009–11 sem sodelovala v projektu *Comenius Babel Tower – What about the Tolerance?* V okviru našega programa sem se udeležila dveh mobilnosti, v Španiji in na Siciliji. Menim, da je ta del našega projekta nujen, saj znotraj Evrope postaja znanje tujih jezikov vse pomembnejše. Učitelji in učenci udeležijo mobilnosti zato, da bi se učili. Pa ne le jezikov, pač pa vsi udeleženci mobilnosti krepijo medkulturne jezikovne spretnosti. Izmenjave učencev in bivanja na tujem razširi njihova obzorja in pogled na šolo, na vsakdanje življenje in pestrost evropskih kultur. Spoznavanjem drugih kultur skozi bivanje pri partnerskih učencih gotovo poveča strpnost do njih, kar je bil tudi eden od ciljev našega projekta.

Stanka Veršič, učiteljica angleščine

Evropska himna v izvedbi šolskega zbora na zaključnem srečanju partnerskih šol na Vidmu

Stenska poslikava, ki je nastala tekom srečanja na partnerski šoli na Portugalskem

Naslov projekta:	<i>Young Europeans looking for sense and orientation</i> Mladi iščejo smisel in orientacijo v evropskem prostoru
Tema projekta:	Težave mladostnikov pri odraščanju
Naziv institucije in kraj:	OŠ Voličina, Sp. Voličina 82, 2232 Voličina
Kontaktna oseba projekta:	Nataša Glodež
Elektronski naslov kontaktne osebe:	natasa.glodez@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Nemčija
Države partnerice:	Nemčija, Turčija, Finska, Danska, Francija, Ciper
Število izvedenih mobilnosti:	28
Starost vključenih učencev/dijakov:	13–15 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.os-volicina.si

Vsebina projekta:

Živimo v svetu, ki se hitro odvija in spreminja ter v katerem se izgublajo nekatere tradicionalne vrednote. Takšen način življenja od nas zahteva ponovno orientacijo v svetu, veliko prilagodljivost in izkoriščanje novih priložnosti in možnosti, s katerimi se srečujemo. V tem procesu se predvsem najstniki soočajo z iskanjem smisla in orientacije v svojem življenju. Poleg tega so soočeni še s kriznimi situacijami, težavami in drugimi nevarnostmi ter novimi izzivi.

Okoliščine, v katerih mladi odraščajo, pa so pod vplivom zgodovinskega, lokalnega in socialnega ozadja. Prav tako so tukaj še religija, šola, poklicno odločanje, mediji, kultura in tudi negativni vplivi, kot so različne vrste odvisnosti, motnje hranjenja ter družinske situacije.

Mednarodna mobilnost zavzema v evropskem prostoru vedno pomembnejše mesto. Program Comenius, katerega poglobitna cilja sta izboljšanje kakovosti šolstva in krepitev evropske razsežnosti v izobraževanju, nam omogoča medsebojno sodelovanje partnerskih šol izven meja Slovenije. Prav zaradi tega smo se v šolskem letu 2009/2010 vključili v mednarodni projekt Comenius z naslovom *Mladi iščejo smisel in orientacijo v evropskem prostoru*, v katerega so bile vključene šole iz sedmih držav. Projekt je bil zasnovan tako, da bi mladim, učiteljem in tudi staršem pomagal soočiti in prebroditi težke stopnje odraščanja. Prepričani smo bili, da bi te cilje najbolje dosegli v evropskem okviru skupnega sodelovanja s šolami iz različnih predelov Evrope. Projekt je temeljil na izkušnjah mladih, ki se spopadajo z izzivi sodobnega sveta ter iščejo smisel in orientacijo pri odraščanju.

Cilji projekta:

Osnovni namen našega sodelovanja je bilo učenje tujih jezikov ob delu na izbrani temi. Bistveni del projekta pa je predstavljala medsebojna izmenjava učencev. Tako so učenci v aktivnostih programa razvijali poznavanje in razumevanje evropske kulturne in jezikovne raznolikosti, bili aktivni in kreativni ter prevzemali odgovornost za svoje učenje in učenje drugih ter si pridobivali osnovne življenjske spretnosti. Učenci so samostojno raziskovali vsebine na posebno temo, razmišljali o njej, se likovno izražali, prevzemali odgovornost za načrtovanje, izvajanje in evalvacijo projekta. Bili so aktivni udeleženci v procesu izobraževanja. Učenci so se uvajali v uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, uporabljali angleščino kot skupni jezik komunikacije in tako izboljšali njeno rabo. S sodelovanjem v mobilnosti so spoznali razlike in podobnosti med sodelujočimi državami ter njihove kulture. Navajali so se na sprejemanje drugačnosti in si izmenjali svoje izkušnje. Vse to smo počeli znotraj šolskih in izvenšolskih aktivnosti. Sodelovanje v delavnicah, pogovori s strokovnjaki, različne predstavitve in diskusije naj bi učencem omogočile učenje spopadanja s težavami na ustrezen način. V te aktivnosti nismo želeli vključiti samo učencev, ampak tudi starše in učitelje, da bi lahko s skupnimi močmi ne samo prepoznali težave, ampak tudi iskali ustrezne rešitve. Ukvarjali smo se tudi z vprašanjem ustrezne rabe interneta in komunikacijskih orodij. Predvsem nas je zanimalo, kako se učenci predstavljajo na spletu, katere klepetalnice obiskujejo in na kakšen način komunicirajo. S tem smo želeli opozoriti na možne nevarnosti, ki jih predstavlja internet, hkrati pa tudi prednosti in možnosti za učenje. Glede na to, da se učenci izražajo na različne načine (verbalno in neverbalno), smo želeli zadostiti različnim tipom osebnosti na ta način, da smo organizirali takšne aktivnosti, ki so zadostile potrebam vseh učencev. Poleg delavnic, kjer so se učenci morali besedno izražati, je bil velik poudarek na likovnih delavnicah. Učenci so na matičnih šolah likovno ustvarjali, prav tako tudi na gostovanjih. Rezultat je bila skupna razstava Iskanje smisla v življenju. Največji poudarek pa je bil na sodelovanju učencev iz različnih predelov Evrope. S tem so imeli priložnost za primerjavo svojega načina življenja z drugimi. Iskali so podobnosti in razlike ter si širili obzorje. Pomembno je bilo izkusiti raznolikost Evrope in razvijati strpnost, interes in odprtost do drugih kultur, načinov življenja in jezikov. Učenci so uporabljali angleški jezik v resničnem, mednarodnem kontekstu. Poleg tega so se naučili tudi osnovnih besed jezikov partnerskih držav. Z mobilnostjo in gostovanjem so se učili premagovati predsodke in strah ter vzpostavljati prijateljske vezi. Želeli smo, da se te vezi ne bi pretrgale s koncem projekta.

Končni izdelki projekta:

- Evropski slovar.
- Projektna pesem *Paper and pencil*.
- Pravila ravnanja na spletu.
- Težave mladostnikov: stres, PowerPoint predstavitev.
- *MOJ KRAJ, MOJA PRIHODNOST*, PowerPoint predstavitev skupinskega dela.
- Napisana skupna zgodba *SARAH HAMILTON*.
- Likovni izdelki.
- Projektni dan COMENIUS.
- Gostovanje partnerjev na naši šoli.
- Šolska razstava.
- Spletna galerija.
- Primerjava šolskih sistemov.
- Videokonferenca.
- Redna komunikacija med učenci in učitelji.
- Naše življenje, fotografska PowerPoint predstavitev.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Naša šola je podeželska šola in učenci s svojimi družinami običajno ne potujejo. Zaradi tega so imeli tokrat odlično možnost razširiti svoje obzorje na ta način, da so lahko potovali v druge države in videli način življenja v drugih kulturah. Prav tako so z gostovanjem učencev partnerskih šol imeli možnost odpreti vrata svojih domov in s tem pridobiti veliko možnost za osebnostno rast. Lokalno okolje je pripravilo različne gostoljubne aktivnosti, da so se gostje pri nas dobro počutili. To je bilo prvič, da je bilo v lokalnem okolju šole toliko ljudi iz različnih držav. Naši učenci so bili nad sodelovanjem v projektu navdušeni.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

When I heard that some of the pupils will travel to Germany, I hoped that I will be one of them. And my wish came true. Seven pupils traveled to Germany by plane. I was looking forward to meet some other countries, people and cultures. This was a great experience for me. At first I was a little bit afraid of this, because I didn't know how it is going to be there, I was asking myself if they are very different in Germany. I was worried for a lot of things. But then I figured out, that they are very cool. And it was difficult for me to leave Germany. But now I'm very happy that I went to Germany and I will never forget this.

Naslov projekta:	<i>Let's promote and share the beauty of our regions</i> Predstavimo si lepote naših regij
Tema projekta:	Turistična predstavitev regij
Naziv institucije in kraj:	Poslovno-komercialna šola Celje
Kontaktna oseba projekta:	Jasmina Bornšek
Elektronski naslov kontaktne osebe:	jasmina.bornsek@gmail.com
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Romunija, Bolgarija, Češka, Grčija, Italija, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	54
Starost vključenih učencev/dijakov:	16–19 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://promo-share.ssgsnp.eu/ http://www.pksola.com/projekti/regions.htm

Vsebina projekta:

Projekt *PROMOandSHARE* je večstransko promoviranje regij vseh sodelujočih držav. Tema promoviranja, ki je zanimiva tako dijakom kot učiteljem, izhaja iz projekta e-twinning in je zasnovana na zbiranju turističnih informacij o določenem kraju.

Ključnega pomena pri projektu je spodbujanje dijakov, da promovirajo svoj kraj in regijo glede na njune turistične zmogljivosti, da le-te predstavijo ostalim državam na sejnih, katerih tema sta turizem in hrana, ter da pri tem vključijo lokalno skupnost in institucije. Vse informacije in material, ki se med tem zbere in izmenja, se nato predstavi.

Na takšen način dijaki raziskujejo in spoznavajo ne le svojo regijo, temveč obiščejo tudi druge države in tako dojemajo medsebojne raznolikosti in podobnosti. Pri doseganju teh ciljev so vključeni splošni in strokovni predmeti, razvijajo pa se tudi ključna znanja.

Dijaki, ki so za projekt bistvenega pomena, s tem ustvarjajo povezavo med izobraževanjem in delom, kar jim bo v prihodnosti izboljšalo možnosti pri zaposlovanju. Vse aktivnosti projekta se lahko uporabljajo kot učni material, dostopen na spletu.

Prikaz znanih narodnih plesov Savinjske regije v Bolgariji

Cilji projekta:

- ustanoviti tim učiteljev in dijakov na posameznih šolah, ki so pripravljeni delati na projektu;
- spoznavanje novih jezikov in regij ter kulturnih razlik in podobnosti v posameznih regijah;
- komuniciranje v tujem jeziku;
- uporaba sodobne tehnologije pri promociji posameznih regij;
- spodbujanje učiteljeve in dijaške kreativnosti;
- spodbujanje timskega dela;
- krepiti zavest o enotni evropski pripadnosti;
- uporaba novih načinov poučevanja;
- povezava z gospodarstvom.

Končni izdelki projekta:

- Facebook.
- Videoposnetki.
- Predstavitveni filmi.
- Turistični sejmi.
- Knjižica s kuharskimi recepti.
- Slovar.
- Fotogalerija.
- Spletna stran projekta.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Projekt je vsekakor prispeval k večjemu povezovanju šolstva in gospodarstva, spodbujal ustvarjalnost mladih skozi konkretne aktivnosti na področju turističnih predstavitev, spodbujal razvoj socialnih in podjetniških kompetenc ter konkretno uporabo znanja v praksi.

Slovenska stojnica na turističnem sejmu v Alba Iuliji Romunija

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Pri projektu izmenjave z drugimi državami sem sodelovala že v osnovni šoli. Ker mislim, da mi bo takšno utrjevanje angleščine pomagalo v naslednjih letih šolanja, sem tudi na naši šoli sodelovala v projektu Comenius – izmenjave s Poljsko.

Na Poljskem še nisem bila, zato je zanimanje za potovanje postalo še večje, ko nam je profesorica povedala, da gremo na morje. Z dijaki iz šole, s katero smo sodelovali, sem se spoznala že prvi dan, vsi so bili zelo prijazni in komunikativni. Všeč mi je bilo, da sem skupaj z novimi obrazi preživljala celih sedem dni, od jutra do večera. Pripravili so nam različne športne igre, ogled večjih mest ter vožnjo z ladjico. Pokušali smo njihovo hrano, ki se ni dosti razlikovala od naše. Po opravljenem dnevnem urniku nismo bili naveličani drug drugega, zato smo se vsak večer odpravili še na kratek večerni sprehod ob obali.

Zadnji dan je bil za vse zelo težak, najhuje se mi je bilo posloviti od novih prijateljev, vendar smo si obljubili, da se bomo med poletnimi počitnicami spet videli. Izmenjali smo si elektronske naslove in telefonske številke, tako da smo v stiku. Zdaj si nabiram novo energijo za težko pričakovani ponovni poletni obisk Poljske ter nove dogodivščine s Poljaki.

Azra Murić

Odkrivanje grških zakladov v Nafpliu, Grčija

Naslov projekta:	<i>Our geniuses, our culture</i> Naši geniji, naša kultura
Tema projekta:	Predstaviti pomembne ljudi iz lokalnega okolja
Naziv institucije in kraj:	Prva osnovna šola Slovenj Gradec, Slovenj Gradec
Kontaktna oseba projekta:	Božidarka Vivat
Elektronski naslov kontaktne osebe:	bozidarka.vivat@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Švedska
Države partnerice:	Italija, Španija, Francija, Nizozemska, Švedska, Poljska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	6-krat smo potovali (8 učiteljev in 14 otrok) 30 izvedenih mobilnosti
Starost vključenih učencev/dijakov:	11–14 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://magazinefactory.edu.fi/magazines/Comegenius/index.php?artCat=7 http://www.prva-os-sg.si/

Vsebina projekta:

Naši geniji, naša kultura je naslov našega projekta. S pomočjo pomembnih in slavnih ljudi, rojenih v našem bližnjem okolju, spoznati kulturo, zgodovino, znanost, glasbo, šport svojega okolja in okolja partnerskih držav. Izbrali smo šolske predmete: geografijo ali zgodovino, glasbo ali umetnost, znanost ali literaturo in šport. Vsaka država partnerica je za vsakega od izbranih predmetov izbrala osebnost, ki jo je predstavila drugim. Skupaj smo spoznali 28 slavnih osebnosti, otroci so pripravili različne predstavitve o njih, npr. igre, plakate, pesmice, kratke filme, pobarvanke ... Vsaka država je poleg tega predstavila tudi svoj tipični praznik in značilnosti države v celoti.

Cilji projekta:

Razvijati in izboljšati jezikovne spretnosti v angleškem jeziku, učiti se o geografskih, kulturnih, zgodovinskih značilnostih domače regije in spoznavati te značilnosti ostalih partnerskih držav in regij, razvijati sposobnost sprejemanja drugačnosti, razvijati zanimanje za druge kulture, njihove učne strategije, ustvariti pogoje za navezovanje stikov z vrstniki iz drugih držav, izboljšati uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Urejene mizice učencev

Končni izdelki projekta:

Plakati, PowerPoint predstavitve, videi o osebnostih, spletna stran projekta Magazine factory, revija Come[ge]nius, ki je izšla v dveh izvodih – vsako leto ena, igralne karte 'Happy Family', vsebinsko vezane na projekt, božično-novoletne voščilnice, himna projekta, maskota projekta 'Genius', glasbena igra, ki je vsebinsko povezala vse osebnosti.

Delo v skupinah, učilnica se razširi na hodnik

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Za učence: Povečanje znanja o Evropi in občutka pripadnosti Evropi, spoznavanje z vrstniki iz partnerskih dežel, zavedanje o kulturnih, jezikovnih razlikah in sprejemanje le-teh.

Za učitelje: Spodbujanje zavedanja o evropski dimenziji izobraževanja, izboljšanje timskega dela, izmenjava strokovnih izkušenj, izboljšanje jezikovnih sposobnosti za učitelje, ki ne poučujejo jezikov, osebni stiki z učitelji iz partnerskih dežel.

Za šolo: spodbujanje timskega dela med učitelji, ki poučujejo različne predmete, intenzivnejše vključevanje učencev v življenje šole, boljše sodelovanje staršev s šolo.

Lokalno okolje: večje poznavanje in razumevanje Evrope, več zanimanja za vzgojno-izobraževalne težave, sodoben in dinamičen zgled sodelovanja med evropskimi državami.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Nekega dne smo se udeleženci iz vseh držav odpravili v bližnje večje mesto Amiens, kjer smo imeli ob jezeru najprej piknik, nato pa smo se odpravili še drsat na pokrito drsališče, kjer je bilo kljub vročini zunaj veliko ljudi. Zunaj je bilo zelo vroče, na drsališču pa smo potrebovali rokavice in tudi debelejšje jopice. Drsanje poleti je bilo res nekaj posebnega.

Velikokrat se spominjam krasnih dni v Franciji, na številne prijatelje, ki sem jih tam spoznala. Z nekaterimi od njih si še dopisujem prek spleta. Želim pa si, da bi Arthur s svojo družino kdaj obiskal tudi mene.

Lena Grabec, učenka, o mobilnosti v Franciji

Vsi drugačni, vsi prijatelji – učenci nizozemske šole

Naslov projekta:	<i>Building the future on the foundations of the past – comparing local architecture</i> Gradnja prihodnosti na temeljih preteklosti – primerjava lokalne arhitekture
Tema projekta:	Primerjava lokalne arhitekture
Naziv institucije in kraj:	Šolski center Slovenj Gradec, Srednja gostinsko turistična in lesarska šola, Slovenj Gradec
Kontaktna oseba projekta:	Tomaž Šoster
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tomaz.soster@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Italija, Latvija, Nemčija, Francija, Španija, Poljska, Švedska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	9-krat smo potovali 30 posameznih mobilnosti (dijakov in učiteljev)
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–19 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.comenius-architecture.org/

Vsebina projekta:

Med proučevanjem in primerjanjem lokalnih arhitektur so dijaki odkrivali podobnosti in razlike gradbenih tehnik, načina življenja in tradicij. Spoznavali so druge kulture, se učili tolerantnosti in odprtosti in razvijali zavedanje pomembnosti učenja tujih jezikov kakor tudi tega, da so del celote, večje od svoje države.

Ti cilji so bili doseženi ob izvajanju različnih aktivnosti, ki so zajemale znanost, znanje jezikov, digitalnih spretnosti (pošiljanje e-pošte, izdelovanje plakatov, risanje risb, izdelovanje PowerPoint predstavitev, slovarja, spletne strani itd.), in vrednoteni s strani učiteljev, z uporabo e-pošte in še zlasti v času mobilnosti.

Cilji projekta:

Spodbujanje učencev, da drug drugemu na kreativen način predstavijo svojo šolo, mesto, lokalno arhitekturo, da poiščejo podobnosti med zgradbami, tako da proučujejo njihovo zgodovino, rabo, tehnike gradnje, uporabljene materiale; da si delijo informacije o evropski arhitekturi; da promovirajo idejo evropskega partnerstva; da povečajo prilagodljivost in doveznost dijakov, da si razvijajo avtonomijo.

Zagotavljanje možnosti, da se dijaki učijo osnov nekaterih evropskih jezikov in si izboljšajo svoje govorne in pisne zmožnosti.

Končni izdelki projekta:

PowerPoint predstavitve šol in mest, posterji zgradb, ID-kartice dijakov, *Language survival kits* – slovarčki jezikov partnerskih mest, posneto vodenje po mestih, spletna stran, tabele za primerjavo stavb, koledarji, Evropska ulica – delavnica barvanje slik izbranih zgradb, ki smo jih primerjali pri projektu, slovarček strokovnih izrazov s področja arhitekture v jezikih sodelujočih partnerjev, modeli zgradb, DVD – predstavitev projekta.

Takole smo prečkali severni polarni krog na poti na slovit tradicionalni sejem v Jokkmokku na severu Švedske.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Za dijake:

Povečanje znanja o Evropi in občutka evropske pripadnosti, spoznavanje z vrstniki iz partnerskih dežel, zavedanje o kulturnih, jezikovnih razlikah in njihovo sprejemanje, priprava za trg dela.

Za učitelje:

Večanje zavedanja o evropski dimenziji izobraževanja, izboljšanje timskega dela, izmenjava strokovnih izkušenj, izboljšanje jezikovnih sposobnosti za učitelje, ki ne poučujejo jezikov, osebni stiki z učitelji iz partnerskih dežel.

Za šolo:

Spodbujanje timskega dela med učitelji, ki poučujejo različne predmete, intenzivnejše vključevanje dijakov v življenje šole in večja pripravljenost za promocijo svoje šole, boljše sodelovanje staršev s šolo.

Lokalno okolje:

Večje poznavanje in razumevanje Evrope, več zanimanja za vzgojno-izobraževalne težave, sodoben in dinamičen zgled sodelovanja med evropskimi državami.

Slikanje 'Evropske ulice' v Buedingenu v Nemčiji je bilo pravo doživetje za vse sodelujoče.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

V sredo smo se ves dan potepali po Krakovu in bilo nam je zelo všeč, edina težava je bila, da je bilo ves čas tako zelo mrzlo. V petek pa smo imeli zelo umirjen večer, saj smo morali hitro domov, da smo lahko spakirali prtljago ter se pripravili na odhod domov naslednji dan. Na Poljskem smo sklenili mnogo poznanstev. Na enem mestu je bilo zbranih tako veliko različnih ljudi, da nam nikakor ni moglo biti dolgčas. Veliko smo se naučili drug od drugega, predvsem pa smo izboljšali svoje znanje tujega jezika. Midve sva zelo dobro 'prišli skozi', saj se na šoli učimo angleško, nemško in tudi italijansko, posledično pa nama ni delala težav tudi španščina, pa tudi nekatere besede v poljščini so bile precej podobne našim. Dobra stran tega, da živiš pri drugemu dijaku, je ta, da lahko dodobra spoznaš njihov način življenja. Od vsakodnevne vožnje z njihovi mestnimi avtobusi, njihove drugačne prehrane, do njihovega načina življenja ... vse je popolnoma drugačno. Zaradi tega se je nama in verjamem, da tudi vsem drugim, ta izkušnja vtisnila globoko v spomin in bo tam ostala za vedno. Vse to je zelo otežilo naš sloves. Na koncu lahko rečem, da je to potovanje popolnoma spremenilo mojo predstavo o Poljski in tamkajšnjem načinu življenja. Bilo je lepo, zanimivo in nepozabno, in če bi imela možnost, bi brez pomislekov šla še enkrat.

Tamara Desch, dijakinja, o mobilnosti v Tychy

Presenetila nas je podolgovata učilnica v Antequeri v Španiji. Uporabljajo jo za pisanje testov.

Naslov projekta:	<i>Pilgrims, knights and swindlers – Daily life on by land and by sea ways in Medieval Europe</i> Romarji, vitezi in sleparji (dnevno življenje na kopenskih in morskih poteh srednjeveške Evrope)
Tema projekta:	Srednjeveško romanje
Naziv institucije in kraj:	Srednja ekonomska in trgovska šola Nova Gorica
Kontaktna oseba projekta:	Nataša Kabaj Bavdaž
Elektronski naslov kontaktne osebe:	natas.kabaj@siol.net
Država koordinatorica:	Italija
Države partnerice:	Češka, Švedska, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	29
Starost vključenih učencev/dijakov:	12–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.comenius-pilgrims.eu/

Vsebina projekta:

Cilj projekta je bilo raziskovanje življenja preprostega človeka okoli leta tisoč (kako je živel, se prehranjeval in potoval). Projekt je bil zelo široko zasnovan in je zahteval uporabo tujih jezikov, IKT; posredno ali neposredno so bili v projekt vključeni vsi predmeti (jeziki, književnost, zgodovina, geografija, ekonomija ...).

Že sama geografska lega našega mesta nam pove, da živimo na področju, kjer se je v preteklosti potovalo. Ko smo odkrivali, kam so največ romali naši predniki, smo morali naše raziskave razširiti na Italijo. Romarskih poti je bilo več, mi pa smo se osredotočili predvsem na Štivan in sledečih razlogov: ker nam je blizu, ker je bil duhovnik prijazno pripravljen deliti z nami svoje bogato znanje in ker se bodo v Štivanu arheološka izkopavanja šele začela. Za dijake je bilo delo zanimivo, ker so morali uporabljati oba tuja jezika, ki se ju učijo. Treba je bilo prevajati, povzemati, medpredmetne povezave so se same ponujale in delovale.

Za dijake je bilo zagotovo velikega pomena drugo in četrto srečanje, ki sta potekali na Švedskem in na Češkem. Naši dijaki so se družili s sovrstniki s Švedske, Češke in iz Italije, sporazumevali so se v angleškem in italijanskem jeziku, spoznali so življenje v za nas popolnoma drugačnem zemljepisnem, kulturnem in družbenem okolju in bili nad vsem navdušeni.

Ogled Predjamskega gradu na partnerskem srečanju v Sloveniji

Cilji projekta:

- razviti metode sodelovanja, ki so uporabne v vsakdanjem življenju;
- spoznavanje in razumevanje evropske kulturne in jezikovne raznolikosti;
- spoznavanje srednjeveškega življenja.

Končni izdelki projekta:

- Brošura.
- DVD.
- Spletna stran.
- Fotografije.
- Plakati.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Spoznavanje lastnih zmožnosti in sposobnosti, večja prepoznavnost v lokalnem okolju.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Jaz bi to počela ves čas. Ogromno sem se naučila, dobila nove prijatelje ...

Astrid Matko, sedaj učenka 3. letnika ekonomske gimnazije

Prostočasne aktivnosti na partnerskem srečanju na Švedskem

Ogled škofijskega muzeja na partnerskem srečanju na Češkem

Naslov projekta:	<i>Sustainable Puzzle</i> Trajnostni puzzli
Tema projekta:	Varstvo okolja
Naziv institucije in kraj:	Srednja prometna šola Maribor, Preradovičeva 33, 2000 Maribor
Kontaktna oseba projekta:	Metka Krunic
Elektronski naslov kontaktne osebe:	meta.krunic@volja.net
Država koordinatorica:	Luksemburg
Države partnerice:	Luksemburg, Madžarska, Romunija, Nizozemska, Grčija, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	17
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–19 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.srednja.prometna.net/

Vsebina projekta:

Okoljske in ekonomske težave v današnjem svetu zahtevajo nekaj izboljšav tudi v izobraževanju, z namenom povečati zavedanje mladih o pomenu čistega okolja in povečanju odgovornosti za njegovo zaščito. Evropske države se srečujejo s podobnimi težavami na področju varstva okolja in uničevanja naravnih virov. Načini reševanja podobnih težav pa so lahko različni. Projekt Trajnostni puzzli vključuje šest evropskih držav: Grčijo, Madžarsko, Luksemburg, Nizozemsko, Romunijo in Slovenijo. Namen je proučiti, kako mladi ljudje iz različnih držav vidijo težave onesnaževanja okolja in posledic, ki jih to povzroča, prav tako pa njihovo videnje reševanja teh težav. Teme, ki so jih spoznavali in jih prepletali med sabo v končen mozaik, so: voda, transport, energija, odpadki, hrana, prosti čas, človekove pravice. Izbirali so lahko različne metode dela: igro, delo na terenu, posneli so film, anketirali, sodelovali z lokalno skupnostjo, podjetji, starši in učitelji.

Težave in rešitve so predstavili ostalim udeležencem na štirih srečanjih: v mestu Katwijk na Nizozemskem, v Astrosu v Grčiji, v Budimpešti in v Aradu v Romuniji.

Dijaki so obravnavali teme trajnostnega razvoja na kreativen in inovativen način. Pri tem so razvijali samozavest, motivacijo za delo in učenje, spoznavali izobraževalne sisteme, načrt trajnostnega razvoja in okoljsko politiko v sodelujočih državah, spoznavali ljudi, upoštevali so razlike drugih udeležencev in sklepali prijateljstva.

Cilji projekta:

- graditev trajnostnega razvoja in ekološke zavesti v šolah v posameznih državah;
- na ta način postanejo dijaki aktivni člani družbe, ki temelji na trajnostnem razvoju;
- pridobijo večje zavedanje kot potrošniki (izbira produktov, ki so naravi prijazni);
- večja odprtost šole do okolja, sodelovanje z lokalnimi organizacijami, občino, proizvajalci ...);
- razvijanje občutka za sprejemanje drugačnosti ljudi;
- sprejemanje odgovornosti za prihodnost;
- delo na različnih področjih problematike varovanja okolja (hrana, promet, onesnaževanje vode ...);
- spoznavanje koncepta trojnega P – trajnostnega načina učenja.

Končni izdelki projekta:

- Zbornik.
- Spletne strani.
- Kratki filmi.
- Zloženke.
- Didaktično gradivo za pouk.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Izkušnje dijakov pri delu z dijaki iz drugih držav, spletla so se prijateljstva, dopisujejo si v angleščini, izkušnje pri potovanju v tujino, izkušnje z dijaki s posebnimi potrebami in njihovo vključevanje v okolico

Lepo je bilo med oljkami.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti

(učenec/dijak ali učitelj):

12. 10. 2010

Zjutraj smo odšli na zajtrk in nato smo se razdelili v tri ekipe: svetilniki, račke in olive. Matej in jaz sva bila v ekipi svetilnikov, ki smo se dalje razdelili v rumeno in rdečo ekipo ter šli na ogled mesteca, kjer smo tudi imeli različne učno-rekreativne aktivnosti. Po končanih aktivnostih smo se odpravili na kosilo v restavracijo. Po kosilu smo imeli nekaj ur časa za počitek, nato smo se z avtobusom odpeljali na delavnice, na katerih smo predstavili, kaj vse smo doživeli in se naučili čez dan, nato povečerjali in odšli osvajat dekleta ter nato spat.

Kaj se skriva v Atrejevi grobnici?

14. 10. 2010

Najprej smo zajtrkovali, nato pa smo se odpravili na ogled oljarne, kjer so nam pokazali postopek pridobivanja oljčnega olja. Po kratki predstavitvi smo imeli degustacijo oljčnega olja in za spomin smo dobili oljčno olje in milo iz oljk. Zvečer pa je bil najpomembnejši trenutek bivanja v Grčiji, saj smo imeli predstavitve iz vsake države posebej. Predstavljali smo načine varčevanja z vodo, eko hrano in na kratko Slovenijo ter Maribor. Po predstavitvah smo imeli poslovilno zabavo oziroma party, kjer smo poklepotali z novimi prijatelji in si izmenjali Facebook naslove.

Bilo je super!

Tadej Celcer

Topli grški večeri so bili namenjeni druženju – Matej, Tadej in ...

Naslov projekta:	<i>Pride and Prejudice – overcoming stereotypes</i> Prevzetnost in pristranost – premagovanje stereotipov
Tema projekta:	Stereotipi, osveščanje ljudi o obstoječih stereotipih, povezanih z nacionalno pripadnostjo oziroma poklicem, razbijanje le-teh ter ustvarjanje pozitivne podobe o sebi in o drugih
Naziv institucije in kraj:	Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec, Slovenj Gradec
Kontaktna oseba projekta:	Eva Meža
Elektronski naslov kontaktne osebe:	eva.meza1@gmail.com
Država koordinatorica:	Romunija
Države partnerice:	Slovenija, Bolgarija, Belgija, Češka, Poljska, Švedska, Turčija
Število izvedenih mobilnosti:	29
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	www.prideandprejudices.com

Vsebina projekta:

Pride and Prejudices (Prevzetnost in pristranost) je bil mednarodni projekt z glavnim namenom spremeniti stereotipno razmišljanje in spodbuditi nacionalni in poklicni ponos v sodelujočih šolah iz Bolgarije, Belgije, Turčije, Romunije, Slovenije, s Češke, Poljske in Švedske. V okviru projekta smo pripravili raznovrstne aktivnosti za učitelje in dijake (postavitev spletne strani, snemanje dokumentarcev o državah in poklicih, učni načrt za izbirni predmet, tekmovanja, delavnice, brošure, ročno izdelane voščilnice, kvizi, posterji, razstave), ki so pripomogle k boljšemu razumevanju ciljev projekta. Pri evalvaciji teh aktivnosti smo ugotovili, da smo presegli večino predsodkov v naših glavah. Projekt je razvijal socialni čut udeležencev, izboljšal njihove komunikacijske sposobnosti, računalniške spretnosti in jezikovno znanje.

Znotraj izvedenih mobilnosti so udeleženci dobili priložnost, da se pogovorijo med seboj ter izmenjajo ideje in izdelke. Vse to je izboljšalo njihovo poznavanje in razumevanje evropske kulture ter izobraževalnih sistemov. S posredovanjem informacij o projektu smo vzpostavili stike z različnimi institucijami, ki so nato promovirale šole v svojem lokalnem okolju in na nacionalni ravni.

Evalvacijski vprašalniki, ki smo jih izpolnjevali v naših organizacijah, so pokazali veliko zadovoljstvo z našim delom. Vsaka izmed sodelujočih šol se je lahko nekaj naučila iz izkušenj drugih in lahko je uporabila nove pristope na svojih »problematičnih« področjih.

Vse sodelujoče šole so bile enotnega mnenja, da je ta projekt odprl nove možnosti za nadaljnje sodelovanje in možnost priprave novih šolskih projektov v prihodnosti.

Cilji projekta:

Cilj projekta je bil ozavestiti stereotipno razmišljanje, nato preseči te predsodke in spodbuditi nacionalni in poklicni ponos pri udeležencih projekta ter širše. V ta namen smo pripravili različne aktivnosti, si zastavili vmesne in končne cilje, ki smo jih vseskozi spremljali. Na koncu smo z zadovoljstvom ugotovili, da smo zastavljene cilje dosegli in poleg tega pridobili še mnoga druga znanja in spretnosti ter ne nazadnje sklenili nova poznanstva in prijateljstva.

Končni izdelki projekta:

- Spletna stran: www.prideandprejudices.com.
- Forum.
- Učni načrt za izbirni predmet oz. izbirno vsebino (skripta).
- Dokumentarci o državah in poklicih.
- Pesem projekta.
- Album.
- Kviz ob dnevu Evrope.
- Predstavitve nacionalnih izobraževalnih sistemov.
- Voščilnice.
- Brošura o stereotipih.
- Brošura o poklicih.
- Slovar.
- Comenius kotiček na šoli.
- Logotip.
- Zastava.
- Majice z logotipom.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Že od začetka projekta smo vključili v aktivnosti poleg dijakov tudi starše. Najprej smo jim na roditeljskih sestankih posredovali osnovne informacije o projektu. Pred vsakim srečanjem smo se dobili z udeleženci in njihovimi starši. Vselej so pokazali veliko zanimanje za projekt in ponudili vso potrebno podporo, še posebno v času srečanja pri nas. Informacije o projektu smo posredovali tudi staršem naših bodočih dijakov na informativnih dnevih.

Pomoč in podporo nam je izkazala tudi lokalna skupnost. V času obiskov so nam pomagali z manjšimi darilci, v času našega srečanja nas je sprejel tudi župan Slovenj Gradca, gospod Matjaž Zanoškar. Na pomoč so nam priskočila tudi lokalna podjetja s sponzorskimi darili za obiskovalce in oblekami za izvedbo modne revije uniform zdravstvenih delavcev. Pri raziskovanju stereotipov o poklicih smo obiskali tudi naše uspešno podjetje Gorenje, kjer so nam razkazali proizvodnjo in prodajni salon.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Projekt je imel pozitiven vpliv na dijake. Veliko so pridobili na jezikovnem področju. Uporabljali so angleščino kot jezik sporazumevanja med partnerji v projektu. Uporaba angleščine v vsakdanjih, realnih situacijah je pripomogla k izboljšanju njihovih komunikacijskih sposobnosti in povečala njihovo samozavest. Bližnji stik z drugačno kulturo jim je omogočil boljše poznavanje drugih narodov, njihove umetnosti, športa, družabnega življenja, navad in običajev. Poiskali so lahko podobnosti in razlike s kulturo svoje države. S tem so razvijali svojo toleranco in sprejemanje drugih kultur, postajali so evropski državljani. Pridobili so znanje in izkušnje, ki jih bodo gotovo prenesli še na ostale vrstnike. Projekt je omogočil dijakom, da so lahko izrazili svojo kreativnost in inovativnost (izdelava logotipa, pisanje scenarijev, gledališka igra, pisanje besedila pesmi). Prevzemali so odgovornost za svoje delo in razvijali sposobnosti timskega dela, ki jim bo koristila v evropskem kontekstu v prihodnje.

Dijakinje in dijaki so z obiskovanjem tujih držav dobili priložnost izkusiti drugačno družbeno in izobraževalno okolje ter s tem razumeti evropsko raznolikost. Tako so pridobili samozavest, se zavedli svoje lastne identitete ter se naučili sprejeti in spoštovati identiteto drugih.

Eva Meža, prof. angleščine

Naslov projekta:	<i>Diversity in Europe – a common voice for a sustainable development</i> Razlike v Evropi – skupna stališča za trajnostni razvoj
Naziv institucije in kraj:	Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina
Kontaktna oseba projekta:	Nataša Martinuč
Elektronski naslov kontaktne osebe:	natasa.martinuc@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Poljska, Italija, Ciper, Nemčija, Grčija, Norveška, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	36
Starost vključenih učencev/dijakov:	16–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://xiii-lo.krakow.pl/strony/comenius/en/

Vsebina projekta:

Glavni namen projekta je bilo raziskovanje kulturnih razlik v Evropi. Med delom na projektu smo želeli spodbuditi in uporabiti ideje medkulturnega izobraževanja, ki bi pripomogle k razvoju korektnega odnosa do kulturnih razlik, učenju strpnosti, spoštovanju in odprtosti do drugih. Želeli smo spoznati ljudi, ki prihajajo iz držav, ki sodelujejo v projektu: njihovo razmišljanje, pogoje, ki vplivajo na razmišljanje, življenjski slog, kulturo, umetnost, tradicijo, običaje in navade.

Med delom na projektu smo želeli spodbuditi in uporabiti idejo o medkulturnem izobraževanju s prikazom različnih stališč, življenjskih slogov, različnih izkustev, ki izvirajo iz različnih geografskih položajev, zgodovinskega ozadja ter različnih kulturnih vplivov.

Z razlaganjem drugih kultur smo želeli poglobiti svoje znanje lastne kulture – v skladu s pravilom, ki pravi: »Lastno kulturo lahko razumemo le, če razumemo druge kulture, ker se naša kultura odseva v drugih, tako kot bi se v ogledalu.«

Z učenjem odgovornosti za medsebojne odnose, materialno in duhovno dediščino kot tudi za naravno okolje smo želeli spodbuditi izobraževanje za trajnostni razvoj. Poudarek je bil na podnebnih spremembah, ki predstavljajo eno največjih groženj sodobnemu svetu. Naše dejavnosti bodo pripomogle mladim razumeti, da so kot potrošniki tudi oni odgovorni za trajnostni razvoj sveta.

S pomočjo različnih oblik sodelovanja smo želeli ustvariti sliko Evrope, ki prikazuje kulturno dediščino, pokrajine ter različna stališča.

Cilji projekta:

- motivirati udeležence, da raziskujejo razlike v Evropi v kulturnem, geografskem, zgodovinskem in socialnem okviru,
- poskusiti razumeti bistvo drugih kultur,
- spoznati različne vidike življenja v državah udeleženkah,
- naučiti se odnosa odprtosti, strpnosti in spoštovanja kulturnih razlik,
- odpraviti stereotipe,
- uvajati ideje medkulturnega izobraževanja in izobraževanja za trajnostni razvoj v učne načrte,
- poskusiti naučiti potrošnika, da skrbi za materialno in kulturno dediščino, da je z vidika trajnostnega razvoja pripravljen živeti v večkulturni Evropi,
- razvoj interdisciplinarnega izobraževanja,
- poskus raziskovanja lastne identitete skozi primerjavo lastne podobe z drugimi evropskimi udeleženci,
- razvijanje ustvarjalnosti in sposobnosti za delo v skupinah,
- izboljšanje kakovosti izobraževanja,
- motivirati za učenje tujih jezikov,
- izboljšanje odnosov med učenci, učitelji in starši,
- iskanje novih rešitev,
- dati izobraževanju evropsko dimenzijo,
- razviti inovativne pristope pri poučevanju naravoslovnih predmetov,
- izboljšati sodelovanje z lokalno skupnostjo in gospodarstvom ob upoštevanju potreb celotne skupnosti, ki sodeluje v projektu.

Zastavljene cilje smo želeli doseči na različne načine. Dijaki in učitelji so delali v skupinah. Izbirali, selekcionirali in analizirali so izbrane materiale. Skupaj so obiskali različne zanimive kraje, jih fotografirali, naredili predstavitve, albume in posterje ter razpravljali o izkušnjah ter izmenjevali mnenja.

Vzpostaviti smo želeli dober medkulturni dialog, zelo dobre odnose med vsemi partnerji v projektu, vse to pa je prispevalo k poznavanju drug drugega. Težili smo k izmenjavi izkušenj, k izboljšanju poznavanja evropskih držav in njihovih državljanov in primerjali različne poglede.

Ta projekt je prispeval k zmanjšanju stereotipov, predsodkov in vseh vrste strahov in zavor, ki so posledica neznanja, nevednosti oziroma nepoučenosti. Z delom na projektu smo želeli spodbujati strpnost in odprtost do kulturne raznolikosti ter ustvarjanje potrošnika, ki je odgovoren za naravno okolje in se zaveda pravih trajnostnega razvoja.

Končni izdelki projekta:

Spletno stran smo uporabljali za spremljanje napredka projekta, predstavljanje izdelanih gradiv in širjenje rezultatov projekta. Spletna stran je na Poljskem dosegla drugo mesto na tekmovanju 'Comenius on the Internet'.

Nastala je **zbirka poezije Babilonski stolp** (*Volume of poetry 'Babel Tower'*). Dijaki vsake šole so izbrali pesem domačega poeta in jo prevedli v angleščino. Pesmi vseh sodelujočih so nato prevedli v materne jezike. Zbirka ima pesmi v norveškem, slovenskem, italijanskem, poljskem, nemškem, grškem in angleškem jeziku.

Med srečanji so udeleženci fotografirali in komentirali različne aspekte življenja v državi gostiteljici. To je omogočilo pogled na lastno okolje skozi oči gostov in na drugačen način. **Multimedijska predstavitev** je končni izdelek vsakega gostovanja.

Dijaki so fotografirali ljudi v domačem okolju pri vsakodnevnih opravilih in ob posebnih priložnostih.

Na ekskurziji v Piranu (oktober 2010)

Med gostovanjem v Italiji je nastala **razstava Ljudje**, ki je nato gostovala po vseh sodelujočih šolah januarja 2010.

Na srečanju v Nemčiji smo izdelali plakate, kjer smo pozornost namenili kontrastom v domači državi: pojavi, geografske značilnosti, zgodovina, običaji, kultura. Nastala je razstava plakatov fotografij in predstavitev s komentarji.

Dijaki so med srečanjem na Cipru naštudirali valček Frederika Chopina in ga zaigrali na svoja glasbila (kitare, violine in tudi tradicionalni ciprski instrumenti). Koncert se je odvijal na svečani prireditvi ob srečanju. Izdelki likovne in lončarske delavnice so prireditve še dodatno popestrili.

Kot rezultat skupinskega dela udeležencev srečanja v Sloveniji je nastal koledar predhodno posnetih fotografij pokrajin v različnih letnih časih. Dijaki so ugotavljali stanje prometa v domačih krajih. Pogovarjali so se z odgovornimi v lokalni upravi, pa tudi sami so iskali rešitve. Izsledke so predstavili v multimedijiški predstavitvi **Ekološko usmerjene rešitve prometa v naših mestih**, ki so jo na srečanju v Grčiji razširili v zbornik.

Akcija **Zmanjšaj ogljikov odtis in posadi drevo** je potekala na vseh partnerskih šolah. Pomen je simboličen in tudi tako smo pokazali, da lahko vsakdo vpliva oz. zmanjša negativne posledice vsakodnevnih aktivnosti na okolje. Akcijo smo izvedli ob dnevu Zemlje.

Med srečanjem na Norveškem so dijaki partnerskih šol pripravili povzetek dejavnosti, povezanih z raziskovanjem klimatskih sprememb in vplivov nanje. Skušali smo povečati občutljivost vseh nas na dogajanja v okolju in vplivati na vedenje nas vseh. **Tudi ti lahko vplivaš na klimatske spremembe** je bil delovni naslov multimedijiške predstavitve.

Dnevnik projekta Comenius – The Diary of Comenius Project je publikacija, ki predstavlja dvoletne aktivnosti udeležencev projekta.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

V sam učni načrt smo tam, kjer je bilo le možno, vnesli vsebine projekta. Pri geografiji in družboslovju so se dijaki podrobneje spoznali z državami partnericami in pripravili razstavo o teh državah, pri kemiji in biologiji so delali na težavah onesnaževanja, pri likovnem pouku so pripravljali razstave, fotografsko gradivo, pri slovenščini in angleščini so se posvetili projektu Babilonski stolp. Ni bilo področja šolskega dela, ki se ga projekt ni dotaknil.

Dijaki so zelo veliko pridobili na samozavesti pri komuniciranju v tujem jeziku, kajti ugotovili so, da za sovrstniki iz partnerskih šol ne zaostajajo. Zelo so se trudili, da bi se naučili tudi besede in stavke v poljščini, grščini, nemščini, italijanščini in norveščini. Iskali so podobne besede in se pri tem veliko naučili, s tem pa so razvijali tudi socialne veščine in prebijali strah pred gosti. Veliko so se naučili o partnerskih državah, predvsem o življenju mladih, o šolskem sistemu. Ko smo gostili tuje dijake, niso sodelovali samo dijaki, ki so gostili, temveč tudi ostali sošolci in prijatelji. Ko smo pripravljali gostovanje, smo k sodelovanju pritegnili tudi ostale dijake, ki so prevzeli vodenje na ekskurzijah, razstavah, pomagali pri delu na projektu. Motivacija med dijaki je bila zelo velika in sedaj so v pričakovanju novih akcij.

Delo na projektu (Ajdovščina, oktober 2010)

Večina dela na projektu je zahtevala delo na računalniku, zato so dijaki spoznali nove programe in računalniške aplikacije, osvojili so osnove fotografiranja, izdelave predstavitev, filmov in ne nazadnje komuniciranja prek svetovnega spleta.

Na začetku je bil med dijaki prisoten strah, kako bo potekalo sporazumevanje v angleščini, enako pa je bilo tudi med profesorji. Po začetni zadregi pa smo vsi skupaj pozabili na jezikovne zagate in smo se brez težav sporazumevali v angleščini. Učitelji so priznali, da so doma začeli obnavljati znanje, na srečanju in v komunikaciji s tujimi učitelji pa so znanje obnovili in se naučili marsikaj novega, predvsem pa pridobili na samozavesti. Profesorji nemščine in italijanščine so se sporazumevali tudi v teh jezikih in tako združili delo na projektu tudi z obnavljanjem svojega znanja in spoznavanjem novosti v jeziku.

Učitelji so dijakom pomagali pri pripravi predstavitev in se pri tem srečevali z IKT. Spoznali so nove programe.

V formalnih in neformalnih srečanjih je vedno tekla beseda o šolskem sistemu, pedagoških pristopih, o težavah v šoli, o učnih vsebinah, strategijah poučevanja. Profesorji so izmenjevali mnenja in tudi novosti v posameznih strokah (jeziki, geografija, zgodovina).

Motivacija med našimi profesorji je bila zelo velika, saj niso sodelovali samo v izmenjavah in pripravi gostovanja, ampak so se z gostujočimi profesorji družili tudi izven formalnega dela.

Organizacija mobilnosti, dela na projektu in gostovanja so za ekipo pomenili velik organizacijski zalogaj. Uspeli smo, ker ekipa ni bila majhna, lahko pa zardim, da so se vsi zaposleni 'našli' na nekem področju in ponudili sodelovanje.

Veliko smo se naučili, saj smo znanje posredovali na konferencah učiteljskega in vzgojiteljskega zbora. Ker je bilo na izmenjavi veliko učiteljev (skoraj vsi so namreč sodelovali pri gostovanju), lahko trdim, da je imel projekt na vse zaposlene velik vpliv in je prinesel veliko novih znanj.

Delo na projektu je združilo sodelavce in pokazalo, da smo sposobni timskega dela in sodelovanja.

V okolju je projekt imel veliko podporo. Družine so sprejele gostujoče dijake in jim ponudile še dodatne ogledе, druženja. Sodelovali so na zaključni prireditvi in pohvalili tako možnost sodelovanja.

Lokalne organizacije so nam ponudile sponzorska sredstva in tudi na ta način pokazale, da podpirajo tovrstno delo. Projekt smo predstavili tudi sosednjim šolam na dnevu odprtih vrat in informativnem dnevu, sodelovali pa smo tudi z Zavodom za šolstvo, območno enoto Nova Gorica. Obiskal nas je njen direktor, pripravil predavanje in se spoznal tudi s tem načinom šolskega dela. Obiskal in podprl nas je tudi predstavnik občine.

Gostovanje v Atenah (marec 2011)

Izjava enega od udeležencev mobilnosti

(učenec/dijak ali učitelj):

Imela sem srečo, da sem projekt Comenius izkusila v vsej svoji veličini. Aktivno sem sodelovala pri pripravi delavnic in izletov za projekt, ko so dijaki gostovali na naši šoli, ter bila udeleženka gostovanja v Atenah.

Obisk na naši šoli smo skrbno načrtovali, sama izvedba pa je potekala po predhodno skrbno zastavljenih načrtih. Kljub temu smo bili zelo zaskrbljeni, kakšen vtis bomo naredili na goste, saj se je projekt odvijal teden dni po poplavi, ki smo jo ob močnem nalivu doživeli v spodnjih nadstropjih šole.

Zanimivo se mi je zdelo, kako se je splet okoliščin obrnil v naš prid in kako so naši gostje sprejeli našo nesrečo kot eno od zanimivosti, ki smo jim jo predstavili. Na tem srečanju sem vodila delavnico v računalniški učilnici, kjer so dijaki oblikovali koledar, v katerega so vključili fotografije iz krajev, iz katerih so prihajali. Koledar nam je vsem ostal kot lep spomin na druženje, ki smo ga doživeli. Goste smo resnično navdušili tudi z lepotami naše dežele in s kraji, ki so jih obiskali.

Ob ponovnem srečanju v Atenah smo doživeli resnično topel sprejem. Neverjetno lepo je bilo ponovno srečati profesorje in dijake, ki so gostovali tudi pri nas. Dijaki, s katerimi smo se spoznali že v Ajdovščini, so mi z velikim veseljem pokazali tudi njihovo šolo ter predvsem računalnike in izdelke, ki so bili primerljivi s tistimi, ki smo jih skupaj izdelovali. Zanimivo je bilo izkusiti Grčijo kot gost in prijatelj, kar se mi zdi, da je popolnoma nekaj drugega, kot če bi jo doživela kot turist.

Elizabeta Bratina, prof.

Naslov projekta:	<i>From the Waste Basket</i> Iz koša
Tema projekta:	Ekologija
Naziv institucije in kraj:	Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona, Gornja Radgona
Kontaktna oseba projekta:	Barbara Horvat
Elektronski naslov kontaktne osebe:	bhorvat80@siol.net
Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Slovenija, Bolgarija, Anglija, Estonija, Italija
Število izvedenih mobilnosti:	15
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://www.from-the-waste-basket.eu/

Vsebina projekta:

Naš svet je že tisočletja dom milijontim bitjem. Žal so mnoge oblike življenja sedaj izginile, ker ljudje ne skrbijo za svoje okolje. Vsak dan se svet uničuje s krčenjem gozdov, onesnaževanjem okolja in energetskimi odpadki. Milijon ljudi meče svoje odpadke v koš, ne ozirajoč se na to, ali jih je mogoče reciklirati ali ne. Namen projekta *Iz koša* je bil naučiti otroke, katere odpadke je mogoče reciklirati in kako z recikliranjem zaščititi naše okolje. Tako so otroci z vzgojiteljevo pomočjo iz recikliranega materiala izdelovali igrače, slike, risbe in spominke. Učili so se imena materialov in kaj se z njimi zgodi, ko se jih odvrže v smeti. Otroci so ozavestili, kakšne odpadke mečejo v koš, in opremljeni s tem znanjem bodo tudi v prihodnosti varovali okolje. Vsi zavodi v projektu so prispevali svoje ideje in s skupnimi močmi smo pripravili spletno stran, ki je dostopna vsem ljudem. Na njej so predstavljeni tudi nasveti za izdelavo predmetov iz recikliranih materialov.

Cilji projekta:

Glavni cilj partnerstva je bil s pomočjo vzgojiteljev, staršev in drugih delavcev zavoda dvigniti zavest o recikliranju na področju predšolske vzgoje. Otroci so se učili o vrstah odpadkov, ki se jih odvrže v smeti, kaj se z njimi dogaja in ali škodujejo okolju ali ne. Učili so se razvrščanja odpadkov in kaj je mogoče reciklirati. Prek učenja rim in pesmic, izdelave razglednic, spominkov, igrač itd. so otroci obogatili svoje besedišče in razumevanje o recikliranju. Otroci, ki so sodelovali v projektu, so si dopisovali z vrstniki iz drugih držav, spoznavali so partnerske države, si izmenjevali izdelke, ki so jih izdelali iz recikliranih materialov, si pošiljali darila, pisma in razglednice. V zavodih so bili za starše in druge otroke razstavljeni izdelki otrok, ki sodelujejo v projektu. V igralnicah so nameščeni različni koši, s pomočjo katerih so se otroci učili ločevati smeti. Za dvigovanje zavesti o recikliranju so bili staršem posredovani vprašalniki. Starši so lahko izdelovali predmete iz recikliranih materialov tudi doma. Materiali, ki smo jih uporabili pri svojem delu, so bili: papir, karton, plastika, volna, blago, žica in kovine. Ob koncu projekta so partnerji slike izdelkov ter navodila za njihovo izdelavo, pesmi, rime itd. zbrali v knjižici in na zgoščenki. Vse je tudi predstavljeno na spletni strani projekta www.from-the-waste-basket.eu.

Razstava izdelkov iz žice in kovine

Končni izdelki projekta:

Projekt se ponaša s številnimi izdelki in rezultati:

- izdelki otrok iz papirja, kartona, plastike, volne, blaga, žice in kovine (lutke, risbe, glasbila, igrače, kolaži, skulpture, modni dodatki, spominki ...);
- fotografije izdelkov otrok in navodila za izdelavo le-teh so objavljeni na skupni spletni strani projekta (v angleškem jeziku) ter na spletnih straneh zavodov (v maternem jeziku);
- razstave izdelkov otrok v zavodih držav partneric;
- Comenius kotički v zavodih držav partneric;
- didaktične igre o recikliranju in ločevanju odpadkov;
- deklamacije, pesmi, zgodbe otrok;
- videokonference koordinatorjev, vzgojiteljic in otrok vseh sodelujočih zavodov;
- koši za ločevanje odpadkov, nameščeni v vseh oddelkih vrtca;
- članki o projektu v reviji Vzgojiteljica, letnik XIII, št. 3 (maj–junij 2011), str. 15–17; v časopisu Preprih, letnik XVII, št. 399 (15. 6. 2011), str. 21 in 22; v časopisu Večer, LXVII 134 (11. 6. 2011), str. 20;
- predloga za lutkovno igro Plastenka (Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona);
- obdelava in primerjava rezultatov vprašalnikov za starše o ločevanju odpadkov vseh sodelujočih držav (dvakrat letno);
- knjižica/brošura (vsebuje podatke o projektu, predstavitev držav članic, izdelke otrok in navodila za njihovo izdelavo, članke, rezultate vprašalnikov za starše ...);
- zgoščenka (enaka vsebina kot v knjižici);
- skupna spletna stran projekta (v angleškem jeziku);
- predstavitev projekta v bazi EST (European Shared Treasure): http://www.europeansharedtreasure.eu/detail.php?id_project_base=2009-1-FR1-COM06-07173;
- predstavitev projekta na mednarodnem kontaktnem seminarju v Portorožu.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Za nas je vključenost v tovrstni projekt predstavljala nova vrata, še eno neraziskano področje. Koncept timskega povezovanja med zavodi nam ni tuj, vendar se ga nikoli še nismo lotevali na tako obsežni ravni in tako daleč onstran naših meja.

Naša velika pričakovanja so bila vezana predvsem na aktivnosti projekta, na sam proces, a so bila presežena v vseh pogledih, na vseh ravneh, še zlasti na področju skupnega povezovanja, delovanja, načrtovanja, izvajanja in evalviranja, tako na nivoju vrtca kot na mednarodnem nivoju. Kot dodatno aktivnost smo vsi zavodi drug drugemu predstavili tudi šolske sisteme sodelujočih držav partneric. Znotraj vrtca so se zaradi tesnejšega sodelovanja vezi med strokovnimi delavkami poglobile, iz daljnih dežel pa smo sklenili številna doživljenjska prijateljstva.

Tudi vsebine projekta, ki je postal del našega vsakdana, bodo v vrtcu živele naprej, saj je skrb za okolje postala eden naših najpomembnejših ciljev.

Največ pa so v projektu zagotovo pridobili otroci, saj so prek igre spoznavali, raziskovali in ugotavljali postopke ločevanja odpadkov, predvsem pa pomen recikliranja, druženja in vrednosti drugačnih igrac in iger. Najvišja vrednost projekta pa se zrcali prav v ozaveščanju naših najmlajših, saj so oni tisti, ki imajo v rokah prihodnost našega planeta.

S projektom smo seznanili tudi lokalno in širše okolje. Tako smo v projekt redno vključevali starše, dedke in babice, na obisku partnerjev pa so sodelovali tudi predstavniki lokalne skupnosti (župan).

Vsebinsko in rezultate projekta smo redno objavljali na spletni strani vrtca, na temo projekta pa je bilo objavljenih tudi nekaj člankov. Projekt je bil v obliki razstave predstavljen širši javnosti tudi na letni tradicionalni prireditvi vrtca.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

V projektu Comenius z naslovom *From the Waste Basket* smo med drugim izvedli tudi štiri srečanja s partnerji, in sicer v Estoniji, Bolgariji, Italiji in Sloveniji. Sama sem bila vključena v strokovno skupino, ki je konec januarja 2011 obiskala Italijo. V petih dneh delovnega druženja z vzgojiteljicami in strokovnimi delavci iz sodelujočih držav smo obiskali več šol in vrtcev v Firencah in bližnji okolici. Gostitelji so nam pripravili različne predstavitve in srečanja z otroki, njihovimi starši ter s strokovnimi delavci, kjer so nam predstavili svoje poglede na aktualne ekološke teme, predvsem na ravnanje z odpadki, kar je bila rdeča nit omenjenega projekta. Seveda pa smo tekom projekta poleg strokovnega znanja oboogatili tudi svoje splošno znanje (jezik, kultura, običaji) ter stekli mnoga prijateljstva, tako na strokovnem kot osebnem nivoju.

Vanja Đukić, vzgojiteljica Vrtca Manka Golarja Gornja Radgona

Obisk partnerjev

Naslov projekta:	<i>When I grow Up I want To Live On this Planet</i> Ko odrastem, hočem živeti na tem planetu
Tema projekta:	Okoljska vzgoja
Naziv institucije in kraj:	Vrtec Nova Gorica
Kontaktna oseba projekta:	Ksenija Dujec
Elektronski naslov kontaktne osebe:	ksenija.dujec@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Velika Britanija
Države partnerice:	Italija, Francija, Ciper, Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	16
Starost vključenih učencev/dijakov:	1–6 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://alturl.com/9c6f9

Vsebina projekta:

Partnerstvo je obravnavalo zanimivo tematiko varovanja okolja in je otrokom in njihovim družinam skušalo pokazati, kakšen vpliv imamo sami na okolje in kako lahko vsak na svoj način pripomore k ohranjanju okolja.

Pri tem so udeleženci projekta spoznali, da se vsi spopadamo s podobnimi težavami, ne glede na to, od kod kdo izhaja oziroma kateri kulturi pripada.

Opazen je pozitiven vpliv partnerstva tako na otroke kot vzgojiteljice, povečalo pa se je tudi sodelovanje z lokalnim okoljem.

Cilji projekta:

Cilj projekta je pridobiti vpogled na okoljsko vzgojo vsake od partnerskih držav, primerjati rezultate in najti načine za spodbujanje skupnosti, da spremeni načine, kako ravnamo z našo zemljo oz. z okoljem. To bo pomagalo otrokom pri učenju o podnebnih spremembah in opazovati, kako bodo njihova dejanja vplivala na njihovo prihodnost. Hoja in obiski bodo vključeni v aktivnosti projekta.

Naš cilj je okrepiti znanje otrok, zaposlenih, družin in širše skupnosti glede okoljske problematike in spodbujati pozitivne korake, da lahko skupaj nekaj naredimo za odpravo škodljivega ravnanja. Spodbujali bomo ekološko pridelavo sadja in zelenjave v vrtcih in vzgojo gredic, ki bodo privabljale žuželke.

Na koncu želimo pridobiti vpogled na alternativne vire energije, s svoje ugotovitvami pa bomo seznanjali prek lokalnih skupnosti in dogodkov.

Če bomo spodbudili otroke in njihove družine, da napravijo samo eno spremembo v njihovem načinu življenja pri ohranjanju naravnega okolja, bo naše sodelovalno partnerstvo dosegli svoj cilj.

Končni izdelki projekta:

- Publikacije, ki smo jih izdelali ob posameznih aktivnostih, so primeren didaktičen priročnik za vzgojno-izobraževalne dejavnosti v vrtcu.
- Novoletni okraski iz odpadnega materiala: <http://alturl.com/a46g2>.
- Voda: <http://alturl.com/qjutq>.
- Biološki vrt: <http://alturl.com/hit4o>.
- Biodiverziteta: <http://alturl.com/b3mnj>.
- Koledar: <http://alturl.com/ukwuj>.

Soča – najčistejša reka v Sloveniji

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Otroci so pridobili nova znanja, saj so projektne vsebine raziskovali v vrtcu in v bližnji okolici ter iskali po različnih virih informacij.

Vzgojiteljice so bile izredno motivirane za projektno sodelovanje, kar se je odražalo na odlično izpeljanih vsebinah in znanju, ki so ga otroci pridobili.

Lokalna javnost je pokazala zanimanje za naše mednarodno sodelovanje. Posebno družine so bile naklonjene takšnemu sodelovanju. Povezali smo se z organizacijami, ki nas oskrbujejo s pitno vodo, ki reciklirajo odpadke, ter z lokalnimi ekološkimi pridelovalci hrane.

Na deponiji

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Kot starši otroka, ki je doživel takšno raziskovalno izkušnjo v vrtcu, smo zelo ponosni, da je otrok sodeloval v mednarodnem projektu, da je bil motiviran za raziskovalno učenje. Skupaj z njim smo se marsičesa naučili tudi sami, sedaj na primer pri umivanju zob vsi družinski člani uporabljamo kozarček za izplakovanje in ne pustimo vode prosto teči iz pipe med ščetkanjem.

Bivanje na prostem

Naslov projekta:	<i>Healthy ever after</i> Zdravo do konca svojih dni
Tema projekta:	Zdrav življenjski slog
Naziv institucije in kraj:	Osnovna šola Janka Ker- snika Brdo, Lukovica
Kontaktna oseba projekta:	Helena Mai Smolej
Elektronski naslov kontaktne osebe:	helena-mai.smolej@guest.arnes.si
Država koordinatorica:	Velika Britanija
Države partnerice:	12
Število izvedenih mobilnosti:	6–14 let
Starost vključenih učencev/dijakov:	2009–2011
Trajanje projekta:	http://www2.arnes.si/~osljkk1s/index.htm (spletna stran projekta ne obstaja več)
Spletna stran projekta/institucije:	http://alturl.com/9c6f9

Vsebina projekta:

Projekt *Zdravo do konca svojih dni* je na naši šoli potekal v šolskih letih 2009/2010 in 2010/2011.

V letu 2009/2010 smo izpeljali naslednje aktivnosti:

- srečanje koordinatorjev v Veliki Britaniji,
- anketa o božični večerji,
- predstavitev rezultatov ankete,
- gostovanje učiteljev na Irskem,
- gostovanje učiteljev v Nemčiji,
- pošiljanje božičnih voščilnic partnerskim šolam,
- anketa o zdravem zajtrku,
- zbiranje tradicionalnih slovenskih receptov,
- objavljanje člankov na skupnem portalu o mesečnem dogajanju na šoli,
- priprava Evropske kuharske knjige,
- ogled prispevkov drugih šol.

V letu 2010/2011 smo izpeljali naslednje aktivnosti:

- gostovanje predstavnikov partnerskih šol,
- prevod in tisk kuharskih knjig,
- gostovanje učiteljev na Češkem in v Španiji, kjer so predstavili igro Med štirimi ognji,
- DVD z navodili za izvedbo igre Med štirimi ognji,
- priprava mesečnih prispevkov o dogajanju na šoli,
- objava prispevkov na skupnem spletnem portalu,
- ogled aktivnosti drugih šol,
- učenci so ustvarjali prispevke za skupni koledar,
- objava koledarja s prispevki učencev vseh šol,
- predstavitev projekta na stojnici v Ljubljani ob dnevu Evrope,
- končno poročilo agenciji Cmepius,
- objava naših rezultatov na skupnem evropskem portalu.

Končni izdelki projekta:

- Kuharska knjig z recepti iz vseh držav (v angleškem in slovenskem jeziku).
- Koledar za leto 2012. DVD s predstavitvijo naše države in igre Med štirimi ognji.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Učenci in zaposleni so spoznavali druge kulture na več nivojih. Učenci so bili navdušeni nad gostujočimi učitelji, vsak mesec so težko čakali na novice iz drugih šol. Ozavestili som, da svet ni samo njihova vas in da se otroci v različnih deželah igrajo enake in popolnoma različne igre kot oni. Zaposlenim pa so se razširila obzorja in dvignil nivo razgledanosti in strokovnega znanja, ki so ga pridobivali in dajali ob razgovorih in obiskih v drugih deželah.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Mobilnost mi je dala neko širino. Pogled v šolo v drugačni kulturi, kakšne pogoje za delo imajo tam. Bogatila sem izkušnje z drugimi učitelji, od njih črpala ideje za delo. Seznanila sem se tudi z njihovo lokalno problematiko. Najbolj mi je bilo všeč, ker smo z vsemi učitelji stkali prijateljske odnose. Vsi učitelji in otroci so nas zelo tople sprejeli in nam nudili občutek sprejetosti in dobrodošlice. Resnično izkušnja, ki mi je razširila obzorja in bi jo ob priliki zelo rada ponovila.

Nataša Toplak

COMENIUS DVOSTRANSKA ŠOLSKA PARTNERSTVA 2009–2011

Organizacija	Naslov projekta
Euro šola Ljubljana	Sharing languages and Cultural Wealth
Gimnazija in srednja kemijska šola Ruše	Fairy tales move
OŠ Heroja Janeza Hribarja	Common Europe common ground. Come to Slavic Europe
OŠ Prežihovega Voranca Maribor	The future of the two EU rivers and their sustainable development

Naslov projekta:	<i>Cross-cultural dialogue and co-operation</i> Medkulturni dialog in sodelovanje
Tema projekta:	Izmenjava jezikovnih in kulturnih raznolikosti
Naziv institucije in kraj:	Gimnazija Euro šola Ljubljana
Kontaktna oseba projekta:	Tanja Lindič
Elektronski naslov kontaktne osebe:	tanja.lindic@eurosola.si
Država koordinatorica:	Irska
Države partnerice:	Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	24
Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://eurosola.si/gimnazija/ dejavnosti/comenius

Vsebina projekta:

Promocija raznolikosti kultur in jezikov znotraj Evrope. Povezovanje in sodelovanje obeh šol. Učenje osnovnih značilnosti, besed in fraz slovenščine in galščine, spoznavanje slovenske in irske kulture. Mobilnost dijakov (obisk Ircev v Slovenji in obisk Slovencev na Irskem).

Cilji projekta:

Spoznavanje kulturne raznolikosti. Osredotočili smo se predvsem na jezik (angleščina, slovenščina, galščina), zgodovino držav, turistične in kulturne znamenitosti, simbole, navade, običaje in hrano.

Končni izdelki projekta:

- Topot (posebna izdaja glasila Gimnazije Euro šola Ljubljana),
- kratek film,
- itinerarji naše mobilnosti (kratek opis vsakodnevnih aktivnosti in ostale potrebne informacije),
- publikacija Euro šole Ljubljana,
- posnetek skupne predstave (Sloveninan – Irish show),
- spletna stran.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Spoznavanje irske kulture in jezika (galščina in angleščina). Mobilnosti obeh šol sta neprecenljivo pripomogli k spoznavanju jezika, kulturne dediščine in šolskega sistema obeh držav. Potovanje je med drugim pripomoglo tudi k izboljšanju angleščine, saj so dijaki vsakodnevno uporabljali jezik v angleško govorečem okolju. Obenem so spoznali osnovne značilnosti galščine, ki je tako kot slovenščina jezik, ki ga uporablja majhna populacija.

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Izmenjava na Irskem je bila odlična izkušnja. Ne samo, da smo jo prvič obiskali, prvič smo tudi tako daleč odpotovali. Pokrajina je zelo drugačna.

The trip to Ireland was a great experience for us. It was not only our first visit to the country, but also our first time so far away from Slovenia. It was a fairly drastic change of scenery. The grassy country sides around Claremorris and the brick splendor of Dublin were quite different from our largely mountainous country and the Medieval architecture of our capital city. While the long bus rides were tiresome, the destinations were well worth seeing. From the castle walls of Bunratty to the towering cliffs of Moher, our trip to Ireland was filled with some of the country's most iconic sights.

Izmenjava na Irsko je bila odlična izkušnja za nas. To ni bil samo naš prvi obisk Ireske, temveč tudi naša prva pot tako daleč izven Slovenije. Pokrajina je popolnoma drugačna. Travnata pokrajina okoli Claremorris in sijoče opeke Dublina so precej drugačne od naše večinoma gorate države in srednjeveške arhitekture našega glavnega mesta. Kljub dolgim in napornim vožnjam so bili kraji vredni ogleda. Obiskali smo ikonične znamenitosti države vse od grajskih zidovi Bunratty do visokih klifov Moher.

Arne Kušej & Uroš Rustan

Naslov projekta:	<i>The future of two European rivers and their sustainable development: the Charente river (France) and the Drava river (Slovenia)</i> Trajnostni razvoj življenja ob in v veletokih reke Drave v Sloveniji in reke Charente v Franciji
Tema projekta:	Varovanje in vrednotenje naravne in kulturne dediščine; obujanje evropskega eko državljanstva
Naziv institucije in kraj:	OŠ Prežihovega Voranca Maribor
Kontaktna oseba projekta:	Kristina Dekleva
Elektronski naslov kontaktne osebe:	kristina.deleva@gmail.com
Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Francija in Slovenija
Število izvedenih mobilnosti:	2-krat 28 + 28 učencev v Franciji in 2-krat 28 + 28 učencev v Sloveniji
Starost vključenih učencev/dijakov:	12–14 let
Trajanje projekta:	2009–2011
Spletna stran projekta/institucije:	http://blogpeda.ac-poitiers.fr/pmf-soyaux/category/french-slovenian-exchange-oct-09/

Vsebina projekta:

Delno naključno in delno načrtno smo se na naši šoli ob začetku novega šolskega leta 2008/2009 našli na začetku novega partnerskega sodelovanja s francosko šolo iz Soyaux COLLEGE PIERRE MENDES FRANCE. Prvo spoznavno srečanje je bilo izvedeno v Franciji, kjer smo tudi zazidali temelje našega triletnega sodelovanja in izmenjav.

Vsebina našega dela je bila usmerjena predvsem v pomen povezovanja med učenci in učitelji, ko ne bomo poznali več ovir zaradi različnih navad, jezika, kulture. Gradili smo mostove, ki predstavljajo živo vez med ljudmi in ki ne bodo obstajali le v naši domišljiji.

Organizacija takšnega projekta je precej zahtevna, saj je treba nenehno usklajevati mnoge dejavnosti na šoli, pri tem pa se tudi stalno povezovati z učitelji v tujini.

K projektu smo povabili 28 učencev izbirnega predmeta francoščina. Pred začetkom priprav smo seveda seznanili tudi starše sodelujočih otrok ter jim predstavili projekt.

Novembra 2008 smo začeli s pripravljalnimi izmenjavami na skupnem spletnem dnevniku s partnersko šolo iz Francije, ki so bile najprej spoznavne narave, nato pa vedno bolj zahtevne.

Po nekajmesečnem dopisovanju in najrazličnejših izmenjavah smo dočkali dan obiska 28 francoskih učencev in 3 učiteljev/mentorjev. Obisk je trajal 8 dni. Francoski učenci so bili nameščeni pri družinah naših 28 učencev, na ta način so bili v projekt neposredno vključeni tudi starši učencev.

Naši in francoski učenci so v naslednjih dveh letih skupaj preživeli 40 dni, 20 v Soyaux v Franciji in 20 dni v Mariboru v Sloveniji, skupaj obiskovali pouk po obstoječih urnikih obeh partnerskih šol, aktivno so se udeleževali v različnih delavnicah pri glasbi, gospodinjstvu, zgodovini in geografiji, eko biologiji, kemiji ... Našim gostom smo pokazali Maribor, Ptuj in njegove znamenitosti, bili pa smo tudi na enodnevnem skupnem izletu, na katerem smo si ogledali dobršen del Slovenije. Za zaključek so naši mentorji delavnice skupaj z našimi in francoskimi učenci pripravili pester in prikupen program, ki je vključeval delo in znanje, pridobljeno na delavnicah in drugih dejavnostih.

Cilji projekta:

Jezikovni cilji:

- preseči izobraževalni sistem z namenom spremeniti tuje jezike, kot sta angleščina in francoščina, v komunikacijsko orodje v vsakdanjem življenju, da bi naši učenci na ta način spoznali, da je lahko vsakdanja komunikacija v tujem jeziku lahka in prijetna.

Državlanski cilji:

- narediti Evropo brez meja in se zavedati svobode, ki jo nudi evropsko državljanstvo.

Okoljevarstveni cilji:

- trajno izobraževati naše učence,
- vzbuditi pri mladih evropskih državljanih ekološko osveščenost.

Cilj ohranjanja naravne in kulturne dediščine in primerjava.

Spoznavamo Maribor

Končni izdelki projekta:

- Brošura Maribora, Ptuja.
- Knjiga 'Our Comenius project'.
- DVD video zaključnega koncerta na OŠ Prežihovega Voranca Maribor.
- Album.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje:

Projekt je bil vpet v življenje lokalne skupnosti, saj so nas in predstavnike partnerske šole v času obih izmenjav sprejeli predstavniki lokalne skupnosti – podžupan Mestne občine Maribor, gospod Milan Mikl, in člani sveta mestne četrti Koroška vrata.

Dodana vrednost je tudi v vzpostavitvi prijateljski vezi med sodelujočimi učenci, učitelji in starši. Stiki se ohranjajo še danes.

Glasbena delavnica

Izjava enega od udeležencev mobilnosti (učenec/dijak ali učitelj):

Glasbene delavnice in zaključna prireditev dvoletnega projekta Comenius.

V projektu Comenius sem sodelovala kot učiteljica glasbe na glasbenem področju.

Cilji te prireditve so bili, da učenci, vključeni v projekt, izvedejo kulturni dogodek, v katerem bodo predstavili dejavnosti, s katerimi so se ukvarjali v času projekta. Potek predstavitve sem pripravila že pred obiskom francoske partnerske šole pri nas in jim ga tudi posredovala že pred prihodom.

Predstavili smo se tudi s pesmimi v vseh treh jezikih. Celotno prireditev smo vadili skozi vse dni druženja, individualno, v manjših in v večjih skupinah ... Prireditev je posneta v DVD-obliki in tako ohranjena in dokumentirana. Menim, da je projekt v celoti dosegel svoj namen. Učenci so se v času druženja veliko naučili, veliko novega spoznali, nabirali nove izkušnje, se znali odrekati, potrpeti in tudi uživati v novostih. Prav tako pa smo učitelji s projektom zrasli, saj smo tudi mi nabirali nove izkušnje in znanja.

Zlatka Terlevič

Zaključna prireditev

CMEPIUS

**Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja**

Ob železnici 30a
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: (01) 620 94 50
Fax: (01) 620 94 51
E-pošta: info@cmepius.si
www.cmepius.si